

ÅRSREDOVISNING 2024

Karlstads universitet

Diarienummer: C2025/119

Redaktör: Karin Brattfjord

Tryck & layout: Universitetstryckeriet, Karlstads universitet, 2025

Foto: Karlstads universitet, Linn Malmén, Tommy Andersson, Per Olsson, Patrik Lundin, Martin Hugne

INNEHÅLL

1 INLEDNING

Rektor har ordet	6
Studentkåren har ordet	7
Verksamhetsåret 2024	8
Organisation	12
Om årsredovisningen	13
Sammanfattande bedömning	14

2 UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Utbildningsutbud och efterfrågan	18
Utbildningsvolym och studieresultat	21
Redovisning av utbildningsuppdrag	23
Internationella studentutbyten	27

3 FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Forskning	30
Forsknings- och innovationssamverkan	32
Vetenskapliga publikationer	36
Utbildning på forskarnivå	38

4 VERKSAMHETSÖVERGRIPANDE RAPPORTERING

Personal	42
Kompetensförsörjning	45
Kvalitetsarbete	47
Informationssäkerhet	49

5 EKONOMI

Ekonomisk redovisning	52
Resultaträkning	62
Balansräkning	63
Anslagsredovisning	65
Tilläggsupplysningar	66
Noter	68
Styrelsens ersättningar och uppdrag	75

6 VÄSENTLIGA UPPGIFTER, UNDERSKRIFTER MED MERA

Väsentliga uppgifter	78
Intern styrning och kontroll	80
Styrelsens underskrifter	82

1

INLEDNING

REKTOR HAR ORDET

År 2024 var ett händelserikt år vid Karlstads universitet. En av årets höjdpunkter var vår akademiska högtid, då vi bland annat uppmärksammade att det var 25 år sedan lärosätet erhöll universitetsstatus. Med besök av ett par tidigare rektorer och tillsammans med såväl nya som gamla medarbetare fick vi tillfälle att se tillbaka på de mål som formades när det begav sig, vad som hänt under åren som gått sedan dess, och var vi står idag. Det är idag svårt att tänka sig staden och regionen utan den fantastiska utveckling som universitetet har bidragit till.

Vi har under året börjat genomföra den ambitiösa satsning på att ytterligare stärka några av våra framstående forskningsmiljöer genom nya doktorandanställningar, som beslutades hösten 2023. Totalt omfattar satsningen 86 miljoner kronor, inräknat både egen och extern finansiering under kommande fyra år. Ungefär hälften av medlen riktas mot tre identifierade styrkeområden: datavetenskap, ämnesdidaktik och tjänsteforskning. Den andra hälften används för att växla upp nya externa medel inom olika områden. Den profilering som satsningen medför är mycket viktig för lärosätets fortsatta utveckling.

Flera nya större forskningsprojekt har startat under året, bland annat det första anslaget hittills inom ramen för Swedish Foundation Starting Grant som tilldelats forskare vid ett av de yngre universiteten, ett antal nya industriforskerskolor och projekt med stöd från bland annat samverkansplattform Akademin för smart specialisering. Samhällsviktig forskning av högsta kvalitet i samverkan med näringsliv och offentlig sektor är en av universitetets verkliga styrkor.

Hösten 2023 genomförde lärosätet en utbildningsöversyn som under 2024 har resulterat i att vi inrättat nya utbildningsprogram, och reviderat en del befintliga. Översynen går under 2025 in i nästa fas, med ambitionen att ytterligare stärka både relevans och attraktivitet för utbildningar vid Karlstads universitet regionalt, nationellt och internationellt. Ett omfattande arbete krävs för att säkerställa rätt dimensionering och kompetenser i tider av förändring. Vi ser redan nu ett starkt ökat intresse för flera av våra utbildningar, inte minst för ingenjörsutbildningar med inriktning mot AI och datavetenskap.

En ny strategi och handlingsplan för internationalisering antogs under året. Arbetet med att utveckla verksamheten med inriktning mot utomeuropeiska studenter

intensifierades. Målet är att bygga en studiemiljö där utomeuropeiska programstudenter tillsammans med europeiska och svenska studenter ger lärosätet en verkligt internationell prägel, och att denna internationalisering också berikar den regionala arbetsmarknaden. Vi har under året byggt upp en organisation för att driva internationaliseringsarbetet, samt förankrat arbetet hos våra regionala partners inom näringsliv och samhälle.

Ytterligare en viktig komponent i internationaliseringsarbetet är vår medverkan i den europeiska Eunice-alliansen, där vi tillsammans med universitet i nio andra länder möjliggör för både personal och studenter att mötas, samarbeta och utbyta erfarenheter. Sedan vi blev medlemmar i alliansen 2023, har större delen av 2024 ägnats åt att konkretisera arbetet för att under kommande år kunna erbjuda både studenter och personal att ta del av ett större utbud kurser och aktiviteter.

När året sammanfattas blir det tydligt att Karlstads universitet lever upp till de förväntningar som fanns för 25 år sedan, och att vi förvaltat det förtroende vi fick. Tack vare ansvarsfulla och engagerade medarbetare kan universitet utvecklas vidare och fortsätta bidra med samhällsviktig kunskap.

Karlstad, februari 2025

Jerker Moodysson
Rektor

STUDENTKÅREN HAR ORDET

Karlstad Studentkår är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation verksam vid Karlstads universitet. Syftet är att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen samt förutsättningarna till studier.

Karlstad Studentkår grundades 1967 och är medlem i Sveriges Förenade Studentkårer, SFS. Studentkåren har under året arbetat mer aktivt med inkludering och jämställdhet, bland annat genom att rikta sig mer mot internationella studenter och genom att ta ett tydligare grepp om likabehandlingsärenden. Studentkåren har även drivit frågor om studentrepresentation och arbetsmiljö. Under verksamhetsåret har Karlstad Studentkår fortsatt att verka för studenternas rättigheter, välmående och gemenskap.

UTBILDNINGSPOLITISKT VERKSAMHETSÅR

Under året har fokus legat på att förbättra systematiken kring studentrepresentationen, främst gällande programråden. Kåren har tillsammans med universitetet tagit fram system för redovisningen av befintliga uppdrag till kåren, och återrapporering av tillsatta studentrepresentanter. Det nya systemet medför att studentkåren har bättre insyn i samtliga uppdrag, men att statistiken inte går att jämföra med tidigare år.

Kåren har aktivt jobbat med att marknadsföra studentrepresentantsuppdrag, både för att öka kännedomen och för att tillsätta fler representantsplatser. 2024 har kåren tillsatt 92 stycken fler representantsuppdrag än föregående år. Det är en ökning på 174 procent jämfört med föregående år.

Kåren har under vårterminen 2024 presenterat en rapport om studenternas upplevelse av tentamen. Information samlades in via en enkät och presenterades av utbildningspolitiskt ansvarige tillsammans med studentombudet. De främsta förbättringsområdena rör stress, bristfälliga miljöer och störningsmoment.

Under höstterminen påbörjades en liknande utredning om verksamhetsförlagd utbildning. Utredningen har hittills undersökt lärarstudenternas upplevelser, men kommer även undersöka upplevelser hos samtliga programstudenter som har verksamhetsförlagd utbildning.

STUDIESOCIALT VERKSAMHETSÅR

Under vårterminen 2024 anordnades ett stort valborgsfirande som blev nationellt uppmärksammat i media. Valborgsfirandet kulminerade i en festival på universitetets parkering, med bland annat livemusik, tal från landshövdingen och food trucks. Valborgsveckan var mycket uppskattad av studenterna.

Studentkåren har välkomnat både nya och befintliga studenter till universitetslivet under hösten 2024 med en inspark där engagemang, trygghet och säkerhet var ledorden. Aktiviteter under insparken var bland annat det traditionsenliga flotracet i centrum, en föreningskamp på Tingvalla IP, en djurfest och en stadsvandring med tillhörande fest. Efter dialog med Karlstad kommun, länsstyrelsen och vårt dykteam valde vi att ställa in flotracet på grund av dåligt väder och höga vattennivåer i Klarälven. Denna händelse och övriga situationer som inträffat under året visar tydligt hur viktigt vårt gedigna samarbete med universitetet, kommunen samt polis och räddningstjänst är för studenternas trygghet och välmående.

Kåren genomförde även under hösten 2024 den andra upplagan av Kårfestivalen, som vi hoppas blir ett stående inslag i Karlstads studentliv de kommande åren.

Under höstterminen har studentkåren lagt ett större fokus på utbytesstudenternas sociala miljö, bland annat genom att arvoda en förtroendevald utbytesstudent-samordnare som aktivt arbetar med att skapa kontaktytor och evenemang för utbytesstudenter och internationella studenter.

SFS BOSTADSRAPPORT

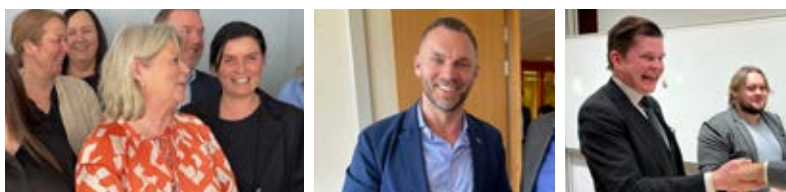
Hösten 2024 blev Karlstad grönmarkerat i SFS:s årliga bostadsrapport för femte året i rad, efter att ha legat på gul nivå i flera år. Den gröna markeringen innebär att Karlstad kan erbjuda studenter ett tryggt boende inom en månad från det att studenten söker. Detta beror till stor del på att det har byggts en hel del studentbostäder i Karlstad de senaste åren, och att det även finns ytterligare bostäder som var under produktion som nu har färdigställts. Det bör dock tilläggas att bostadspriserna inte är anpassade efter SFS rekommendationer. Arvika var med i bostadsrapporten för första gången, och blev gulmarkerat. Det ska dock noteras att kommunen inte har regelrätta studentbostäder, men det är relativt enkelt att få tag i en vanlig bostad.

Karlstad, januari 2025

Viktor Strömwall

Ordförande, Karlstad Studentkår

VERKSAMHETSÅRET 2024

MINISTRAR, PARTILEDARE OCH TALMAN PÅ BESÖK

Fem rikspolitiker besökte universitetet under året. Dåvarande utbildningsminister Mats Persson var först ut, 8 mars. En månad senare besökte socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall universitetet under två dagar och i mitten av maj kom civilminister Erik Slottnér på besök. 28 maj höll partiledare Magdalena Andersson en föreläsning om ledarskap och 22 november höll talman Andreas Norlén en föreläsning om demokratins framtid.

BESLUT OM TRE NYA UTBILDNINGAR

Under året fattades beslut om inrättande av de tre nya programmen biomedicinsk analytiker, företags-ekonomi med hållbarhetsinriktning samt datavetenskap med inriktning AI. De nya utbildningarna är resultatet av den utbildningsstrategiska översyn som genomförts. Programmen startar under 2025.

SAMARBETE SKA FÖRBÄTTRA SVENSK SOCIALTJÄNST

Under 2024 inledde Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och Karlstads universitet samarbetet Nationell Uppföljning av Socialtjänstens Omställning, NUSO. Drygt 120 kommuner och stadsdelar medverkar för att ta fram kunskap inför ny socialtjänstlag och för att kunna följa utvecklingen över tid. Birgitta Persdotter, docent i socialt arbete vid Karlstads universitet, är ansvarig forskare för NUSO.

500 MATEMATIKER FRÅN 40 LÄNDER

10–14 juni samlades närmare 500 matematiker från 40 länder på Karlstads universitet för Equadiff 2024. Temat för matematikkonferensen, med runt 200 programpunkter, var differentialekvation, ett område inom matematiken som till exempel appliceras på uträkningar inom dynamiska system, analys av mönster, hur vätskor flyter och klimatuträkningar.

JUBILEUM FÖR UNIVERSITETET OCH HANDELSHÖGSKOLAN

Den 22 januari 1999 invigdes Karlstads universitet. 25-årsjubileet har uppmärksammats vid flera tillfällen under året, bland annat i samband med Akademisk högtid och vid ett arrangemang i december, med föreläsning av psykiatrikern och författaren Anders Hansen, då det också firades att Handelshögskolan fyllde 15 år under 2024.

VATTENKRAFTSEXPERT OCH PSYKOLOGIPROFESSOR BLEV ÅRETS HEDERSDOKTORER

Under Akademisk högtid promoverades två hedersdoktorer. Renee McDonald, psykologiprofessor i Dallas, för sitt engagemang för att bygga kunskap om våld i nära relationer och utveckla insatser för utsatta barn och vuxna, i nära samarbete med Karlstads universitet sedan 2012. Johan Tielman, expert på vattenkraftens miljöfrågor och verksam vid flera kraftbolag genom karriären, för sin betydelse för utvecklingen av forskargruppen Naturresurs rinnande vatten vid Karlstads universitet.

FORSKNINGSPROJEKT PÅ IVA:S 100-LISTA

När Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA, presenterade årets 100-lista fanns tre projekt vid Karlstads universitet med: Forskning om samhällscentrerad industri 5.0 under ledning av Jorge Solis, Deep Tech Meets Workplace Wellness: Pioneering Real-time Stress Solutions med Poja Shams som projektledare samt 6G-PATH (6G-pilots and Trials Through Europe) där datavetenskap och omvårdnad samarbetar, under ledning av Anna Brunström och Anna Nordin.

3

NYTT CIRKULÄRT SKOGSGÖDSEL

En ny typ av skogsgödsel, baserad på näringsrika restflöden från massa- och pappersbruk, testas i ett projekt inom forskningsmiljön Pro2BE, lett av Maria Sandberg, docent i miljö- och energisystem. Totalt har 1,3 ton berikat hydrokol i form av pellets spridits på provytor i värmländska skogar.

PRESTIGEFYLLT ANSLAG TILL FORSKARE

Stephen De Lisle, biologiforskare vid Karlstads universitet, är en av fyra mottagare av Swedish Foundations Starting Grant, ett initiativ samordnat av sju finansiärer för att stödja framstående forskare vid svenska lärosäten. Hans forskning om "sexuell dimorfism", det vill säga skillnaden mellan hanar och honor av samma art, syftar till att ge insikter om dess långsiktiga betydelse för arters diversifiering samt om populationsdynamik.

FORSKNING OM KORTARE ARBETSTID

Lena Lid Falkman, lektor vid Karlstads universitet och Handelshögskolan i Stockholm, leder ny forskning kring fyradagars arbetsvecka. Under våren 2024 rekryterades deltagande organisationer i Sverige och under hösten inleddes ett pilotprojekt kring förkortad arbetstid.

NORDISK KONFERENS FÖR DOKTORANDHANDLEDARE

140 delegater från 13 länder och 42 lärosäten samlades i oktober på Karlstads universitet för den första nordiska konferensen för doktorandhandledare. 70 konferensbidrag stod på programmet och huvudtalare var nordiska forskare inom doktorandhandledning.

Årets alumn LARS JOHANSSON-KJELLERØD

Lars Johansson-Kjellerød, grundare av och vd på norska konsultföretaget Unicus AS, utsågs till Årets alumn vid Karlstads universitet 2024. Han tog ekonomie magisterexamen med inriktning företagsekonomi 1999, började arbeta som aktiemäklare och grundade senare IT-konsultbolaget Unicus, som enbart anställer personer med autismspektrumtillstånd.

KARLSTADSPROFESSOR PRESENTERADE NOBELPRISTAGARE

Vid tillkännagivandet i oktober var det Ellen Moons, professor i fysik vid Karlstads universitet, som presenterade årets två Nobelpristagare i fysik, John Hopfield och Geoffrey Hinton. Detta i sin egenskap av ordförande i Kungl. Vetenskapsakademiens Nobelkommitté för fysik. Ellen Moons har under året också valts in som ledamot i Vetenskapsrådets styrelse.

UTBYTESSTUDENTER ÅTERSÅGS EFTER 25 ÅR

En grupp utbytesstudenter från läsåret 1999–2000 har fortsatt hålla kontakten och setts regelbundet. I juli återsågs de igen, på Karlstads universitet, i sällskap med makar, makor och barn. Återträffen samlade totalt 49 personer från Finland, Frankrike, Italien, Kanada, Nederländerna, Polen, Spanien, Storbritannien, Tyskland och USA.

DOKTORAND VINNARE I MIT-HACKATON

Amal Nammouchi, doktorand i datavetenskap, deltog i det vinnande laget under AI meets climate: MIT Energy and Climate Hack i april. Hundratals studenter från hela världen möttes på Massachusetts Institute of Technology's campus och virtuell under hackatonet vars syfte var att utveckla innovativa lösningar på en av de mest komplexa utmaningarna som samhället står inför idag: den globala energi- och klimatkrisen.

TVÅ PROFESSORER I NATIONELLA RÅD

Michael Tengberg, professor i pedagogiskt arbete, utsågs i somras till en av medlemmarna i Expertrådet för läsning, initierat av Lärarstiftelsen och Sveriges Lärare. I oktober utsågs Christina Olin-Scheller, professor i litteraturvetenskapens didaktik och pedagogiskt arbete, till ny ledamot i läsrådet vid Statens kulturråd.

UTMÄRKELSE FÖR FORSKNING I LÄKEMEDELSANALYS

Torgny Fornstedt, professor i analytisk kemi, tilldelades i oktober J.F.K. Huber Lecture Award vid kromatografikonferensen ISC 2024 i Liverpool. Utmärkelsen utdelas för "banbrytande bidrag inom fundamental förståelse av kromatografi".

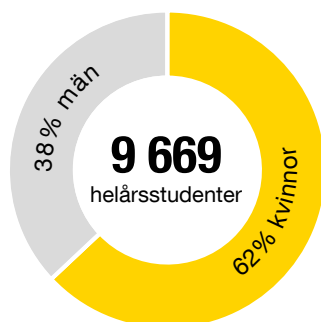
FRUSTRATION I FÖRSKOLAN

Splittrad yrkesroll, många uppgifter att lösa, och sällan resurser för att klara det. Det är bilden av arbetet på svenska förskolor som framkommer i Maria Lennartsdotters doktorsavhandling i pedagogiskt arbete. I sin forskning har hon analyserat mer än 1 000 berättelser från svenska förskolor.

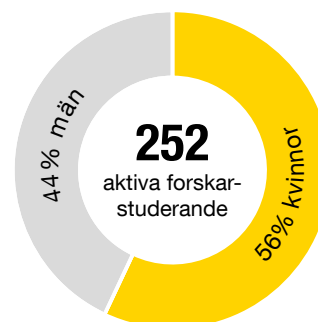
FRAMGÅNGSRIK INGESUNDSSTUDENT

Pianisten Gabriele Strata, student vid Musikhögskolan Ingesund, rönt stora framgångar vid den prestigefyllda 2024 Concours Musical International de Montréal, CMIM, i maj. Han tilldelades tävlingens andrapris, samt publikens pris och kammarmusikpriset. I finalen framförde han sin tolkning av Tjajkovskijs första piano-konsert, ackompanjerad av Orchestre Symphonique de Montréal.

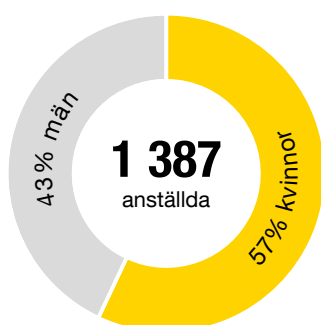
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

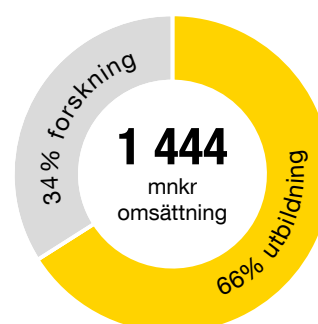
UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

PERSONAL

EKONOMI

VISION OCH STRATEGI

Karlstads universitet – vi utmanar det etablerade och utforskar det okända.

Våra studenter och anställda utvecklar kunskap och kompetens som berikar individen och bidrar till ett hållbart samhälle. Nyfikenhet, mod och uthållighet präglar vår kreativa akademiska miljö. Här värnas den vetenskapliga och konstnärliga grunden för vår verksamhet med ett prövande förhållningssätt. En välkomnande närhet och tillit utmärker Karlstads universitet. Vi står alltid för ett demokratiskt synsätt, jämställdhet och mångfald.

ORGANISATION

Karlstads universitet är en statlig myndighet, som leds av en universitetsstyrelse och en rektor. Universitetets styrelse är lärosätets högsta beslutande organ.

ORGANISATION

Karlstads universitet är en statlig myndighet, som leds av en universitetsstyrelse och en rektor. Universitetets styrelse är lärosätets högsta beslutande organ.

UNIVERSITETSSTYRELSEN

Ordförande och ledamöter från näringslivet, offentliga organisationer och den akademiska världen utses av regeringen. I styrelsen sitter även ledamöter som utses av Karlstad Studentkår samt representanter för universitetets lärare. Personalorganisationerna utser representanter som har närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Underställd styrelsen finns internrevisionen som universitetet har enligt förordningen om internrevision.

UNIVERSITETSLEDNINGEN

Universitetsledningen består av rektor, som är myndighetschef, samt två prorektorer och en universitetsdirektör. Styrelsen har utsett en av prorektorerna att vara ställföreträdande myndighetschef vid rektors frånvaro.

FAKULTETER OCH STÖDFUNKTIONER

Utbildning och forskning genomförs vid universitetets två fakulteter: Fakulteten för humaniora och samhälls-

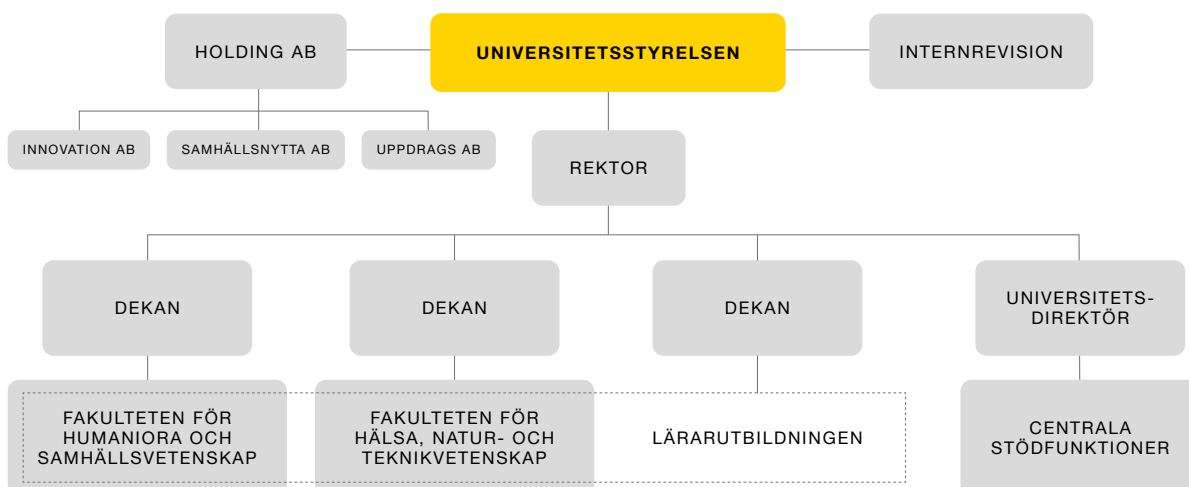
vetenskap samt Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap. Verksamheten leds av en dekan för vardera fakulteten, som också är ordförande i fakultetsnämnden. Fakultetsnämnderna har det övergripande ansvaret för kvalitet och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning i samverkan med omvärlden.

Universitetet har även en lärarutbildningsnämnd, som leds av en dekan. Lärarutbildningsnämnden har övergripande ansvar för kvalitet och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning inom lärarutbildningarna.

Centrala stödfunktioner har till uppgift att ge service och stöd till universitetets studenter, fakulteter, ledning och styrelse. Stödfunktionerna arbetar även med myndighetsuppdrag samt rapportering till myndigheter och departement.

BOLAG

Universitetet äger Karlstads universitet Holding AB. Det i sin tur är ensam ägare till de tre dotterbolagen Karlstads universitets uppdrags AB, Karlstads universitets innovation AB samt Karlstads universitet Samhällsnytta AB.

OM ÅRSREDOVISNINGEN

Direktiv kring årsredovisningens utformning och formalia regleras främst av förordning om årsredovisning och budgetunderlag samt i det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor.

ÅRSREDOVISNINGENS INDELNING

Årsredovisningen är indelad i sex kapitel:

Inledning

Kapitlet sammanfattar viktiga händelser under året som gått. Rektor respektive studentkår presenterar övergripande tankar om året, och universitetets utveckling. En beskrivning över universitetets indikatorer och en sammanfattande bedömning gentemot dessa lämnas. I kapitlet presenteras också universitetets organisation samt utgångspunkter för hur uppgifterna i årsredovisningen har samlats in, definierats och presenterats.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Kapitlet inkluderar volymuppgifter samt olika typer av process- och resultatbeskrivningar inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Specifika utbildningsuppslag som lärosätet givits via regleringsbrev redovisas.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Kapitlet sammanfattar universitetets forskning, forsknings- och innovationssamverkan, volymutveckling av vetenskapliga publikationer samt forskarutbildning.

Verksamhetsövergripande rapportering

Kapitlet innehåller återslagrapportering som är gemensam för hela universitetet. Personalstatistik samt de insatser som lärosätet genomfört inom områdena kompetensförsörjning, kvalitetsarbete samt informationssäkerhet sammanfattas.

Ekonomi

Den ekonomiska redovisningen över intäkter, kostnader och verksamhetsutfall presenteras och kommenteras. Den finansiella redovisningen består av resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning och noter.

Väsentliga uppgifter, underskrifter med mera

I årsredovisningens avslutande kapitel redogörs för intern styrning och kontroll samt väsentliga uppgifter. Årsredovisningen avslutas med styrelsens underskrifter.

KVANTITATIVA UPPGIFTER OCH DATAKÄLLOR

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen är uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Årsredovisningen innehåller sifferuppgifter, såväl i löpande text som i tabell- och diagramformat. I den löpande texten presenteras, om inte annat anges, dels utfallet för kalenderåret 2024, dels motsvarande värde för 2023 angivet direkt efter inom en parentes.

I tabeller presenteras i normalfallet utfall för 2024 och motsvarande uppgifter från de två föregående åren. I vissa tabeller och diagram redovisas uppgifter för fler år för att synliggöra utvecklingen under en längre period.

Kvantitativa uppgifter som redovisas i denna årsredovisning har sitt ursprung i ett antal olika källor och system. Om inte annat anges är de:

- bibliometri – publikationsdatabasen Diva, Scopus och Web of Science,
- ekonomi – ekonomisystemet Raindance,
- personalstatistik, inklusive sjukfrånvaro – personal- och lönesystemet Primula,
- studentstatistik – studiedokumentationssystemet Ladok, Move On.

Flera av de kvantitativa uppgifterna tas fram och bearbetas via Karlstads universitets ledningsinformationsverktyg, Kuli. Dokumentation av riskanalyser som utgör underlag till universitetsledningens bedömning av den interna styrningen och kontrollen dokumenteras i verksamhetsplaneringssystemet Stratsys.

Kvalitativa uppgifter, såsom process- och aktivitetsbeskrivningar, baseras i de flesta fall på dokumentation från universitetet. I några fall baseras de på rapporter eller omdömen från externa aktörer. Källorna till dessa är då angivna i direkt anslutning till att de omnämns.

VÄSENTLIGA UPPGIFTER, STYCKKOSTNADER

I det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt tabellen Väsentliga uppgifter som finns i regleringsbrevet. I tabellen framgår bland annat vilka styckkostnader som universitetet ska redovisa.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Årsredovisningen innehåller bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling samt väsentlig information om vad universitetet har presterat i förhållande till uppgifter och mål för verksamheten.

Årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av verksamheten i enlighet med principerna tillförlitlighet, relevans, jämförbarhet, begriplighet och transparens. Redovisningen utgår från de uppgifter som framgår i högskolelag och högskoleförordning och i förhållande till vad regeringen har angivit i regleringsbrev eller i annat beslut.

Resultatredovisningen är utformad så att den kan utgöra ett underlag för regeringens bedömning av universitetets resultat och genomförande av verksamheten.

REGERINGENS ÖVERGRIPANDE MÅL

Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivas effektivt. Målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation.

UNIVERSITETETS RESULTATINDIKATORER

Karlstads universitets sex resultatindikatorer och mått utgår från de centrala indikatorer som regeringen använder för att redovisa resultat inom universitets- och högskoleområdet:

- prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå,
- andel etablerade på arbetsmarknaden,
- vetenskaplig produktion,
- genomströmning i forskarutbildning,
- förmåga att attrahera externa forskningsmedel,
- andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal.

Universitetet använder även några andra mått och indikatorer som är etablerade inom universitets- och högskolesektorn och som mäts och följs av andra myndigheter, exempelvis Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet. Dessa mått redovisas under respektive avsnitt i resultatredovisningen samt i sammanställning av väsentliga uppgifter.

PRESTATIONSGRAD I UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Universitetet har som övergripande målsättning att de som påbörjar högre studier också avslutar dessa med godkänt resultat. Målet följs genom indikatorn prestationsgrad, mått som kvoten mellan redovisade helårsprestationer och

helårsstudenter under ett kalenderår. Universitetet har som målsättning att den genomsnittliga prestationsgraden ska ligga över 80 procent.

Prestationsgrad är ett värde som tenderar att variera något mellan åren, och universitetets prestationsgrad har ökat något de senaste åren. År 2024 var den genomsnittliga prestationsgraden 82 procent, vilket betyder en positiv måluppfyllelse.

ANDEL ETABLERADE PÅ ARBETSMARKNADEN

Ett av universitetets strategiska mål är att studenter efter avslutade studier ska vara attraktiva på arbetsmarknaden. Måluppfyllelsen bedöms genom att följa Universitetskanslersämbetets statistik över etablering på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen på grundnivå eller avancerad nivå. Universitetet har som mål att etableringsgraden ska ligga över riksgenomsnittet.

Av de som examinerats läsåret 2020/21 vid Karlstads universitet var 89 procent etablerade på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen. Detta var en högre etableringsgrad än riksgenomsnittet, som låg på 86 procent, vilket för universitetets del innebär en positiv utveckling och måluppfyllelse.

VETENSKAPLIG PRODUKTION

Vetenskaplig produktion kan bland annat mätas genom att analysera de vetenskapliga publikationer som universitetets forskare producerar. Universitetets forskare strävar efter att skapa en bred spridning av forskningen och som stärker universitetets roll i det globala forskarsamhället. Universitetet har som mål att antalet vetenskapliga publikationer ska öka över tid.

Universitetet ser en ökning av antalet vetenskapliga publikationer, vilket speglar en positiv utveckling av forskningsaktiviteten. Universitetet fokuserar också på att öka andelen publikationer som publiceras med öppen tillgång för att bidra till ökad transparens och tillgång till forskningsinformation. Den senaste kompletta statistiken avser år 2023, då sammanlagt 1 000 vetenskapliga publikationer skrivna av universitetets forskare publicerats. Jämfört med 2022 har antalet vetenskapliga publikationer ökat med 9 procent. Den positiva utvecklingen tyder på en ökande forskningsaktivitet. Universitetets bedömning är att måluppfyllelsen är positiv.

GENOMSTRÖMNING I FORSKARUTBILDNING

Genomströmning i utbildning på forskarnivå handlar om hur lång tid det tar för doktorander att ta sig igenom utbildningen och avlägga en examen. En doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng, vilket innebär en nettostudietid om 4 år. Forskarstudenternas bruttostudietid, den faktiska tiden i utbildningen utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad, är vanligtvis längre. Universitetet har som målsättning att bruttostudietiden för doktorsexamina inte bör vara längre än 6 år.

Karlstads universitet har under 2024 utfärdat 27 doktorsexamina och medianvärdet för bruttostudietiden var 5,5 år. Jämfört med 2022 och 2023 har bruttostudietiden minskat med nära 2 år. Universitetets bedömning är att måluppfyllelsen är positiv.

FÖRMÅGA ATT ATTRAHERA EXTERNA MEDEL FÖR FORSKNING

Universitetets förmåga att attrahera externa forskningsmedel är avgörande för att stärka konkurrenskraften och säkerställa långsiktig hållbarhet inom forskningsverksamheten. Externfinansieringsgraden utgör kvoten av externa intäkter från forskningen i förhållande till total forskningsfinansiering. Universitetet har som långsiktig ambition att ha en externfinansieringsgrad på 50 procent.

Universitetet ser en svag men positiv ökning av externfinansieringsgraden under de senaste åren, där externfinansieringsgraden har ökat från 36 procent 2020 till 38 procent 2024. Vissa forskningsmiljöer och institutioner överträffar målet, medan andra inte når upp till det. Universitetet når totalt inte upp till det långsiktiga målet och arbetet med att öka andelen externa medel är fortsatt en särskild utmaning.

ANDEL MED DOKTORSEXAMEN BLAND FORSKANDE OCH UNDERVISANDE PERSONAL

Karlstads universitet strävar efter en hög och adekvat vetenskaplig meriteringsnivå bland anställd personal. Som indikator mäts andelen med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal. Måluppfyllelsen bedöms genom att följa Universitetskanslersämbetets statistik på området och målet är att universitetets värde för andel disputerade över tid ska närma sig riksgenomsnittet.

År 2023 hade i genomsnitt 62 procent av all forskande och undervisande personal vid landets lärosäten en doktorsexamen. Vid Karlstads universitet var motsvarande andel 60 procent. Sett över en tioårsperiod hade skillnaden mellan universitetets värde och genomsnittet i landet minskat, från 7 till 2 procentenheter. För universitetets del innebär detta en positiv utveckling och måluppfyllelse.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV RESULTATET 2024

Karlstads universitet bedömer att 2024 års resultat och utveckling i förhållande till de mål och uppdrag som regeringen har angett i budgetpropositionen har varit övervägande positiv. Detsamma gäller majoriteten av de mål och uppdrag som universitetet erhållit via regleringsbrev och andra regeringsbeslut.

Utfallet inom vissa områden är trots en positiv utveckling inte långsiktigt tillfredsställande och ett kontinuerligt arbete för att möta dessa utmaningar pågår.

2

UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

UTBILDNINGSBUD OCH EFTERFRÅGAN

Karlstads universitets utbud av program och kurser har sin utgångspunkt i lärosätets vision och strategi. Där anges att utbildningsutbudet ska vara relevant och av hög kvalitet, att studenterna efter avslutade studier ska vara attraktiva på arbetsmarknaden och att studierna ska förmedla en grundläggande prövande hållning.

UTBILDNINGSBUD

Universitetets utbildningsutbud på grundnivå och avancerad nivå innefattar omkring 85 program och 750 fristående kurser. Av 2024 års samlade utbildningsvolym återfanns 55 procent av helårsstudenterna på yrkesexamensprogram, och drygt 20 procent på vardera generella program respektive fristående kurser. Förändringen mellan de senaste åren är marginell.

Yrkesexamensprogram är utbildningar som leder till en specifik yrkesexamen. För att ett lärosäte ska få utfärda en viss yrkesexamen krävs ett särskilt examenstillstånd från Universitetskanslersämbetet.

Universitetets yrkesexamensprogram mot lärare och förskollärare omfattar tillsammans drygt en femtedel av den samlade utbildningsvolymen. Betydande utbildningsvolymerna utgörs även av yrkesexamensprogram mot civilekonom, civilingenjör, högskoleingenjör, jurist, psykolog, sjuksköterska, socionom, specialistsjuksköterska respektive tandhygienist.

Generella program är utbildningar som leder till högskole- eller kandidatexamen på grundnivå eller magister- eller masterexamen på avancerad nivå. Till denna grupp räknas även utbildningar mot konstnärlig examen på grundnivå eller avancerad nivå. Universitetets utbud av generella utbildningsprogram har expanderat under de senaste åren. Detta gäller i synnerhet inom det samhällsvetenskapliga området, och då främst i form av påbyggnadsutbildningar på avancerad nivå.

Ett brett utbud av fristående kurser bedöms vara av stor betydelse för universitetet. Sett över tid har emellertid utbildningsvolymerna inom fristående kurser relativt sett minskat. Vid millennieskiftet utgjorde fristående kurser 36 procent av universitetets samlade volym helårsstudenter. År 2017 hade denna andel sjunkit till under 19 procent. De senaste åren har universitetet strävat efter att bibehålla volymerna inom fristående kurs, och 2024 uppgick andelen till drygt 21 procent.

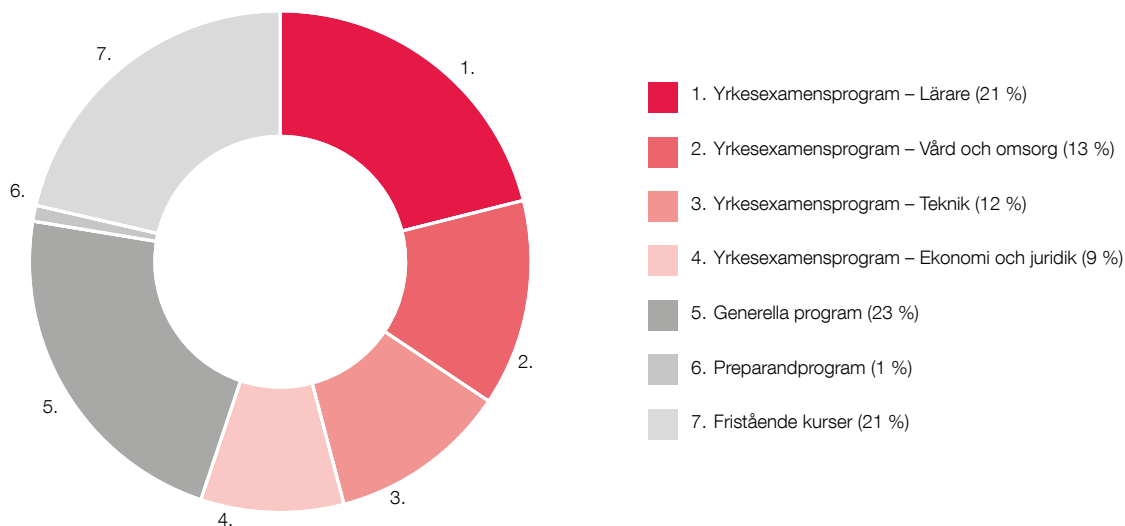

Diagram 1. Fördelning mellan program och kurser, utbildningsvolymerna 2024. (Källa: Ladok)

ARBETSMARKNADENS BEHOV

Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Ett sätt att mäta hur väl utbildningsutbudet svarar mot arbetsmarknadens behov är att undersöka i vilken utsträckning de som tar en examen etablerar sig på arbetsmarknaden. Universitetskanslersämbetets senaste statistik på området avser examinerade på grundnivå och avancerad nivå under läsåret 2020/21 och deras etablering på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen.

Av de som tog en examen vid Karlstads universitet under läsåret 2020/21 kunde 89 procent kategoriseras som etablerade på arbetsmarknaden efter 1–1,5 år. Detta var en högre etableringsgrad än genomsnittet i landet, som låg på 86 procent.

Att studenter examinerade vid Karlstads universitet har en hög etableringsgrad kan delvis förklaras av den stora andelen yrkesexamensprogram vid lärosätet. Denna typ av utbildningar leder i många fall till legitimationsyrken, där arbetsmarknaden generellt sett är god och där etableringsgraden vanligtvis är hög. Av samtliga i landet som tog en yrkesexamen läsåret 2020/21 var 91 procent etablerade 1–1,5 år efter examen, jämfört med 80 procent för personer som tog en generell examen. Bland personer som tog en konstnärlig examen uppgick den genomsnittliga etableringsgraden till 41 procent.

EFTERFRÅGAN PÅ PROGRAMUTBILDNINGAR

Efterfrågan på högre utbildning ökade i Sverige och närmade sig nivåerna som rådde under pandemin. Inför höstterminen 2024 hade 197 000 personer i landet anmält sig till en programutbildning via Universitets- och högskolerådets nationella anmälningssystem. Detta var en ökning med 14 400 sökande, eller 8 procent, jämfört med inför höstterminen 2023.

Även Karlstads universitet märkte av det ökade intresset för högskolestudier. I de två antagningsomgångarna för

2024 inkom 6 500 förstahandssökningar till universitetets programutbildningar. Detta var drygt 500 förstahandssökande fler än under 2023, motsvarande en ökning om 9 procent.

En indikator på lärosätets attraktionskraft är antalet studenter som faktiskt påbörjar sina studier, det vill säga de registrerade programnybörjarna. Under 2024 påbörjade 3 454 studenter en programutbildning vid Karlstads universitet. Detta var 7 procent fler programnybörjare än under 2023.

SÖKTRYCK TILL PROGRAMUTBILDNINGAR

Ett vedertaget mått på lärosätens och utbildningars popularitet är söktrycket. Detta definieras som antalet behöriga förstahandssökande per antagen student. Ju högre söktryck, desto större är konkurrensen om platserna.

I Universitetskanslersämbetets statistikdatabas redovisas söktryck för varje ansökningsomgång uppdelat på yrkesexamensprogram respektive generella program.

Höstterminen 2024 var det genomsnittliga söktrycket i Sverige på 2,0 för yrkesexamensprogram och 1,7 för generella utbildningsprogram. I jämförelse med höstterminen 2023 låg söktrycket i riket på oförändrade nivåer.

Vid Karlstads universitet var söktrycket förhållandevis lågt. Höstterminen 2024 redovisas ett söktryck om 1,4 för yrkesexamensprogram respektive 1,3 för generella program. Jämfört med höstterminen 2023 har söktrycket både vad gäller yrkesexamensprogram och generella program gått ned 0,2.

Söktrycket tenderar att variera mycket mellan olika utbildningar. De av universitetets yrkesexamensutbildningar som höstterminen 2024 hade högst söktryck var programmen mot psykolog och socionom med 4,5 respektive 3,3 behöriga förstahandssökande per antagen. Bland universitetets programutbildningar med svagt söktryck fanns exempelvis program mot civilingenjörsk- och högskoleingenjörsexamen, med söktryck på 0,8 respektive 0,9.

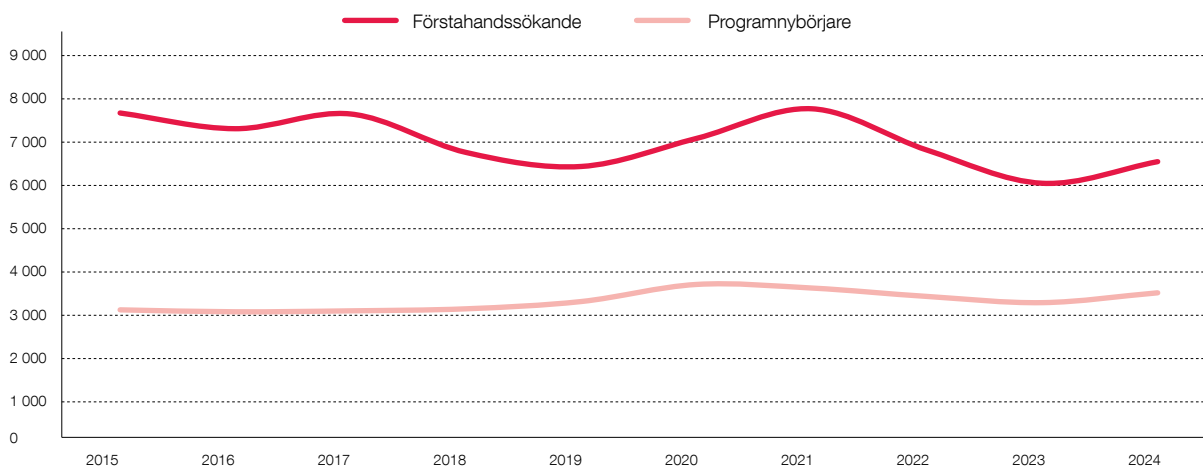

Diagram 2. Antal förstahandsansökningar respektive programnybörjare vid anslagsfinansierade programutbildningar, 2015–2024.

(Källor: UHR, Ladok)

EFTERFRÅGAN PÅ FRISTÅENDE KURSER

Den faktiska efterfrågan på fristående kurser är svår att analysera. Detta eftersom tillgänglig statistik inte visar hur många kurser en student faktiskt avser att läsa. Nationella jämförelser försvåras ytterligare av att Sveriges lärosäten har olika administrativa rutiner för hur befintliga programstudenter söker kurser inom sina utbildningsprogram.

Enligt statistik från Universitets- och högskolerådet fanns det totalt cirka 148 500 förstahandssökande till fristående kurs i den nationella antagningsomgången inför hösterminen 2024. Jämfört med antagningsomgången inför hösterminen 2023 var detta knappt 16 000 fler förstahandssökande, motsvarande en uppgång om 12 procent. Karlstads universitet lockade knappt 2 900 förstahandssökande till fristående kurs, vilket motsvarade en ökning om 8 procent.

BEDÖMNINGAR OCH PRIORITERINGAR AVSEENDE UTBILDNINGSUBUDET

För att möta det omgivande samhällets behov sker en kontinuerlig utveckling av universitetets utbildningsutbud. I detta arbete beaktas såväl studenternas efterfrågan, arbetsmarknadens behov som mer allmänna bildningsbehov.

Karlstads universitet har sedan flera år prioriterat professionsinriktade utbildningar. Denna utveckling grundas dels på olika uppdrag från regeringen, dels på studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Flera av universitetets yrkesexamensprogram, bland annat de mot lärare, socionom och sjuksköterska, stödjer därtill lärosätets insatser för breddad rekrytering och breddat deltagande. Andra professionsutbildningar, exempelvis programmen mot jurist och psykolog, attraherar i första hand andra studentgrupper.

Överväganden av arbetsmarknadens och samhällets behov av utbildning uppmärksammas i universitetets interna modell för kvalitetssäkring. Den samlade bedömningen är att programutbildningar mot yrkesexamen även i fortsättningen kommer att vara av intresse för studenter och samtidigt efterfrågade av arbetsmarknaden.

Övergripande frågor om universitetets utbud av program och kurser behandlas av en särskild utbildningsstrategisk grupp. Under 2023 initierades en universitetsgemensam utbildningsöversyn för att kartlägga möjligheterna att utveckla nya programutbildningar. Översynen inkluderade omvärldsanalyser samt dialoger med näringslivskluster och andra regionala aktörer. Arbetet resulterade i beslut om fyra förslag som under 2024 har utvärderats och konkretiserats: yrkesexamensprogram mot biomedicinsk analytiker respektive specialpedagog, samt generella program med inriktning mot artificiell intelligens respektive företagsekonomi med inriktning global hållbarhet.

Sveriges lärosäten har i uppdrag att främja ett livslångt lärande. Vid Karlstads universitet realiseras detta bland

annat i form av ett betydande utbud av fristående kurser både på grundnivå och avancerad nivå. Fristående kurser utgör ungefär en femtedel av universitetets samlade utbildningsvolym. Sett till faktiskt antal studenter är dock fördelningen annorlunda, och över hälften av de som varit registrerade under kalenderåret 2024 studerade på minst en fristående kurs.

För att möta behoven av livslångt lärande och omställning har universitetet genomfört satsningar på flexibla undervisningsformer. Detta i form ett relevant utbud av fristående kurser, varierande studietakter, distansundervisning samt användning av digitalisering och nätburet lärande. Inom ramen för KK-stiftelsens expertkompetensprogram erbjuder universitetet kompetensutveckling i form av korta och flexibla kurser riktade till yrkesverksamma.

Andelen av universitetets utbildningsvolym som kategoriseras som distansundervisning har kontinuerligt ökat, från 6 procent år 2000 till över 35 procent år 2024. Undervisningsformen distans är allmänt förekommande bland fristående kurser. Av 2024 års volym fristående kurser var 69 (67) procent klassificerad som distansundervisning. De senaste åren har även distansundervisning blivit mer frekvent inom universitetets programutbildningar, och 2024 var 26 (28) procent av volymen programutbildning klassificerad som distansundervisning.

EUROPAUNIVERSITETET EUNICE

Sedan november 2023 är Karlstads universitet medlem i Europauniversitetet Eunice. Det är ett utbildnings- och forskningssamarbete mellan tio lärosäten som ger förutsättningar för nära samverkan mellan lärosätena och omgivande samhället.

Under året har fler utbildningssamarbeten initierats och stärkts. För närvarande erbjuder Eunice kurskatalog studenter ett åttiototal digitala kurser på engelska och välkomnar fler gemensamma utbildningsprogram. Nätverket har utvecklat och enats runt åtta nyckelkompetenser som är viktiga för studenters attraktivitet på arbetsmarknaden. Det pågår även ett utvecklingsarbete kring ett gemensamt antagningssystem.

I linje med Eunice satsning för livslångt lärande samarbetar Eunice och expertkompetensprogrammet Improving value creation through service education, ISE för att erbjuda två kurser till yrkesverksamma vid företag och organisationer i Europa.

Det finns en rad samarbeten inom pedagogisk utveckling, såsom kurser och seminarier som erbjuds akademisk personal i nätverket. Erfarenhets- och kunskapsutbyten har inletts som utvecklar och stärker utbildning och forskning mellan de tio Eunicelärosätena. Några exempel är studentutbyten, gästföreläsningar, studiebesök och forskningssamarbeten. Dessa utbyten ger möjlighet att fortsatt utveckla utbildningsutbudet för att attrahera motiverade studenter internationellt.

UTBILDNINGSVOLYMER OCH STUDIERESULTAT

Den totala volymen utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick 2024 till 9 669 helårsstudenter och 7 961 helårsprestationer. Under året utfärdade universitetet 2 162 examensbevis, vilket är det högsta antalet någonsin.

UTBILDNINGSVOLYM – HELÅRSSTUDENTER

År 2024 uppgick den samlade volymen utbildning på grundnivå och avancerad nivå till 9 669 (9 687) helårsstudenter. Av helårsstudenterna var 6 029 (6 096) hänförliga till kvinnor och 3 640 (3 591) hänförliga till män.

Under kalenderåret har 23 348 (22 555) individer bidragit till volymen helårsstudenter. I studentpopulationen fanns 15 102 (14 681) kvinnor och 8 246 (7 874) män.

Volymen anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå var 9 358 (9 365) helårsstudenter. Den fortsatt höga utbildningsvolymen kan till del förklaras av de olika utbyggnadsuppdrag som regeringen beslutade om under pandemiåren 2020 och 2021.

Bidragsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå omfattade en volym om 123 (111) helårsstudenter. Den absoluta huvudparten avsåg regeringsuppdrag avseende vidareutbildning av obehöriga lärare.

Den studieavgiftsfinansierade utbildningsverksamheten fortsatte att minska även under 2024. Sammantaget uppgick volymen till 6 (12) helårsstudenter. Den låga omfattningen har sin förklaring i att universitetet under en lång rad år inte prioriterat rekrytering av utomeuropeiska studenter.

Uppdragsutbildning är utbildningar som universitetet anordnar mot en avgift, exempelvis kurser som arbetsgivare och organisationer beställer i syfte att kompetensutveckla medarbetare eller medlemmar. Under 2024 motsvarade volymen poänggivande uppdragsutbildning 182 (200) helårsstudenter. Merparten avsåg skolområdet genom rektorsutbildning och lärarfortbildning, medan övriga delar avsåg uppdragsutbildning i form av fristående kurser.

HELÅRSPRESTATIONER OCH PRESTATIONSGRAD

Studieresultaten på grundnivå och avancerad nivå motsvarade sammantaget 7 961 (7 825) helårsprestationer.

Prestationsgraden, mätt som kvoten mellan helårsprestationer och helårsstudenter, uppgick i genomsnitt till 82 (81) procent. Prestationsgrad är ett måttvärde som tenderar att variera över tid. Detta dels på grund av skiftande prestationsförmåga mellan olika studentkullar, dels på grund av fördelningen mellan ämnen, kurstakter och undervisningsformer.

Prestationsgraden skiljer sig åt mellan kvinnor och män. På övergripande nivå var den genomsnittliga prestationsgraden för kvinnor 84 (83) procent, medan motsvarande värde för män var 79 (77) procent.

Om man delar in universitetets utbildningar i program respektive fristående kurs, hade studenter som läser ett program en genomsnittlig prestationsgrad om 89 (88) procent, medan motsvarande värde för studenter som läser fristående kurser var 56 (54) procent. En förklaring till skillnaden kan vara att programstudenter i hög utsträckning sannolikt studerar för att erhålla en examen, medan de som läser fristående kurser kan ha ett mer intresseorienterat syfte med sina studier.

Om man delar in universitetets utbildningar efter undervisningsform, uppvisade campusutbildningar en prestationsgrad på 88 (86) procent, medan prestationsgraden för distansutbildningar var 71 (71) procent. En förklarande faktor kan vara att distansstudenter i högre utsträckning tycks yrkesarbeta vid sidan av studierna, vilket kan göra det svårare för dem att fullgöra kursmomenten inom ordinarie tidsramar.

Tabell 1. Utbildningsvolymerna på grundnivå och avancerad nivå, antal helårsstudenter. (Källa: Ladok)

	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Anslagsfinansierat uppdrag	6 057	3 536	9 594	5 883	3 482	9 365	5 817	3 541	9 358
Bidragsfinansierade uppdrag	84	46	130	65	46	111	64	59	123
Betalstudenter	4	11	15	3	8	12	2	3	6
Uppdragsutbildning	165	58	224	145	55	200	145	37	182
Summa helårsstudenter	6 311	3 651	9 963	6 096	3 591	9 687	6 029	3 640	9 669

STUDIERESULTAT – EXAMINA

Under 2024 utfärdade universitetet 2 162 (2 010) examensbevis inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Detta var 152 fler än året dessförinnan och det högsta antalet examina som lärosätet utfärdat under ett kalenderår. Det stora antalet examina är ett resultat av att rekordmånga studenter påbörjade studier under pandemiåren 2020 och 2021.

Universitetet utfärdar tre typer av examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå: yrkesexamina, generella examina respektive konstnärliga examina.

Yrkesexamina avser utbildning inom en bestämd profession och för att kunna erhålla en sådan examen ska studenten i normalfallet ha slutfört motsvarande utbildningsprogram. Avsikten med yrkesexamina är att svara mot områden med väl definierade utbildningsbehov, däribland yrken med legitimationskrav. Under 2024 utfärdade universitetet totalt 1 359 (1 280) yrkesexamina. Av dessa avsåg knappt hälften en lärarexamen.

Generella examina inbegriper högskoleexamen och kandidatexamen på grundnivå samt magisterexamen och masterexamen på avancerad nivå. Under 2024 utfärdade universitetet sammantaget 788 (719) generella examina. En generell examen har alltid ett huvudområde, som beskriver vilket ämne som studierna fokuserat på. Bland

generella examina på grundnivå utfärdades flest examina inom huvudområdena företagsekonomi och arbetsvetenskap. Vad gäller generella examina på avancerad nivå var huvudområdet industriell ekonomi det vanligast förekommande.

Under kalenderåret 2024 utfärdades 15 (11) konstnärliga högskole- och kandidatexamen vid universitetet. Samtliga konstnärliga examina avsåg huvudområdet musik.

Av det totala antalet utfärdade examina svarade kvinnor för 1 496 (1 376) och män för 666 (634). Andelen examina som utfärdades till kvinnor utgjorde därmed 69 (68) procent. Av yrkesexamina togs 72 (71) procent ut av kvinnor, och för generella examina var andelen som togs ut av kvinnor 65 (64) procent. Vad gäller konstnärliga examina utfärdades 33 (55) procent till kvinnor.

EXAMINERADE STUDENTER

De 2 162 examensbevisen som universitetet utfärdade på grundnivå och avancerad nivå 2024 var fördelade bland 2 109 individer. Detta är en följd av att samma person kan erhålla flera examina under samma kalenderår och i vissa fall även för samma utbildning. Detta kan till exempel ske när en student har genomgått en utbildning mot en yrkesexamen, men som också kvalificerar studenten för en generell examen inom ett huvudområde.

Tabell 2. Antal examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. (Källa: Ladok)

EXAMINA	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Civilekonomexamen	43	41	84	40	28	68	48	32	80
Civilingenjörsexamen	23	39	62	20	48	68	21	47	68
Högskoleingenjörsexamen	12	52	64	19	67	86	29	69	98
Juristexamen	41	20	61	51	15	66	54	18	72
Lärarexamina	466	185	651	452	163	615	471	161	632
Psykologexamen	30	9	39	13	5	18	24	8	32
Sjuksköterskeexamen	132	24	156	137	24	161	137	18	155
Socionomexamen	89	16	105	86	10	96	85	15	100
Specialistsjuksköterskeexamen	72	15	87	69	10	79	77	13	90
Tandhygienistexamen				21	2	23	29	3	32
Delsumma yrkesexamina	908	401	1 309	908	372	1 280	975	384	1 359
Högskoleexamen	15	8	23	6	7	13	17	5	22
Kandidatexamen	382	189	571	378	202	580	379	215	594
Magisterexamen	58	18	76	52	20	72	66	20	86
Masterexamen	43	16	59	26	28	54	54	32	86
Delsumma generella examina	498	231	729	462	257	719	516	272	788
Konstnärlig högskoleexamen	0	3	3	2	3	5	0	1	1
Konstnärlig kandidatexamen	2	5	7	4	2	6	5	9	14
Delsumma konstnärliga examina	2	8	10	6	5	11	5	10	15
Summa examina	1 408	640	2 048	1 376	634	2 010	1 496	666	2 162

REDOVISNING AV UTBILDNINGSUPPDRAG

Universitetet har via regleringsbrev tilldelats ett antal specifika uppdrag inom området utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Huvuddelen av dessa uppdrag, liksom ett antal andra satsningar, redovisas under detta avsnitt.

MÅL FÖR UTFÄRDADE EXAMINA

Regeringen har fastställt särskilda mål för antal utfärdade examina under perioden 2021–2024. Målen gäller ett antal yrkesutbildningar inom de två områdena lärar- och förskollärarytutbildningar respektive hälso- och sjukvårdsutbildningar.

Tabell 3. Lärar- och förskollärarexamina samt hälso- och sjukvårdsexamina. (Källa: Ladok).

Lärar- och förskollärarexamina	SUMMA 2021–2024		
	Kvinnor	Män	Totalt
Förskollärarexamen	647	22	669
Grundlärarexamen	432	65	497
Speciallärarexamen	51	8	59
Yrkeslärarexamen	161	118	279
Ämneslärarexamen	503	433	936
Summa lärar- och förskollärarexamina	1 794	646	2 440
Hälso- och sjukvårdsexamina			
Sjuksköterskeexamen	540	79	619
Specialistsjuksköterskeexamen	301	51	352
Summa hälso- och sjukvårdsexamina	841	130	971

Lärar- och förskollärarexamina

Universitetet har som mål att inom lärar- och förskollärarytutbildningar utfärda minst 2 355 examina under perioden 2021–2024. Sammanlagt har 2 440 examina utfärdats under avsedd period, vilket betyder att målet har uppnåtts.

Det fastställda examensmålet avser förskollärarexamina, grundlärarexamina, speciallärarexamina, yrkeslärarexamina och ämneslärarexamina. Samtliga dessa examina är nominellt knutna till ett specifikt utbildningsprogram.

Antalet möjliga examina är i praktiken därmed beroende av studentvolymen inom respektive utbildning. För att uppnå avsedda examensvolymen har universitetet arbetat aktivt med exempelvis studentrekryteringsinsatser och åtgärder för ökad genomströmning.

Hälso- och sjukvårdsexamina

För sjuksköterske- och specialistsjuksköterskeutbildningar var universitetets mål för perioden att utfärda 1 050 examina. År 2021–2024 har 971 examina utfärdats. Det innebär att universitetet inte har nått uppsatt mål.

Universitetet arbetar kontinuerligt för att utbilda fler sjuksköterskor.

Antalet förstahandssökande till sjuksköterskeprogrammet är relativt högt och genomströmningen god. En begränsande faktor för utökad antagning är tillgången till platser för verksamhetsförlagd utbildning, VFU. Under åren 2018–2020 var det små variationer mellan antalet nybörjarestudenter på programmen. Från hösten 2021 har antagningen till sjuksköterskeprogrammet kunnat öka med cirka 10 procent. Universitetets bedömning är att antalet programnybörjare skulle kunna ökas ytterligare vid tillgång till fler platser för VFU. Universitetet har fortlöpande dialog med Region Värmland och kommunerna i regionen om möjligheterna för detta.

För specialistsjuksköterskeprogrammen överstiger antalet förstahandssökande dimensioneringen, medan antalet faktiska programnybörjare varit färre.

Utbildningarna ges på distans, i syfte att ge större möjlighet till flexibilitet i tid och plats för studier. Universitetet bedömer att förbättrade möjligheter till specialistutbildning inom ramen för befintlig anställning som sjuksköterska skulle underlätta rekryteringen. Samråd har skett med de kliniska verksamheterna rörande utbildningstjänster. Verksamheterna deltar även i rekryteringsdagarna vid universitetet för att visa upp möjligheten till specialistutbildning efter sjuksköterskeexamen.

DECENTRALISERAD VÅRDUTBILDNING

Karlstads universitet har erhållit ett särskilt anslag för att utveckla och stärka kvaliteten i decentraliserad vårdutbildning. Universitetets insatser inkluderar utveckling för att stärka den vetenskapliga kompetensen inom specialistsjuksköterskeutbildningarna, samt att utreda möjligheterna för att erbjuda decentraliserad utbildning av biomedicinska analytiker.

Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot operationssjukvård har som mål att öka antalet studenter. Ett första steg är att säkra personalens vetenskapliga kompetens. En adjunkt går forskarutbildning, då tillgången på disputerade operationssjuksköterskor är mycket låg nationellt. En adjunkt bedriver forskarutbildning mot doktorsexamen med fokus på klinisk forskning inom operationssjukvård.

Satsningen på utbildningsmodell för att stärka professionen inom biomedicinska analytiker har fokuserat på samverkan med Region Värmland för att utreda förutsättningar för att starta ett program. Arbetet har fortsatt under året och ett nytt program har inrättats som en modifierad campusutbildning där många moment kan följas på distans. Programmet planeras starta höstterminen 2025.

Medlen för decentraliserad vårdutbildning har fördelats relativt lika till de två satsningarna. Tillkommande kostnader uppgår 2024 till knappt 1,4 mnkr och utgörs främst av personalkostnader och indirekta kostnader.

Studentvolymen inom specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot operationssjukvård uppgick 2024 till 20 helårsstudenter. Universitetets prognos för de kommande två åren är att denna nivå kommer ligga kvar. För biomedicinsk analytikerutbildning planerar universitetet att anta 40 studenter per år från och med hösten 2025. Utbildningsvolymen 2025 och 2026 väntas uppgå till 17 respektive 52 helårsstudenter.

Universitetet ser ett stort värde med satsningen. Utveckling av nya former för utbildning och kompetensutveckling av personal är långsiktiga projekt som förväntas ge effekt om några år. Den decentraliserade utbildningen av operationssjuksköterskor har fungerat väl med ett brett upptagningsområde, främst i Mellansverige.

VFU I VÅRDUTBILDNINGAR

Universitetet har erhållit ett bidrag för att finansiera en särskild satsning för att öka tillgången till verksamhetsförlagd utbildning, VFU, i vårdutbildningar bland annat i sjuksköterskeutbildningar.

Under 2023 antogs en ny utbildningsplan i relation till EU:s yrkeskvalifikationsdirektiv. Medlen har använts till att i dialog med regioner och kommuner utöka antalet VFU-veckor, från 32 veckor till 44 veckor. Detta har medfört att universitetet nyttjar fler VFU-platser än tidigare, det vill säga arbetsplatser som inte haft studenter förut. Universitetet har ännu inte lyckats skapa fler platser totalt sett, för att kunna öka antagningen av studenter till programmet.

Från och med år 2024 ersätts alla VFU-platser i kommunal hälso- och sjukvård inom sjuksköterskeprogrammet och specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning distriktssköterska enligt en modell för ekonomisk ersättning i förhållande till den grad kommunerna uppfyller avtalens avsikter rörande organisation för handledning.

För samordning och uppföljning av insatser inom VFU i kommunerna har en samverkansgrupp etablerats med representanter för kommunernas socialchefsnätverk och HR-chefsnätverk samt fakultets- och programledning vid Karlstads universitet.

I samarbete med Region Värmland har avtal förnyats för sjuksköterske- och specialistsjuksköterskeprogrammen, utformade för en utökning av antalet VFU-veckor. Då specialistsjuksköterskeprogrammen ges på distans har även nya avtal tagits fram med andra regioner för att möjliggöra VFU i närhet av studenternas hemorter.

Samverkansformer mellan Region Värmland och Karlstads universitet är väletablerade på flera nivåer. VFU-frågan diskuteras såväl på strategiskt plan i en samverkansgrupp, som på ett mer operativt plan i branschråd och olika nätverk. Formerna för handledarutbildning har setts över och utbildningen erbjuds i mer flexibla former för att underlätta deltagande.

Fokus under 2025 är fortsatt att förbereda och etablera den nya strukturen för VFU i sjuksköterskeprogrammet.

Fortsatt samverkan på ledningsnivå med kommunerna planeras för att följa upp pågående utvecklingsarbete och identifiera nya möjligheter till effektivt samarbete kring VFU. Dialog med vårdverksamheterna om att kunna öka antalet platser i sjuksköterskeprogrammet fortsätter under 2025.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Av universitetets anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2024 var 7,9 mnkr reserverade för en särskild satsning på livslångt lärande. För uppdraget gäller specifika villkor för redovisning och avräkning, då ersättningen per helårsstudent ska motsvara summan av ersättningen för en helårsstudent och en helårsprestation för relevant utbildningsområde.

Enligt regleringsbrev ska satsningen bland annat fokuseras mot utbildning som främjar klimatomställning. Under 2024 har universitetets insatser på området inriktats på sju fristående kurser: Engelska för ekonomer, Europakunskap, Hållbar utveckling med fokus på klimatförändringar, Interkulturell kommunikation, Miljökommunikation för förändringsarbete respektive Miljövetenskapens grunder.

På de sju kurserna registrerades under året totalt 718 studenter, varav 492 kvinnor och 226 män. Utbildningsvolymen uppgick sammantaget till 105 helårsstudenter, och det avräkningsbara värdet var knappt 8,0 mnkr. Detta innebär att universitetet kan ta i anspråk hela det särskilda anslagsbelopp som avsåg satsningen på livslångt lärande.

ARBETSINTEGRERAD LÄRARUTBILDNING

Under 2024 har Karlstads universitet bedrivit arbetsintegrerad utbildning i form av förskolläraryrket och grundläraryrket med inriktning årskurs 4–6. Utbildningsvolymerna motsvarade 19 (21) helårsstudenter inom arbetsintegrerat förskolläraryrket respektive 12 (15) helårsstudenter inom arbetsintegrerat grundläraryrket.

Under 2023 och 2024 antog universitetet inga nya studenter till arbetsintegrerad lärarutbildning, och detsamma väntas gälla även 2025 och 2026. Orsaken är att skolhuvudmännen i regionen inte varit beredda att anställa studenter, vilket är en förutsättning för att kunna bedriva denna typ av utbildningar. Under 2025 och 2026 prognosticeras volymerna arbetsintegrerad lärarutbildning stegvis minska och totalt uppgå till 28 respektive 16 helårsstudenter.

Arbetsintegrerad lärarutbildning baseras på att intresserade kommuner anställer studenter som lärare eller förskolelärare motsvarande en halvtidstjänst. Övrig tid ägnas åt studier på 75 procents fart. Verksamhetsförlagd utbildning ingår i studenternas tjänst och handledning genomförs av en lokal lärarutbildare på skolan eller förskolan.

Universitetets arbetsintegrerade lärarprogram har studenter som läser och arbetar inom elva kommuner: Hagfors, Hallsberg, Hammarö, Hällefors, Karlstad, Kristinehamn, Lindesberg, Nora, Sunne, Säffle och Årjäng. Arbetsintegrerad lärarutbildning är ett sätt att nå andra grupper än de som i normalfallet söker en lärarutbildning. Studenterna är ofta något äldre och många har tidigare erfarenheter av arbete i skolan. Det är också en utbildning där teori och praktik integreras under hela utbildningens gång, vilket bland annat syftar till att ge examinerade goda möjligheter till en framgångsrik start i läraryrket.

Ett viktigt utvecklingsområde är att lärosätena tillsammans med skolhuvudmännen gemensamt tar fram en modell som möjliggör fortsatt arbetsintegrerad lärar- och förskolläraryrket. Ett annat område för utveckling inom arbetsintegrerad lärarutbildning är att ytterligare stärka kopplingen mellan teori och praktik. Detta så att sambandet inte bara blir tydlig när studenterna arbetar, utan att också teoretiska kurser knyter an till praktiska inslag som studenterna kan relatera till.

UTBILDNING PÅ AVANCERAD NIVÅ FÖR YRKESLÄRARE

Linköpings universitet och Malmö universitet har fått regeringens uppdrag att planera och utveckla utbildning på avancerad nivå för yrkeslärare. För Linköpings universitet ingår då att samarbeta med Göteborgs universitet och Karlstads universitet.

Masterprogrammet i pedagogik för yrkeslärare ges på distans och omfattar fyra års studier på halvfart. Utbildningen vänder sig till utbildade yrkeslärare som vill fördjupa sina kunskaper inom yrkesutbildning, eller som vill vidareutbilda sig och bli behöriga till forskarstudier.

Universitetet har under 2024 genomfört tre kurser på avancerad nivå inom programmet. Antalet registrerade studenter var sammanlagt 35 (29), varav 24 (24) kvinnor och 11 (5) män. Verksamheten motsvarade en utbildningsvolym om 10 (7) helårsstudenter och 6 (3) helårsprestationer.

Höstterminen 2024 påbörjade en tredje kull studenter utbildningen. Inför 2025 har Linköpings universitet aviserat att man avser att avvakta fortsatt antagning. Detta för att kunna undersöka aspekter såsom finansiering, söktryck och genomströmning. De deltagande lärosätena har uttryckt önskan om att fortsätta samarbetet kring masterutbildning för yrkeslärare.

NY KORTARE KOMPLETTERANDE PEDAGOGISK UTBILDNING

Karlstads universitet var ett av tio lärosäten som 2021 fick i uppdrag av regeringen att anordna en försöksverksamhet med en kortare kompletterande pedagogisk utbildning som leder till grundlärar- eller ämneslärarexamen.

I dialog med övriga berörda lärosäten valde universitetet att inledningsvis anta studenter i ämnena engelska, geografi, historia, religion, samhällskunskap, spanska och svenska. Inför höstterminen 2024 beslutade universitetet att komplettera utbildningsutbudet med de två ämnena företagsekonomi respektive idrott och hälsa. Denna förändring genomfördes mot bakgrund av att inget av övriga berörda lärosäten antog studenter i ämnet företags-ekonomi samt att det gjorts ett tillägg i förordningen som möjliggjorde antagning i ämnet idrott och hälsa.

Samtliga studenter som antas till kortare kompletterande pedagogisk utbildning har en tidigare examen. Av de studenter som antogs höstterminen 2024 hade 35 studenter kandidatexamen, 12 studenter magisterexamen och 1 student masterexamen. De mest frekventa examensämnena bland antagna var företagsekonomi respektive idrottsvetenskap.

Antalet registrerade studenter inom kortare kompletterande utbildning uppgick 2024 till 71 (55), varav 41 (37) kvinnor och 30 (18) män. Utbildningsvolymen motsvarade 31 (24) helårsstudenter och 25 (15) helårsprestationer.

KOMPLETTERANDE PEDAGOGISK UTBILDNING FÖR PERSONER MED FORSKAREXAMEN

Karlstads universitet är ett av fyra lärosäten som fått regeringens uppdrag att anordna särskild kompletterande utbildning för personer med forskarexamen. Under 2024 omfattade verksamheten vid universitetet 13 (18) registrerade studenter, varav 4 (9) kvinnor och 9 (9) män. Utbildningsvolymen motsvarade 12 (10) helårsstudenter och 7 (11) helårsprestationer.

Inför vårterminen 2024 antogs en sjunde grupp studenter till utbildningen. Denna antagningsomgång präglades av få behöriga sökande och vid terminens start registrerades 9 programnybörjare.

Det har under flera år varit kritiskt få nybörjare på denna utbildning. Deltagande lärosäten tog därför initiativ till en dialog med Utbildningsdepartementet för att få till stånd ett beslut om att koncentrera verksamheten till Kungliga Tekniska högskolan och Stockholms universitet. Beslut om detta fattades efter sommaren 2024, vilket innebär att inga ytterligare studenter kommer att antas till utbildningen vid Karlstads universitet.

UTVECKLING AV VFU I LÄRARUTBILDNINGEN – ÖVNINGSSKOLOR OCH ÖVNINGSFÖRSKOLOR

En övningsskola är en skola där lärarstudenter fullgör huvuddelen av sin verksamhetsförlagda del av lärarutbildningen. Under 2024 har universitetet haft övningsskolor inom grundlärarprogrammet och ämneslärarprogrammet samt övningsförsköleområden inom förskollärarprogrammet. Verksamhetsförlagd utbildning inom övnings-skoleverksamhet har under 2024 omfattat totalt 442 (428) studenter, och en volym om 78 (83) helårsstudenter.

Det är i huvudsak campusstudenter som blir placerade på övningsskolor och övningsförskolor, medan distansstudenter vanligtvis placeras nära sin hemort. Ambitionen är att övningsskolan eller övningsförskoleområdet tar emot minst fyra studenter samtidigt inom samma utbildningsinriktning, och då ansvarar för 15 av totalt 20 VFU-veckor under en students utbildning.

De lärare som handleder studenter ska vara yrkesskickliga och behöriga i de ämnen som VFU-perioden avser. Handledarna har dessutom genomgått, eller ska genomgå, en handledarutbildning.

Universitetets erfarenheter av verksamheten med övningsskolor och övningsförskolor är goda, samtidigt som det finns många utmaningar. Övningsskolor uttrycker att det är positivt med en hög andel studenter men samtidigt finns signaler på svårigheter att hitta handledare till de studenter som placeras vid övningsskolorna. Karlstads universitet och berörda skolor har en tät samverkan. Det har skapats gemensamma forum, där universitetet, lokala lärarutbildare, rektorer och skolchefer tillsammans utvecklar kvalitén i verksamheten. Den täta samverkan mellan universitetet och skolorna innebär även att man kan agera snabbare på ärenden som rör studenter.

EU:S FACILITET FÖR ÅTERHÄMTNING OCH RESILIENS

I Sveriges återhämtningsplan ingår inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens, RRF. Satsningen ska bidra till att reparera de akuta ekonomiska och sociala skadorna till följd av pandemin. Den ska också bidra till att bygga ett EU som är mer miljövänligt, digitalt och resiliellt, samt bättre anpassat till nuvarande och kommande utmaningar.

För åtgärden som benämns resurser för att möta efterfrågan på utbildning vid universitet och högskolor har Karlstads universitet erhållit 22 mnkr. Medlen får användas för att öka antalet studenter inom högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt inom behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

INTERNATIONELLA STUDENTUTBYTEN

Universitetets internationella studentutbyten sker i huvudsak inom ramen för utbytesprogram eller utbytesavtal. Antalet studieavgiftsfinansierade studenter var fortsatt lågt.

STUDENTUTBYTE VIA PROGRAM OCH AVTAL

Karlstads universitet har drygt 170 avtal inom Erasmus+ och cirka 80 avtal med resten av världen, som bland annat möjliggör utbyte av studenter. Universitetet har ett fortlöpande arbete för att utveckla samarbeten med lärosäten för att möta behov och efterfrågan från studenter.

År 2024 såg universitetet en ökning av inresande mobilitet, medan den utresande mobiliteten minskade. Vad gäller utresande studenter har nya kortare och flexibla mobilitetsformer, utöver terminsutbyten, introducerats inom programmet Erasmus+, vilket kan ha påverkat antalet utresande på terminsutbyten. Exempelvis reste 28 (22) studenter under 2024 ut inom ett så kallat Blended Intensive Programme, som är en ny kort mobilitetsform inom Erasmus+.

Ökningen bland inresande utbytesstudenter kan till stor del förklaras av det som kallas virtual mobility. Det är en mobilitetsform som möjliggör internationalisering på hemmaplan, så att studenter kan delta i utbytesstudier vid Karlstads universitet på distans från sina hemuniversitet. Detta har skett framförallt inom Eunice, som är den europeiska universitetsallians som Karlstads universitet bildar tillsammans med nio andra universitet.

Antalet inresande utbytesstudenter uppgick 2024 till 322 (266), varav 188 (171) kvinnor och 134 (95) män. Majoriteten av de inresande studenterna kom inom Erasmusprogrammet, varav flest från lärosäten i Tyskland, Frankrike, Spanien och Italien.

Under 2024 reste 109 (125) av universitetets studenter till ett utländskt lärosäte via program eller avtal för terminsutbyte. Av de utresande utbytesstudenterna var 59 (73) kvinnor och 50 (52) män. Spanien, Italien och Japan var de flest förekommande destinationerna.

TREDJELANDSSTUDENTER INOM UTBYTESAVTAL

Inresande studenter som deltar i utbildning inom ramen för utbytesprogram eller utbytesavtal är enligt regelverket inte avgiftsskyldiga. Universitetet har haft 44 (30) inresande utbytesstudenter från länder utanför EU och EES. Dessa studenter har kommit via universitetets bilaterala avtal. Av de utresande studenterna var det 43 (54) som åkte på utbyte till lärosäten utanför EU och EES.

STUDIEAVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

Sedan anmälnings- och studieavgifterna infördes för så kallade tredjelandsstudenter, studenter med medborgarskap utanför EU, EES eller Schweiz, har universitetet tagit emot få sådana studenter. Antalet betalande studenter har varierat under de senaste åren.

Under 2023 minskade antalet betalande studenter och antalet har minskat igen under 2024. En orsak till minskningen kan vara problem med att få besked angående uppehållstillstånd i tid för att hinna ta sin plats i anspråk.

Under 2024 har 24 (34) avgiftsfinansierade studenter, 9 (11) kvinnor och 15 (23) män, varit registrerade vid universitetet. Den samlade utbildningsvolymen motsvarade 6 (12) helårsstudenter. Universitetet har valt att under 2024 påbörja särskilda satsningar på internationell rekrytering av betalande studenter. Universitetet har inte använt sig av separat antagning av studieavgiftsskyldiga studenter.

3

FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

FORSKNING

Karlstads universitet ska bedriva forskning på hög akademisk nivå med stor betydelse för samhället. Forskningen ska vara av god kvalitet och bidra till ny kunskap. Ett strategiskt mål fram till 2030 är att universitetets forskning och utbildning ska vara nära sammankopplade.

FORSKNINGEN VID UNIVERSITETET

Målet om välrenommerad och excellent forskning är centralt i universitetets övergripande vision. Arbetet är därför inriktat på att utveckla kreativa och stödjande miljöer för såväl forskning som för utbildning. Forskning bedrivs främst i forskningscentrum och forskargrupper, ofta med utgångspunkt från samhällets behov och med relevans för aktörer i Värmland, Sverige och resten av världen. Forskningen genomförs inom traditionella akademiska ämnen och inom mångvetenskapliga områden. Som stöd för forskningen har universitetet ett sammanhållande kvalitetssystem i syfte att stärka forskningens kvalitet och främja en fortsatt positiv utveckling.

FORSKNINGSPROFILIERING

Universitetet arbetar strategiskt med olika satsningar för att bygga upp starka forskningsmiljöer. Utöver stärkt kvalitet i forskarutbildningen är det även ett strategiskt mål att den ska öka i omfattning samt leda till stärkt forskningsprofilering. Universitetsstyrelsen beslutade därför om en strategisk satsning på utökning av forskarutbildningen med 50 mnkr till fler doktorander under

perioden 2025–2028. Satsningen inleddes under 2024, med gemensam annonsering av tio doktorand tjänster. En stor del av de budgeterade medlen har avsatts till de tre profilområden som universitetet tidigare har identifierat. Dessa är Centrum för tjänsteforskning, CTF, Datavetenskap och den ämnesdidaktiska forskargruppen, Research on Subject-Specific Education, Rose.

FORSKNINGSÄMNESOMRÅDEN

I diagrammet nedan framgår hur universitetets forskning har bedrivits under året indelat i forskningsämnesområden. Fördelning av arbetstid mellan forskningsämnesområden visar att det samhällsvetenskapliga området var störst med 41 (41) procent. Inom detta område verkar bland annat CTF, som är ett flervetenskapligt forskningscentrum som bildades 1986. Forskargruppen har ett 80-tal forskare och forskarstuderande, bland annat verksamma inom företagsekonomi och psykologi. Forskningen är inriktad på värdeskapande genom tjänster. Värdeskapande handlar om att utveckla attraktivitet i relation till tid, kostnad, säkerhet, miljö och enkelhet.

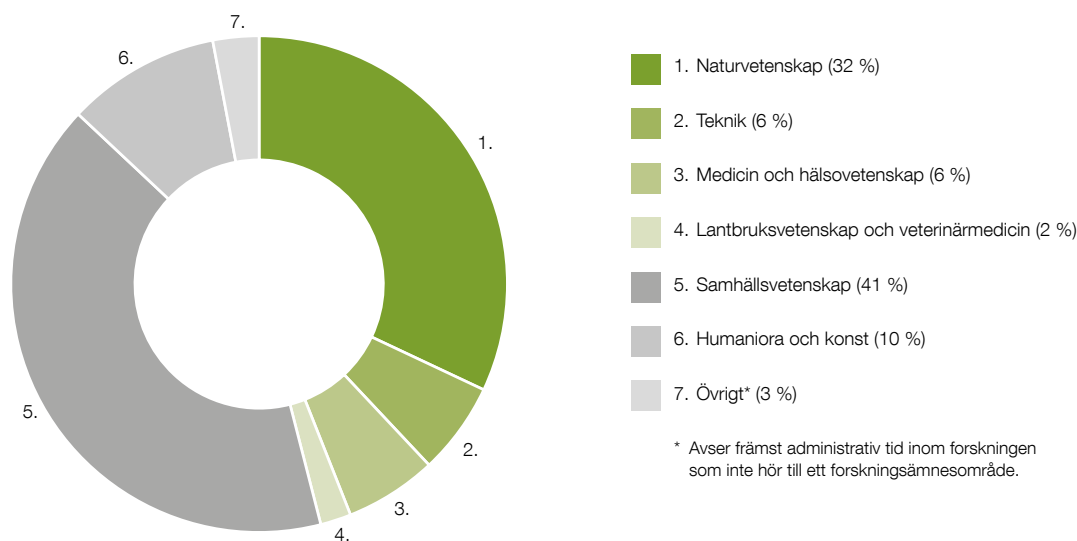

Diagram 3. Fördelning av arbetstid mellan forskningsämnesområden 2024. (Källa: Primula)

Forskningsämnesområdena naturvetenskap och teknik uppgick till 32 (33) respektive 6 (8) procent av den nedlagda tiden. Här verkar bland annat forskargruppen Datavetenskap, som samlar ett 50-tal forskare och forskarstuderande. Datavetenskap omfattar teoretiska och praktiska aspekter vid utvecklingen av mjukvarusystem. Forskningen är främst fokuserad på datakommunikation, datasäkerhet och programvarukvalitet.

Forskning inom ämnesdidaktik, med koppling till universitetets lärarutbildningar, verkar inom flera forskningsämnesområden. Ett forskningscentrum kring utbildnings- och idrottsvetenskapliga studier av barn och barndom, samt tre forskningscentra inom det ämnesdidaktiska området utgör tillsammans grunden för forskargruppen Rose som fokuserar ämnesövergripande och komparativ ämnesdidaktisk forskning. Inom den samlade forskningsmiljön kring Rose verkar cirka 100 forskare och forskarstuderande. Den lärarutbildningsanknutna forskningen vid Karlstads universitet är till stora delar praktisknära och bedrivs i samverkan med skolhuvudmän.

Universitetet är ett av fyra lärosäten som ingår i den nationella styrgruppen för regeringens satsning på praktisknära forskning i samverkan mellan akademi och skola inom Utveckling, Lärande och Forskning, ULF.

FÖRMÅGA ATT ATTRAHERA EXTERNA MEDEL FÖR FORSKNING

Universitetets förmåga att attrahera externa forskningsmedel är avgörande för att stärka konkurrenskraften och säkerställa långsiktig hållbarhet inom forskningsverksamheten. Under året har universitetet erhållit finansiering från både nationella och internationella aktörer, såsom forskningsråd, EU-program och privata stiftelser. Denna förmåga att attrahera externa medel speglar en hög kvalitet och relevans i forskningen och är en central del av universitetets strategiska mål att främja kunskapsutveckling och skapa samhällsnytta.

Externfinansieringsgraden utgör kvoten av de externa intäkter till forskningen i förhållande till total forskningsfinansiering. Universitet ser en svag men positiv ökning av externfinansieringsgraden under de senaste åren med en ökning från 36 procent 2020 till 38 procent 2024.

ÖPPEN VETENSKAP

Universitetet och högskolor har i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med öppen vetenskap i syfte att verksamheten ska nå den internationella inriktningen för ett öppet vetenskapssystem. I arbetet ingår att bidra med underlag till Vetenskapsrådets och Kungliga bibliotekets respektive uppdrag om samordning av arbete för öppen tillgång. Universitetet har aktivt verkat för att möta de nationella riktlinjerna för öppen vetenskap som tagits fram av Kungliga biblioteket på uppdrag av regeringen. Dessa riktlinjer syftar till att främja öppenhet och transparens inom forskningen, vilket stärker den vetenskapliga kvaliteten och förtroendet för forskningen.

Universitetet stödjer omställningen till öppen vetenskap genom olika initiativ. Det pågår ett kontinuerligt arbete med utveckling av e-infrastruktur och stöd kring frågor som rör öppna forskningsdata och öppen tillgång till vetenskapliga publikationer. Arbetet sker inom ramen för forskningsdatagrupper som samordnas av universitetets avdelning Grants and Innovation Office och universitetsbibliotekets verksamhet. Forskningsdatagrupperna utgör en sammanhållen och ändamålsenlig operativ stödfunktion för forskarna i frågor som rör hantering av tillgängliggörande och bevarande av forskningsdata. Som stöd till arbetet finns en policy och riktlinjer för hantering av forskningsdata vid lärosätet.

Universitetsbiblioteket erbjuder rådgivning och stöd till forskare i frågor som rör publicering med öppen tillgång. Här finns också stöd för lärare att utveckla och få kunskap om öppna läresurser som kan användas i undervisningen. Befintliga insatser, avtal, samt omvärldens krav på publicering med öppen tillgång, har lett till att de flesta forskare vid Karlstads universitet har kännedom om publicering med öppen tillgång och publicerar sig därefter. Kostnaderna för publicering med öppen tillgång rapporteras årligen till Kungliga biblioteket. Vikten av öppen och transparent forskning lyfts också i universitetets principer för god forskningssed, som utgör en del av det sammanhållna kvalitetssystem.

Universitetet deltar även i Coara, Coalition for Advancing Research Assessment, i syfte att förbättra forskningens kvalitet, effektivitet och genomslagskraft. Under 2024 publicerade lärosätet en handlingsplan där öppen vetenskap utgör ett prioriterat område.

FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSSAMVERKAN

En stor del av universitetets forskning genomförs i samverkan med andra aktörer såsom forskare vid andra lärosäten och forskningsinstitut, företag samt offentliga organisationer. Samverkan sker både regionalt, nationellt och internationellt.

HORISONT EUROPA

Horisont Europa är Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation. Ramprogrammet är Europas största finansiär av forskning och innovation och syftar till att bygga kunskap och starka miljöer inom de områden som av medlemsstaterna bedömts vara strategiska för Europas utveckling.

Den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa avser perioden 2021–2027. Strategin syftar till att stärka det svenska deltagandet i Horisont Europa samt stärka Sveriges position som ledande kunskapsnation inom europeiskt och internationellt samarbete. Dessa samarbeten bidrar till att svenska forskare blir mer internationellt konkurrenskraftiga samt mer attraktiva samarbetspartners för ytterligare EU-finansierade projekt. I den nationella strategin anges även hur forskningsfinansiärer, universitet och högskolor samt projektdeltagare kan bidra till att målen uppnås. I regleringsbrev har regeringen fastställt att universitet och högskolor ska redovisa vilka insatser som har bedömts relevanta och som vidtagits för att myndigheten ska bidra till dessa mål.

Universitetet arbetar aktivt med Horisont Europa och genomför en rad olika insatser för att öka deltagandet i programmet. Förutom omvärldsbevakning, informationsspridning och rådgivning om programmet och dess möjligheter, har en särskild stödfunktion för EU-ansökningar inrättats. Vägledning erbjuds från det att ett ansökningsinitiativ tas, till det att ett projekt beviljas. Stödfunktionen samlar forskningsrådgivare, forskningshandläggare respektive finansiella rådgivare med EU-kompetens, samt involverar vid behov även exempelvis innovationsrådgivare, jurister och personalvetare.

Stödet varierar utifrån behovet genom att stötta projektledarskapet, etablera relevanta nätverk och kontakter, stärka förmågan att uppnå och beskriva genomslagskraft, initiera riskbedömningar eller ge kunskap om budget-uppbyggnad och ersättningsnivåer inför, under och efter ansökningsarbetet.

Universitetet har genomfört särskilda informationsaktiviteter för att öka deltagandet och söka finansiering i Marie Skłodowska-Curie Actions, ett mobilitetsprogram under Horisont Europa. Det sker regelbundet på årsbasis inför utlysningssperioderna.

Universitetet är anslutet till Swarna, Swedish Association of Research Managers and Administrators. Detta är ett nätverk som ska främja erfarenhetsutbyte, samverkan och kompetensutveckling mellan funktioner vid svenska lärosäten som arbetar med administrativt stöd kring externfinansiering av forskning. I nätverket delas erfarenheter avseende Horisont Europa. Det finns också ett utvecklat samarbete och kontaktvägar mellan lärosätena och nationella kontaktpersoner för Horisont Europa. Genom dessa kanaler sprids både allmän och riktad information till anslutna lärosäten.

Det arbete som tidigare är påbörjats för att etablera ett värmländskt nätverk för Horisont Europa har under 2024 utvecklats och intensifierats ytterligare. Det sker under ledning av Karlstads universitet tillsammans med Region Värmland. I nätverket ingår klusterorganisationer från olika näringslivssektorer och en närmare koppling skapas till Region Värmlands kontor i Bryssel. Syftet är att möjliggöra ett ökat deltagande i Horisont Europa för fler aktörer. Nätverket bidrar till att realisera de målsättningar som finns beskrivna i Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för hållbar smart specialisering. Ett starkare nätverk kan också skapa en bred nytta av deltagande i programmet och att resultat som genereras kommer till nytta i samhället, vilket är en av målsättningarna i den nationella strategin. Under 2024 har flertalet möten ägt rum i nätverket för att sätta struktur och syfte med nätverket i linje med nationella prioriteringar. Karlstads universitet har informerat kring Horisont Europa och programmets uppbyggnad. Vidare har diskussioner tillsammans med Region Värmland förts inom nätverket för att hitta gemensamma nämnare för framtida potentiella projektinitiativ. Nätverket har under året även breddats för att inkludera stödfunktioner, för hantering av pågående och framtida projekt, med egna möten i syfte att öka kunskapen och utbyta erfarenheter.

En målsättning i den nationella strategin är att svenska potentiella deltagare behöver tydliggöra och identifiera inom vilka områden de är starka. Detta är ett arbete som universitetet bedriver inom sitt strategiska partnerskap med Region Värmland, Akademin för smart specialisering. Där möjliggörs större satsningar med koppling till behovsdriven forskning. Nya tvärvetenskapliga forskningsmiljöer kan etableras, samtidigt som befintliga forskningsmiljöer kunnat stärkas.

I den nationella strategin lyfts även målsättningen att Sverige i ökad utsträckning ska påverka EU:s forsknings- och innovationspolitik genom ett aktivt deltagande. Kanada är sedan 2024 ett associerat land till Horisont Europas pelare II ”globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”. Karlstads universitet har beviljats medel från Vinnova för att under 2025 stärka samarbetet med olika forsknings- och innovationsmiljöer i Kanada inom bioekonomi, där ett av målen är att etablera gemensamma Horisont Europa projekt.

PRAKTIKNÄRA UTBILDNING, LÄRANDE OCH FORSKNING

Karlstads universitet är ett av fyra ansvariga lärosäten för en nationell satsning kring praktknära forskning benämnd ULF, Utbildning, Lärande och Forskning. Uppdraget innefattar att utveckla och pröva hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller forskning, skolverksamhet och lärarutbildning.

I den så kallade Karlstads-noden ingår förutom Karlstads universitet också Högskolan i Halmstad, Högskolan Väst och Linköpings universitet. Arbetet har under 2024 handlat om förfining av modeller för fänga upp behov, problemformulering, genomförande av forskningsprojekt och spridning av resultat, men också om särskilda anställningar och uppdrag. Avtal och överenskommer är grunden för arbetet, och under året omfattar Karlstads-noden ett trettiotal avtal med skolhuvudmän, samt avtal vid alla lärosäten inom ramen för övningskolor och kommunförbund.

Forskningen inom ULF är verksamhetsrelevant. I ULF-projekt arbetar skolans verksamma och forskare från lärosätena tillsammans genom hela processen. Spridning av resultaten har skett genom vetenskapliga artiklar och publikationer i böcker, konferenser, debattartiklar, läromedel och populärvetenskapliga tidskrifter. Det gemensamma ansvaret för ULF-projektet manifesteras dels i att ett antal personer i noden har varit aktiva i styrgrupper på nationell och lokal nivå, dels genom ett engagemang vid konferenser och andra arenor för möten.

De forskare och verksamma som deltar i ULF är också lärarutbildare. Projektet bidrar därmed till en stärkt vetenskaplig grund i lärar- och förskolläroprogrammen och stärkt profession på alla nivåer inom utbildningsväsendet. Lärarstudenter deltar i olika projekt och flera projekt i noden är kopplade till övningskolor. ULF är en byggsten i skolans vetenskapliga grund och utvecklingen av en mer kraftfull professionskunskap.

FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSSAMVERKAN

Den största delen av den forskning som bedrivs på Karlstads universitet genomförs i samverkan med andra aktörer såsom forskare vid andra lärosäten och forskningsinstitut både nationellt och internationellt, med företag både regionalt, nationellt och internationellt samt med offentliga organisationer regionalt och nationellt.

Den största satsningen på forsknings- och innovations-samverkan i det regionala perspektivet är Akademin för smart specialisering. Det är ett strategiskt partnerskap mellan Karlstads universitet och Region Värmland som kopplar samman universitetets strategi med den värmländska forsknings- och innovationsstrategin baserat på EU:s modell för regional smart specialisering. Samarbetet har sedan 2010 definierats via avsiktsförklaringar med en målsättning att gemensamma satsningar ska leda till regional utveckling inom de olika smarta specialiseringarna samt till utveckling av universitetets forsknings- och utbildningsverksamhet.

Digital Well Arena är en tioårig Vinnova-finansierad satsning på digitalisering av hälso-tjänster. Tillsammans med IT-klustret Compare har universitetet en viktig roll i denna satsning och forskare från sex olika forskningsmiljöer deltar. I projektet deltar även företag med fokus på digitala lösningar inom hälsosektorn, flera värmländska kommuner och Region Värmland. Olika forsknings- och innovationsprojekt har deltagit utifrån hur framtidens vårdtjänster ska kunna bli mer behovsorienterade, men även utifrån den digitala teknik som både finns tillgänglig och som på sikt bör finnas tillgänglig inom hälso- och sjukvårdssektorn. Under 2024 har intresset och värdet av denna satsning fortsatt ge effekter både nationellt och internationellt genom flera olika samverkansprojekt.

Inom skogsbaserad bioekonomi har universitetet fortsatt samarbetet tillsammans med företagsklustret Paper Province. Förutom Karlstads universitet och Paper Province deltar även ett antal företag, forskningsaktörer, offentliga organisationer och företagsacceleratorn Sting Bioeconomy i flera olika forsknings- och innovationsprojekt. Universitetet har även bidragit till etablering och utveckling av ett antal nya bolag inom området skoglig bioekonomi som har bäring på universitetets forsknings- och utbildningsverksamhet. Detta Vinnväxt-program avslutades i slutet av året men den regionala samverkansplattform som har etablerats fortsätter att utvecklas i både ett nationellt och internationellt perspektiv.

En regional samverkanssatsning har inletts under 2024 avseende att både driva och stötta energiomställningen i Värmland. Satsningen innehåller både att utveckla och testa smarta energilösningar, verifiera och etablera nya modeller för energigemenskap, utveckla nya affärsmodeller men också att etablera en ny regional samverkansarena mellan akademi, näringsliv och offentliga aktörer. Drivande i denna satsning är Länsstyrelsen i Värmland, Region Värmland, Glava Energy Center och Karlstads universitet och finansiering kommer från både regionala och nationella finansörer.

KK-stiftelsen finansierar forskning och kompetensutveckling, när det sker i samverkan med näringslivet. Syfte är att främja samverkan mellan akademi och näringsliv, något som är viktigt för universitetets utveckling. Under 2024 har en industriforskarsskola inom materialforskning etablerats i samarbete med Högskolan i Jönköping och Högskolan i Gävle och ett antal företag i Sverige. Därmed driver Karlstads universitet nu tre sexåriga industriforskarsskolor med KK-stiftelsen som huvudfinansier. De övriga två finns inom skoglig bioekonomi samt cybersäkerhet.

Industriforskarsskolan inom cybersäkerhet kompletterar den nationella satsningen på cybersäkerhet. Universitetet deltar i Cybercampus Sverige, som etablerats under 2024. Cybercampus Sverige leds av Kungliga Tekniska högskolan och involverar flera olika samhälls- och forskningsaktörer. Målsättningen är att Cybercampus Sverige ska bidra till forskning, innovation och utbildning som stöd inom alla samhällssektorer för att stärka samhällets förmåga att hantera framtida cyberhot.

Under 2024 har tre nya samverkansprojekt etablerats inom samverkansavtalet om klinisk hälso- och sjukvårdsforskning mellan Region Värmland och Karlstads universitet. Sedan första avtalet trädde i kraft 2019 har totalt 21 projekt erhållit finansiering för samverkan som ska stärka den kliniska forskningen inom angelägna forskningsområden och bidra till forskning med hög kvalitet och relevans för hälso- och sjukvårdssektorn. Den nuvarande avtalsperioden gäller för åren 2024 till 2028.

Karlstads universitet har under 2024 tagit beslut om fortsatt involvering i Mirai, ett internationellt samarbete mellan sjutton svenska och japanska lärosäten. Syftet är att öka samarbete över discipliner och sektorer för att möta samhällsutmaningar som klimatkriser, pandemier och en åldrande befolkning. Den tredje fasen av Mirai fokuserar på globala utmaningar, som ska hanteras genom internationellt samarbete.

Karlstads universitet är en aktör i både det regionala och nationella innovationssystemet. Via universitetet finns kopplingar till företagsinkubatorer, acceleratorer, näringslivskluster och andra aktörer i det regionala innovationssystemet samt till flera nationella aktörer. Ett antal gemensamma utvecklingsprojekt har bedrivits under 2024 med målet att koppla samman det regionala innovationssystemet än mer med både det nationella systemet och med olika internationella system. Genom detta ökar Karlstads universitets möjligheter och konkurrenskraft vad gäller framtida forsknings- och innovationssatsningar och projekt.

INNOVATIONSKONTORET FYRKLÖVERN

Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Mittuniversitetet och Örebro universitet driver tillsammans ett av landets innovationskontor, Fyrklöveren. Innovationskontoret ska ge ett kvalificerat stöd samt initiera och stimulera nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap vid de fyra lärosätena. Det finns en styrka i det gemensamma

arbetet och det kontinuerliga erfarenhetsutbytet kring de innovationsstödjande frågorna.

Innovationskontorets uppdrag handlar både om att stimulera till en innovationsdrivande verksamhet inom forskning och utbildning och att individuellt stödja de forskare och studenter som vill utveckla forskningsbaserade och kunskapsintensiva idéer, till exempel nya varor, tjänster, processer eller metoder.

Innovationskontoret Fyrklöveren har genom de innovationsfrämjande funktionerna vid respektive lärosäte en tydlig lokal förankring, och drar även stor nytta av det samarbete som sker över lärosätesgränserna.

Under 2024 har innovationskontoret Fyrklöveren bland annat fokuserat på att hantera eventuella förändringar i tilldelningen av förverifieringsmedel för tillväxt samt arbetat med att utveckla doktorandkursen "Att nyttiggöra forskning och vetenskap". Vidare har styrgruppen och ledningsgruppen genomfört en omvärldsbevakningsaktivitet där AI kopplades till årets tema, bredd och mångfald. Fyrklöveren erbjöd en workshop kopplat till kulturella och kreativa näringar under konferensen Innovation by Collaboration samt har arbetat med att stärka kompetensen hos innovationsrådgivarna avseende hållbarhet, AI och licensiering. En programsatsning inom ramen för årets tema har skapats, med fokus på att attrahera fler kvinnor som idébärare. Ett arbete har genomförts under hösten för att bidra till den nationella statistik som samlas in med avsikt att synliggöra innovationskontorens roll och bidrag till antalet nya bolagsstarter i Sverige.

Den operativa verksamheten organiseras inom arbets- och projektgrupper som kopplar mot innovationskontorets verksamhetsplan och de gemensamma projekt som bedrivs. Genom grupperna har alla noder inom innovationskontoret en tät kontakt. En trettonde omgång av doktorandkursen genomfördes för fjärde året i rad i digitalt format och 19 doktorander, varav 11 kvinnor och 8 män, examinerades från denna kurs. Doktoranderna representerade precis som tidigare en bredd av ämnen och nationaliteter.

Under det gångna året hanterade Fyrklöveren 83 nya idéer från forskare och 392 nya idéer från studenter. En idé definieras och avgränsas främst utifrån två kriterier: att den är kunskapsbaserad, det vill säga har ursprung i den akademiska miljön, och att den är en potentiell innovation.

Av de idéer som varit föremål för rådgivningsprocess har 56 ansökningar beviljats verifieringsmedel under 2024, framförallt till forskare men även till studenter. Verifiering definieras och avgränsas av innovationskontoret utifrån att idéerna beviljats verifieringsmedel, det vill säga att en verifieringstjänst har köpts. Andelen ansökningar avseende verifieringsmedel ligger i linje med tidigare år för Fyrklöveren.

Antalet överlämnade idéer till inkubatorer har varit 14 stycken. Överlämning definieras av innovationskontoret som att ett gemensamt överlämningsmöte har genomförts mellan idéägare, innovationskontoret och inkubatormiljön.

VETENSKAPLIGA PUBLIKATIONER

Universitetets forskning ska ha en god spridning internationellt och nationellt, för att gynna såväl vetenskap som samhället i stort.

FORSKNINGSPUBLIKATIONER OCH FORSKNINGSRISULTAT

Universitetets publiceringspolicy syftar till att säkerställa en bred spridning av forskningsresultaten, både nationellt och internationellt, för att främja vetenskaplig utveckling och samhällsnytta. Ett sätt att mäta vetenskaplig produktion är att räkna antalet publikationer i vetenskapligt erkända kanaler. Det ger en överblick över hur forskningsresultaten sprids.

I årsredovisningen visas universitetets publiceringsaktivitet och dess utveckling över tid, för att ge en bild av hur forskningen når ut. Statistiken för forskningspublikationer redovisas för tidsperioden från 2019 till 2023 eftersom det finns en eftersläpning i registreringen av publikationer. Statistik för 2024 redovisas i nästa årsredovisning.

För universitetet finns framförallt tre databaser av intresse för att bilda sig en uppfattning om publikationsvolymernas omfattning och fördelning: Digitala vetenskapliga arkivet, Diva, Web of Science och Scopus. Arbetet har främjats av avtal genom bibliotekskonsortiet Bibsam. Samtidigt har universitetet stärkt sin internationella synlighet genom ökad indexering av publikationer i databaser som Web of Science och Scopus.

Universitetet ser en ökning i antalet vetenskapliga publikationer, särskilt inom konferensbidrag och tidskriftsartiklar, vilket speglar en fortsatt positiv utveckling av forskningsaktiviteten. Universitetet har också fortsatt att fokusera på att öka andelen publikationer som publiceras med öppen tillgång för att bidra till ökad transparens och tillgång till forskningsinformation.

PUBLIKATIONER I DIVA

Diva är den lokala publiceringsdatabas där forskare, lärare och studenter registrerar sina forskningspublikationer och uppsatser. Diva täcker samtliga ämnesområden och publiceringstyper.

I Diva finns för år 2023 sammanlagt 1000 vetenskapliga publikationer skrivna av universitetets forskare. Mellan åren 2022 och 2023 ökade det totala antalet vetenskapliga publikationer med 9 procent. Ökningen är spridd över flera publikationstyper. Antalet konferensbidrag ökade mest med 34 procent och ligger därmed högre än någonsin under det senaste decenniet. Den positiva utvecklingen tyder på en stadigt ökande forskningsaktivitet och synlighet utanför lärosätet som gynnar möjligheter till nätverkande, samarbeten och extern finansiering.

Tabell 4. Publikationer per publikationstyp ¹. (Källa: Diva)

	2019	2020	2021	2022	2023
Artikel i tidskrift	425	443	494	523	557
Böcker	30	34	27	24	22
Kapitel i bok, del av antologi	103	77	117	141	120
Konferensbidrag	210	117	159	182	244
Avhandlingar	30	33	30	23	30
Övriga publikationer	25	17	17	21	27
Summa	823	721	844	914	1 000

¹ Tabellen visar aggregerade siffror enligt Universitetskanslersämbetets gruppering av publikationstyper. Tidigare års jämförelsesiffror har summerats därefter.

Tabell 5. Kostnad per publikation, tkr. (Källor: Raindance, Ladok)

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal refereegranskade publikationer	379	408	455	460	507
Kostnad per publikation	1 078	990	935	958	905

När det gäller publikationstyperna artikel i tidskrift och kapitel i bok är ökningen en fortsättning på det trendbrott som visades i 2022 års redovisning. Jämfört med genomsnittet för perioden 2019–2022 ökade antalet tidskriftsartiklar med 18 procent år 2023, medan motsvarande ökning för bokkapitel var 10 procent. Merparten av publikationerna, 812 av de 1 000 posterna, är författade på engelska. Av de övriga är 179 författade på svenska, 5 på norska och 1 vardera på holländska, grekiska, danska och tyska.

KOSTNAD FÖR VETENSKAPLIGA PUBLIKATIONER

För 2023 redovisas en genomsnittlig kostnad per vetenskapligt referegranskad publikation på 905 tkr, vilket är en minskning med 5 procent jämfört med året innan. Med referegranskade vetenskapliga publikationer avses artiklar i referentbedömda tidskrifter och vetenskapliga översiktsartiklar. Antalet referegranskade vetenskapliga publikationer ökade med 10 procent mellan 2022 och 2023. Publiceringstillfället och arbetskostnaden kan inträffa under olika kalenderår, varför man inte kan dra slutsatser av förändringar under ett enskilt år.

PUBLIKATIONER PER FORSKNINGSÄMNESOMRÅDE

Varje publikation i Diva är klassificerad enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen. De flesta publikationer är entydigt klassificerade till ett forskningsämneseområde, men det finns även ett antal tvärvetenskapliga publikationer som tillhör två eller flera forskningsämneseområden. Flest publikationer återfinns inom samhällsvetenskap och för 442 publikationer har området angetts som första val, medan år 2022 var motsvarande siffra 429. Dessa följs av 221 (176) publikationer som kategoriseras som naturvetenskapliga, 131 (128) inom medicin och hälsovetenskap, 102 (87) inom humaniora och konst, 97 (87) inom teknik samt 7 (7) inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin.

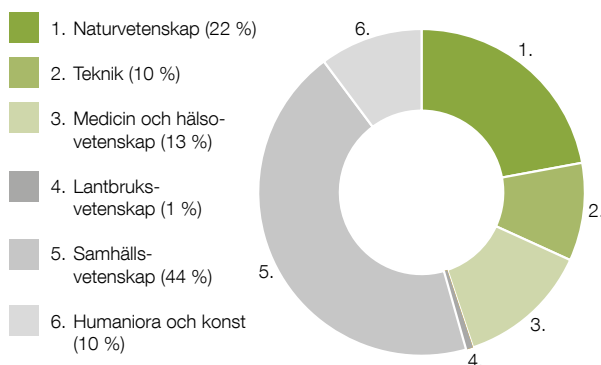

Diagram 4. Publikationer per forskningsämneseområde 2023. (Källa: Diva)

PUBLIKATIONER I WEB OF SCIENCE OCH SCOPUS

Web of Science, som är av de mest prestigefyllda databaserna för vetenskaplig publicering, indexerar främst välnummerade internationella tidskrifter, samt vetenskapliga böcker och konferenspublikationer. Trots sin breda täckning inom många discipliner har Web of Science begränsad täckning inom vissa vetenskapliga områden och fångar inte alla forskningspublikationer.

För att komplettera denna täckning använder universitetet även Scopus, som har en något bredare ämnesområdestäckning och indexerar fler tidskrifter än Web of Science. Scopus täcker dock inte heller samtliga av universitetets publikationer.

I underlaget för redovisningen ingår tidskriftsartiklar där minst en av författarna har angett Karlstads universitet som affiliering och som är indexerade i åtminstone en av dessa databaser. Under 2023 har antalet artiklar som indexerats i Web of Science och Scopus ökat med 5 procent jämfört med 2022. Att majoriteten av artiklarna som producerats vid universitetet är indexerade i åtminstone en av databaserna bidrar till att stärka universitetets synlighet och forskningsprofil internationellt.

Öppen tillgång innebär att forskningspublikationer är fritt tillgängliga på internet för alla intresserade och är en central del i omställningen till öppen vetenskap. Genom att publicera sina artiklar med öppen tillgång främjar forskare ökad transparens och tillgång till vetenskaplig information. Detta gör det möjligt för både forskare och allmänheten att ta del av och bygga vidare på den forskning som produceras, vilket kan påskynda vetenskaplig utveckling och höja forskningskvaliteten.

Andelen publikationer som publiceras med öppen tillgång har minskat med 2 procentenheter jämfört med föregående år och uppgick till 86 (88) procent. Den positiva utvecklingen som syns vid en längre tidsjämförelse kan förklaras med de avtal för öppen tillgång som universitetet slutit med förlagen genom bibliotekskonsortiet Bibsam.

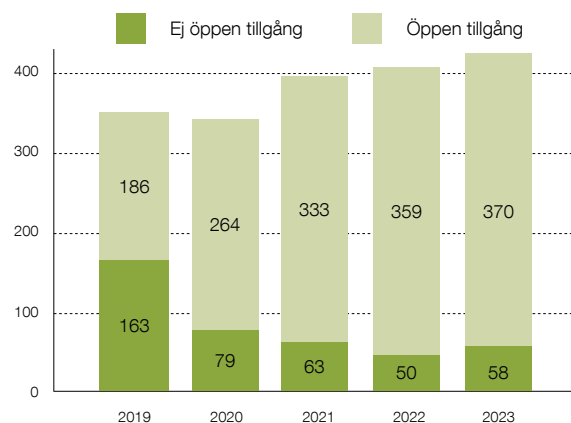

Diagram 5. Antal artiklar i Scopus och Web of Science uppdelat i artiklar som publicerades med öppen tillgång respektive bakom betalväggar. (Källor: Scopus, Web of Science Core Collection)

UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Vid Karlstads universitet bedrivs utbildning på forskarnivå i 26 ämnen och inom 6 forskarskolor. Ett av universitetets strategiska mål är att omfattningen och kvaliteten inom forskarutbildningen ska öka. Under 2023 fattade universitetsstyrelsen beslut om en satsning på fler doktorander, vilket bland annat har resulterat i ett ökat antal antagna till forskarstudier 2024.

FORSKARUTBILDNING VID UNIVERSITETET

Forskarutbildning utgör en central del av universitetets uppdrag, och doktorandernas insatser är av stor betydelse för forskningsverksamheten vid lärosätet. En väl fungerande forskarutbildning är även avgörande för att säkerställa universitetets kompetensförsörjning och för att stärka den vetenskapliga kompetensen på regional, nationell och internationell nivå.

Universitetet erbjuder forskarutbildning inom 26 olika ämnen. Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom ramen för sex forskarskolor, som samarbetar tematiskt över ämnes- och forskningsområdesgränser. Dessutom sker samverkan med andra svenska lärosäten genom deltagande i nationella forskarskolor.

Ett av universitetets strategiska mål är att öka omfattningen och kvaliteten inom forskarutbildningen. Trots detta har antagning, aktivitet och examination inte vuxit i önskad omfattning över tid. Universitetsstyrelsen uppmärksammade den svaga utvecklingen och beslutade i november 2023 om en strategisk satsning för att öka

antalet doktorander. Utbyggnaden av forskarutbildningen inleddes under 2024, och för perioden 2025–2028 har totalt 50 miljoner kronor avsatts.

Forskarutbildningen kvalitetssäkras enligt universitetets kvalitetssystem. Universitetskanslersämbetet genomför dessutom regelbundna utvärderingar av ett urval av landets forskarutbildningar.

ANTAGNING TILL FORSKARUTBILDNING

Under kalenderåret 2024 antog universitetet 47 (29) personer, 21 (15) kvinnor och 26 (14) män, till utbildning på forskarnivå. Sedan universitetets start år 1999 har totalt 1 110 personer, 587 kvinnor och 523 män, antagits till utbildning på forskarnivå med inriktning mot doktors- eller licentiatexamen.

ANTAL FORSKARSTUDERANDE OCH AKTIVITET

Vid slutet av 2024 fanns 266 (262) registrerade forskarstudenter vid universitetet. Av dessa var 150 (149) kvinnor och 116 (113) män.

Tabell 6. Nyckeltal för utbildning på forskarnivå. (Källa: Ladok)

	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antagna, licentiatexamen ¹	6	2	8	2	1	3	3	3	6
Antagna, doktorsexamen ¹	10	8	18	13	13	26	18	24	42
Studenter på forskarnivå	150	116	266	149	113	262	150	116	266
Aktiva studenter på forskarnivå	139	102	241	137	102	239	140	112	252
Aktivitet, helårsekvivalenter	82	58	140	79	59	138	78	65	143
Licentiatexamen	3	2	5	0	4	4	4	3	7
Doktorsexamina	9	9	18	12	8	20	13	14	27
Studietid, licentiatexamen ²	5	4,5	5		4,5	4,5	4,5	4	4
Studietid, doktorsexamen ²	7	7,5	7,3	6,3	7,5	7,3	6	5,3	5,5

¹ En person har 2024 antagits till både licentiat- och doktorsexamen.

² Studietid angivet som medianvärde för bruttostudietid uttryckt i år.

Enligt Universitetskanslersämbetet räknas forskarstudenter som aktiva när deras inrapporterade aktivitet är minst 1 procent under minst ett kalenderhalvår. Som inaktiva räknas forskarstudenter som gjort ett tillfälligt uppehåll under hela den aktuella perioden, exempelvis för att vara föräldralediga eller för att arbeta med något annat.

Utifrån denna definition fanns 252 (239) personer, 140 (137) kvinnor och 112 (102) män, som under 2024 aktivt bedrev forskarstudier vid universitetet. Andelen av forskarstudenterna som räknas som aktiva uppgick därmed till 95 (91) procent.

När forskarstudenternas inrapporterade aktivitet räknas om till heltider, motsvarade den 143 (138) helårsekvivalenter. Ungefär tre fjärdedelar av den samlade aktiviteten utfördes av doktorander anställda vid Karlstads universitet. Bland forskarstudenterna finns även andra former av studiefinansiering. I regel handlar det då om en annan anställning vid universitetet eller en anställning vid en extern organisation eller företag.

FORSKAREXAMINA

Inom utbildning på forskarnivå finns i Sverige två olika examina. Doktorsexamen är den högsta akademiska

examen och omfattar fyra års heltidsstudier, medan licentiatexamen omfattar två års heltidsstudier.

Under 2024 utfärdade universitetet 34 (24) examina på forskarnivå, varav 27 (20) doktorsexamina och 7 (4) licentiatexamina. Av de doktorsexamina som utfärdades stod kvinnor för 13 (12) och män för 14 (8) och av de licentiatexamina som utfärdades stod kvinnor för 4 (0) och män för 3 (4).

GENOMSTRÖMNING INOM FORSKARUTBILDNING

Ett mått på genomströmning inom forskarutbildning är hur lång tid det tar för en student att avlägga en examen. En doktorsexamen motsvarar en nominell studietid om fyra år på heltid. Enligt praxis bör emellertid en doktorand ha en kombination av 80 procents forskarstudier och 20 procents deltidsundervisning eller annan institutionstjänstgöring, vilket i regel leder till en studietid om fem år.

Bruttostudietiden anger den totala tiden i forskarutbildning, utan hänsyn till eventuell föräldraledighet, tjänsteledighet eller annat. För forskarstudenter som tog en doktorsexamen vid universitetet 2024 uppgick medianvärdet för bruttostudietiden till 5,5 år. För forskarstudenter som tog en licentiatexamen var motsvarande värde 4 år.

4

VERKSAMHETS- ÖVERGRIPANDE RAPPORTERING

PERSONAL

Karlstads universitet hade under 2024 i genomsnitt 1 387 personer anställda, motsvarande 1 171 årsarbetskrafter. Av årsarbetskrafterna var två tredjedelar undervisande och forskande personal, medan en tredjedel var teknisk och administrativ personal.

PERSONALKATEGORIER

Karlstads universitets personalstyrka uppgick till 1 171 årsarbetskrafter, vilket var en ökning med 1 procent jämfört med föregående år. De personalkategorier som främst ökade var professorer och doktorander. Anledningen till ökningen av doktorander är en strategisk satsning, som inleddes med att tio doktorandtjänster annonserades.

KÖNSFÖRDELNING

På en övergripande nivå var könsfördelningen jämn, inom intervallet 40–60 procent, med 57 procent kvinnor och 43 procent män. Bland professorer och teknisk personal var män i majoritet, medan kvinnor var i majoritet bland administrativ personal, annan undervisande och forskande personal, bibliotekspersonal samt universitetsadjunkter. Av professorer var 36 (32) procent kvinnor. Inom personalkategorierna universitetslektorer, meriteringsanställningar och doktorander var könsfördelningen jämn.

MERITERINGSNIVÅ BLAND ANSTÄLLDA

En hög vetenskaplig kompetens bland de anställda är betydelsefullt för kvaliteten inom högre utbildning och forskning. Universitetet följer och redovisar ett urval av mått för att mäta meriteringsnivåerna bland anställda.

Andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal

En av de indikatorer som regeringen anger i budgetpropositionen är andel med doktorsexamen bland forskande och undervisande personal, ett mått som Universitetskanslersämbetet också mäter och redovisar. Informationen, som är beräknad utifrån heltidsekvivalenter, finns fördelat på år, lärosäte och kön. Den senaste statistiken avser 2023 och i genomsnitt hade då 62 procent av all forskande och undervisande personal vid landets universitet och högskolor en doktorsexamen. Andelen disputerade bland forskande och undervisande kvinnor var 59 procent, medan motsvarande andel bland män uppgick till 66 procent.

Tabell 7. Antal årsarbetskrafter per personalkategori. (Källa: Primula)

	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Personalkategori									
Administrativ personal	219	43	263	215	42	258	214	44	258
Annan UoF-personal	13	9	22	18	8	25	15	8	23
Bibliotekspersonal	18	3	20	19	2	21	19	2	21
Doktorand	61	57	118	61	59	120	67	64	130
Meriteringsanställning	5	15	20	11	19	30	12	18	30
Professor	31	64	95	29	62	91	35	62	97
Teknisk personal	25	60	86	26	59	85	25	60	85
Universitetsadjunkt	145	93	239	144	88	232	147	86	233
Universitetslektor	140	146	286	141	156	296	135	158	293
Totalsumma	659	490	1 149	663	496	1 159	669	502	1 171

Vid Karlstads universitet var andelen disputerade forskare och lärare lägre än riksgenomsnittet. År 2023 var andelen med doktorsexamen bland universitetets forskande och undervisande personal 60 procent. Bland undervisande och forskande kvinnor var andelen disputerade 53 procent, medan andelen bland män var 67 procent. Att Karlstads universitet har en något lägre andel disputerad personal än genomsnittet i landet hänger samman med universitetets utbildningsutbud, som domineras av yrkesexamensprogram. Denna typ av utbildningar är professionsinriktade, och inom exempelvis lärarprogram och vårdprogram genomförs delar av undervisningen av lärare med praktiska yrkeserfarenheter.

Andel med doktorsexamen bland undervisande personal

Ett annat mått som universitetet följer är andelen lärare med doktorsexamen. Universitetets andel lärare med doktorsexamen uppgick 2024 till 65 (64) procent. Bland lärare som är kvinnor var andelen 56 (57) procent, medan andelen bland män var 73 (72) procent.

Andel docenter bland universitetslektorer

Karlstads universitet följer även nyckeltalet docenter bland universitetslektorer, då meriteringsnivån indikerar en stark forskningsmiljö och en hög nivå av akademisk kompetens. Andelen docenter bland lärosätets universitetslektorer har ökat något och uppgick 2024 till 34 (32) procent.

BITRÄDANDE LEKTORAT

Under 2021–2024 har universitetet enligt regleringsbrev som mål att 2 procent av forskande och undervisande personal ska vara biträdande lektorer, vilket också ligger i linje med universitetets strategiska mål om att öka antalet meriteringsanställningar. En satsning på tolv biträdande lektorat genomförs under åren 2022–2026. KK-stiftelsen och andra externa finansiärer samfinansierar två av de biträdande lektoraten. Under 2024 har tre biträdande lektorer anställts, en kvinna och två män, vilket resulterade i att antalet totalt uppgick till 22. Andel biträdande lektorer omräknat till årsarbetskrafter i förhållande till all forskande och undervisande personal uppgick till 2 procent och universitetet nådde därmed det uppsatta målet.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron uppgick till 2,85 (2,58) procent av de anställdas totala ordinarie arbetstid. Jämfört med 2023 syns en ökning i de flesta ålderskategorier samt hos både kvinnor och män. Sjukfrånvaron ligger på en nivå jämförbar med åren innan pandemin.

Högst andel sjukfrånvaro hade åldersgruppen 30–49 år. Den grupp där sjukfrånvaron minskat är anställda under 29 år. Sjukfrånvaro bland kvinnor är högre än bland män, vilket speglar den generella bilden i Sverige. Andelen långtidssjukfrånvaro i förhållande till total sjukfrånvaro har ökat till 64 (62) procent. Detta tyder emellertid inte på någon trend då långtidssjukfrånvaron varierat med några procentenheter de senaste åren.

Tabell 8. Meriteringsnivåer bland anställda, andel av heltidsekvivalenter/årsarbetskrafter. (Källa: Primula)

	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Andel med doktorsexamen bland undervisande personal ¹	56%	71%	64 %	57%	72%	64%	56%	73%	65%
Andel docenter bland universitetslektorer ¹	27%	37%	32%	25%	38%	32%	28%	39%	34%

¹ Jämförelsetalen från 2022 och 2023 har rättats.

Tabell 9. Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid. (Källa: Primula)

	2022	2023	2024
Totalt	3,16	2,58	2,85
Kvinnor	4,17	3,65	3,97
Män	1,77	1,13	1,33
Anställda – 29 år	2,49	1,02	0,56
Anställda 30 – 49 år	3,24	2,51	3,02
Anställda 50 år –	3,12	2,74	2,83
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i förhållande till total sjukfrånvaro	66%	62%	64%

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Lärosätets arbetsmiljöpolicy uttrycker att arbetsmiljön ska kännetecknas av tillit, öppenhet och ömsesidighet. Arbetsmiljön följs upp i regelbundna arbetsmiljöundersökningar.

Den medarbetarundersökning som genomfördes 2024 mätte bland annat engagemang och rekommendationsviljan för Karlstads universitet som arbetsplats. Viljan att rekommendera arbetsplatsen har sedan 2019 ökat från 25 till 33 enligt skalan Employee Net Promoter Score. I jämförelse med andra lärosäten som genomfört motsvarande mätning är detta ett högt värde. Det medarbetarna i första hand är nöjda med är arbetsklimatet, möjlighet till utveckling och arbetsuppgifterna. Områden med högst resultat är respekt, att man upplever att ens arbetsinsats bidrar samt likabehandling.

Liksom tidigare mätningar visar årets mätning att en stor del av de anställda upplever att de inte har tid för återhämtning i sitt arbete. För att möta behovet arbetades det 2023 fram ett program för hela universitetet. Mätningen 2024 visar ett snarlikt resultat där 41 (42) procent anser att det inte finns tid för återhämtning i deras arbete. Delar av programmet finns kvar och har använts av institutioner och avdelningar som önskat detta.

En trygg arbetsplats fri från hot, hat och trakasserier

Under året har alla verksamheter haft i uppdrag att stärka kännedomen om riktlinjer mot diskriminering, trakasserier

och kränkande behandling. Handlingsplanen för hantering av hot, våld och obehagliga situationer har reviderats under 2024. Samtliga chefer har erbjudits deltagande i en workshop om att skapa trygga arbetsplatser, med fokus på genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier. Syftet var att öka kunskap och beredskap för att identifiera och hantera utmaningar, samt att stärka chefers förmåga att skapa öppenhet och trygghet så att medarbetare vågar dela sina erfarenheter.

Doktoranders hälsa

En analys av anställda doktoranders ökade sjukfrånvaro har genomförts i syfte att identifiera orsaker till detta. Våren 2024 fastställdes en handlingsplan för att främja doktoranders psykiska hälsa. Implementering av åtgärder pågår och uppföljning planeras våren 2025. En aspekt som påverkar doktoranders psykiska hälsa är osäkerheter kring vad som kommer att hända när de disputerat. Som ett led i att stärka doktoranders trygghet inför framtiden genomfördes under 2024 en serie karriärseminarier.

Utifrån handlingsplanen för att främja doktoranders psykologiska hälsa har universitetet undersökt möjligheter att erbjuda doktorander utbildning och stöd för att bli klara med sina avhandlingar i tid och må bra under tiden. Arbetet ska förankras i verksamheten och, vid behov, genomföras som en pilotomgång under 2025.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Tillgång till rätt kompetens är avgörande för att utveckla verksamheten och uppnå målen. Enligt universitetets vision och strategi ska universitetet locka kvalificerade medarbetare från hela världen. Utbildning och forskning ska bedrivas på en hög akademisk nivå, med en stark och inkluderande arbetsmiljö. Internationella perspektiv och samarbete ska främjas i hela verksamheten.

Vision och strategi 2030 med tillhörande strategiska mål definierar inriktningen på arbetet med att säkerställa en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Bra processer för kompetensförsörjning och en starkt arbetsmiljö nämns som viktiga framgångsfaktorer. En ökad internationaliserad verksamhet, starka vetenskapliga miljöer, en forskarutbildning som växer och pedagogisk utveckling är några exempel på delar i universitetets strategiska mål som fått ett tydligt genomslag i form av aktiviteter inom området kompetensförsörjning.

Universitetets avdelningar och institutioner upprättar årligen kompetensförsörjningsplaner. De analyseras och sammanställs som underlag för strategiska beslut och åtgärder på en lärosätesövergripande nivå. Uppföljningen av dessa planer pekar på många verksamhetsgemensamma utmaningar, men också på att utmaningarna skiljer sig åt mellan olika verksamhetsdelar. Fortsatt arbete med internationalisering leder till behov av kompetenshjälpningar inom engelska och svenska språket. En ökning av EU-finansierade projekt ställer ökade krav på kompetens hos och stöd från centrala stödfunktioner. Ett gemensamt behov för hela verksamheten är kunskap inom AI.

Överlag bedöms universitetets möjligheter att attrahera och behålla kompetens som god och personalomsättningen är förhållandevis låg. Samtidigt finns områden det är svårt att rekrytera till. Det är på flera håll utmanande att hitta disputerad personal. Särskilt utmanande är det att rekrytera lektorer och professorer med både akademisk och praktisk erfarenhet inom ämnen som socialt arbete, psykologi och specialpedagogik. Dessutom finns det utmaningar med att rekrytera och behålla specialistkompetens inom vissa administrativa verksamhetsområden.

ATTRAHERA, REKRYTERA OCH UTVECKLA KOMPETENS

Att vara en attraktiv arbetsgivare är av stor vikt för att universitetet ska kunna rekrytera och behålla rätt kompetens och att utveckla medarbetarnas kompetens är en förutsättning för att möta framtida utmaningar. En framgångsfaktor för att stärka attraktionskraften som arbetsgivare är att ha goda processer för kompetensförsörj-

ning samt tydliga karriärvägar. Under 2024 har universitetet påbörjat ett arbete med att ta fram en handlingsplan för kompetensförsörjning, som ska ersätta den tidigare rekryteringsstrategin.

Generativ AI har snabbt fått stor genomslagskraft. Som en del i arbetet med att vara en attraktiv arbetsplats, ha välenommerad utbildning och forskning, samt att ha ett modernt administrativt stöd, har universitetet startat en satsning i syfte att stärka kompetensen inom artificiell intelligens bland lärare och administrativ personal. Utöver detta erbjuds en högskolepedagogisk kurs inom Chat-GPT och AI samt flera återkommande workshopar inom området.

Stärkt kvalitet i forskarutbildningen är ett av universitetets strategiska mål. Doktorandhandledning är en viktig del i detta och utöver handledarutbildning behöver handledare möjligheter att vidareutvecklas i sitt handledarskap. Som ett led i detta tog universitetet initiativ till att arrangera en nordisk konferensen om doktorandhandledning, den första i sitt slag, hösten 2024.

Universitetet har som strategiskt mål att öka graden av internationalisering i verksamheten. En konsekvens av detta är behov av stöd för språklig utveckling. Under året har universitetet stärkt stödet för internationella medarbetare som behöver lära sig svenska.

I syfte att stärka forskare i sin ledarskapsroll och bidra till hållbara och framgångsrika forskningsmiljöer erbjuder universitetet kompetensutveckling i ledarskap till forskare. Ledarskapsutveckling erbjuds på tre olika nivåer anpassat till var forskaren befinner sig i sin forskarkarriär.

Kompetensförsörjning ställer ibland krav på omställning. Ett arbete som involverat stora delar av verksamheten har genomförts för att öka användning av de kollektivavtalade lokala omställningsmedlen. Workshopar för chefer och omvärldsbevakning genomfördes och ett nationellt nätverk med andra myndigheter startades. Slutrapporten ligger till grund för det fortsatta arbetet och har resulterat i att omställningsmedel har kunnat användas inom nya områden.

Regeringen uppmanar myndigheter att aktivt arbeta med personallån, det vill säga möjligheten att under en tidsbegränsad period låna personal av varandra. Under 2024 har universitetet utvecklat en rutin för personallån för att stödja hanteringen av ut- och inlån av personal.

Ett av universitetets strategiska mål fokuserar en attraktiv arbetsplats. Ett sätt att utvecklas mot detta mål är att samla in och dra lärdomar från medarbetare som av olika skäl väljer att avsluta sin anställning. Med målet att skapa en positivt avgång och samla värdefulla synpunkter för att utveckla verksamheten har universitetet utvecklat rutiner och stöd för så kallade exitsamtal.

INTERNATIONELL PERSONALREKRYTERING

Universitetet har som mål att öka graden av internationaliserad verksamhet och under året antogs en ny handlingsplan för internationalisering, för perioden 2024–2027. Flertalet aktiviteter fokuserar på såväl rekrytering som mottagande och utveckling av medarbetare. Exempelvis lyfts fokus på språkkunskaper i såväl svenska som engelska.

En viktig förutsättning för ökad internationalisering är att det är lätt att röra sig mellan olika länder. En del i detta är att ländernas system för bedömning av akademiska meriter. Som medlem i Coara, deltar universitetet i arbetet med att reformera meritbedömning av forskare.

Universitetet är med i flera internationella projekt och samarbeten där personal har möjlighet att delta i internationella utbyten med syfte att stärka kompetens, knyta kontakter samt delta i språkutbildning. Under 2024 reste 84 medarbetare på utbyte, vilket var 33 fler än 2023. Det ökade engagemanget i internationella utbyten ligger i linje med universitetets mål om ökad internationalisering av verksamheten.

Under 2024 undersöktes internationella medarbetares upplevelser för att identifiera framgångsfaktorer och utmaningar. Intervjuerna fokuserade på rekrytering, flyttprocess, arbetet på universitetet och livet i Karlstad. Arbetet resulterade i en handlingsplan för att adressera utmaningarna och stärka framgångsfaktorerna, ett arbete som fortsätter 2025.

LEDAR- OCH MEDARBETARSKAP

En effektiv verksamhet, med en god arbetsmiljö där medarbetarna mår bra och presterar väl, förutsätter ett gott ledarskap. För att skapa möjligheter för ett gott ledarskap behövs också rimliga förutsättningar för ledarskap och en god ledarförsörjning. Under året har universitetet genomfört såväl introducerande som mer avancerade program för forskningsledare, samt ett program för potentiellt framtida ledare och chefer.

Uppdragen som chefer vid universitetets fakulteter och institutioner samt vid lärarutbildningen är tidsbestämda om fyra år. Ordinarie mandatperiod för prefekter och proprefekter sträcker sig till årsskiftet 2024/2025. Under året har en process för rekrytering av prefekter och proprefekter för perioden 2025–2028 genomförts. En stor majoritet prefekter sökte om uppdraget och fick förtroendet att fortsätta ytterligare en mandatperiod. Alla nya chefer deltar i en lokal, universitetsanpassad introduktionsutbildning.

För att skapa bättre förutsättningar för det akademiska chef- och ledarskapet, samt öka attraktionskraften i ledningsuppdragen, har ett arbete med att se över institutionernas inre organisation genomförts. Målsättningen har varit att minska chefernas kontrollspann och att skapa en mer effektiv organisation med ett tydligare och närmare ledarskap, samt en förbättrad arbetsmiljö. Ett resultat av arbetet är att från och med januari 2025 kan prefekten delegera personal-, arbetsmiljö- och budgetansvar till en eller flera proprefekter.

Ökad kännedom om statliga värdegrunden

Under 2024 har samtliga verksamheter haft ett särskilt uppdrag att öka kännedomen om den statliga värdegrunden. Institutioner och avdelningar har genomfört workshopar och andra aktiviteter för att sprida kunskapen. Som del av introduktionen uppmanas nyanställda genomföra den digitala utbildningen "Din roll i staten – gemensamma spelregler" som Statskontoret publicerat.

KVALITETSARBETE

Universitetet har ett sammanhållet kvalitetssystem som säkerställer att kvalitetsarbetet stöder universitetets övergripande mål och strategier.

Kvalitetssystemet inkluderar återkommande granskning och kontinuerlig uppföljning i syfte att förbättra, säkra och ge underlag till lärande och utveckling.

UNIVERSITETSÖVERGRIPANDE KVALITETSARBETE

Universitetets vision och strategi betonar kvalitet och kvalitetsutveckling som centrala prioriteringar inom utbildning och forskning. Kvalitetsarbetet, inklusive kvalitetssäkring av verksamheten, är utformat för att stödja universitetets strävan att uppnå sin övergripande vision och tillhörande strategiska mål.

Universitetets kvalitetssystem vilar på Sveriges universitets- och högskoleförbunds gemensamma ramverk för kvalitetsarbete och kvalitetsutveckling, samt på de standarder och riktlinjer som antagits av det europeiska området för högre utbildning. För forskningen är även principerna för god forskningssed vägledande. De bygger på den europeiska kodexen för forskningens integritet samt Vetenskapsrådets riktlinjer om god forskningssed.

Kvalitetsarbetet syftar till att både säkerställa och vidareutveckla kvaliteten inom utbildning, forskning och de centrala stödsystemen. Genom ett systematiskt och långsiktigt arbete strävar universitetet efter att skapa en kvalitetskultur som genomsyrar hela organisationen och bidrar till hållbara och framgångsrika resultat.

Kvalitetsarbetet ska främja en stark kvalitetskultur som bygger på delaktighet och engagemang i hela verksamheten. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete kan universitetet både identifiera och dela goda exempel samt lyfta fram områden med utvecklingspotential. Åtta grundläggande principer genomsyrar kvalitetsarbetet.

En central princip är att organisationen aktivt tar emot och agerar utifrån de resultat som kvalitetssystemet genererar. Denna princip omfattar även resultaten från externa nationella och internationella kvalitetsgranskningar, vilket stärker universitetets utvecklingsarbete och bidrar till en långsiktig förbättring av verksamheten.

Det sammanhållna kvalitetssystemet ska säkerställa att kvalitetsarbetet effektivt stöder universitetets övergripande mål och strategier. Systemet bygger på en tydlig ansvarsfördelning mellan olika nivåer och delar av organisationen. Utifrån en gemensam kvalitetspolicy på universitetsnivå utformar fakulteter och lärarutbildningsnämnd riktlinjer som är anpassade till de specifika behoven inom sina respektive verksamheter.

De centrala stödfunktionerna ansvarar för att förbereda och genomföra kontinuerlig uppföljning och återkom-

mande granskningar samt deltar aktivt i kvalitetsarbetet och kvalitetsgranskningar. Universitetets kvalitetsråd spelar en strategisk roll genom att följa utvecklingen och stödja fakultetsnämnderna och lärarutbildningsnämnden i beslut relaterade till kvalitetsarbetet. Kvalitetssystemet är integrerat i den generella styrningen av verksamheten, där återkommande verksamhetsdialoger fungerar som en plattform för rapportering, återkoppling och formulerande av verksamhetsuppdrag. En av målsättningarna med universitetets deltagande i Coara är att reformera systemet för bedömning av forskning och skapa en internationell samsyn avseende meritering av forskningssamverkan med aktörer utanför akademien. Under 2024 publicerade lärosätet en handlingsplan med prioriteringar och planer för att implementera åtaganden gentemot koalitionen.

KVALITETSSÄKRING I UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

All utbildning granskas återkommande enligt universitetets interna kvalitetssystem, den så kallade Treklövermodellen, som genomförs i samarbete med Linnéuniversitetet och Mittuniversitetet. Granskningarna följer en sexårscykel och inkluderar externa granskare i bedömargrupperna. Syftet är att säkerställa att utbildningarna når fastställda mål, håller hög kvalitet samt att ge underlag för kontinuerlig utveckling och förbättring. En ny utvärderingscykel startade med en pilotomgång hösten 2024 i syfte att testa vissa justeringar och förenklingar i modellen.

Som en del av sitt tillsynsuppdrag granskar Universitetskanslersämbetet årligen ett urval av högskoleutbildningar i Sverige. Universitetets fastighetsekonombildning samt kandidatexamen i företagsekonomi, har under året granskats och erhållit omdömet ifrågasatt kvalitet. Bedömningsgrunder som inte är uppfyllda och de brister som ska följas upp handlar om personalresurser samt måluppfyllelsen om förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå inom fastighetsmäklari. Universitetet har under året rapporterat genomförda åtgärder inom den tematiska utvärderingen av sjuksköterskeutbildningen och fått omdömet att åtgärderna bedöms som rimliga och ändamålsenliga.

KVALITETSARBETE I UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Utvärderingsprocessen av universitetets forskarutbildning följer liknande principer som för grundnivå och avancerad nivå. Granskningarna genomförs enligt en sexårscykel och inkluderar externa granskare i bedömargrupperna. Syftet är att säkerställa att forskarutbildningen når fastställda mål, uppnår hög kvalitet samt ger underlag för utveckling och förbättring. Under 2024 avslutades den första sexårscykeln, vilket innebär att all forskarutbildning vid lärosätet nu har granskats.

KVALITETSARBETE I FORSKNING

Enligt lärosätets kvalitetssystem ska all forskning vid universitetet regelbundet genomgå en kvalitetsgranskning. Detta innebär att tre till fyra forskningsenheter granskas årligen av externa bedömare. Syftet med granskningen är att stimulera reflektion kring befintlig kvalitetskultur och goda arbetssätt, samt att identifiera områden som behöver förbättras i verksamheten och hur dessa förbättringar ska genomföras.

Under 2024 avslutades granskningar av Institutionen för konstnärliga studier, Institutionen för miljö- och livsvetenskaper, Centrum för tjänsteforskning samt Utbildning och idrottsvetenskapliga studier av barn och barndom. Vid varje granskning lämnas en bedömarrapport med rekommendationer för fortsatt kvalitetsarbete, med syfte att stärka forskningsverksamheten. Som en del av kvalitetssäkringsarbetet har handlingsplaner fastställts och kommer att följas upp av berörd fakultetsnämnd.

Påbörjade kvalitetsgranskningar under 2024 inkluderar forskning vid Institutionen för pedagogiska studier, Centrum för genusforskning och Centrum för språk- och litteraturredaktik.

Som en del av Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätets övergripande kvalitetsmodell har påtalade brister i kvalitetsarbetet för forskning åtgärdats under 2024. Det har omfattat revidering av instruktioner och definition av bedömningsgrunder för återkommande granskning av forskning.

INFORMATIONSSÄKERHET

Universitetets informationssäkerhetsarbete bedrivs på ett långsiktigt, systematiskt, formaliserat och riskorienterat sätt. Informationssäkerhetsarbetet omfattar alla informationstillgångar inom universitetet, oavsett var eller i vilken form hanteringen sker.

INFORMATIONSSÄKERHET

Informationssäkerhetsarbetet utgår från gällande lagar och förordningar, den internationella ledningssystemstandarden för informationssäkerhet samt föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB.

Det övergripande syftet med informationssäkerhetsarbetet är att säkerställa ett väl avvägt skydd för universitetets informationstillgångar så att rätt information är tillgänglig för rätt person vid rätt tidpunkt.

ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE ARBETSSÄTT

Informationssäkerhetsarbetet är en del av universitetets informationshantering. Arbetet leds av informationssäkerhetsansvarig i nära samarbete med bland annat universitetets funktioner för IT-säkerhet, fysisk säkerhet, IT-strategi, integritetsskydd och juridik.

Vid Karlstads universitet informeras universitetsledningen kontinuerligt om det pågående informationssäkerhetsarbetet. Universitetsstyrelsen informeras årligen om i vilken utsträckning införda säkerhetsåtgärder motsvarar myndighetens behov, eventuella allvarliga risker som inte åtgärdats, och övriga hinder för att uppnå ledningens målsättning med och inriktning för informationssäkerhetsarbetet.

STRATEGI OCH HANTERING AV IT-TJÄNSTER

Universitetet arbetar strategiskt för att forskare, lärare och administrativ personal ska ha de digitala verktyg de behöver för att arbeta effektivt. Inköp av nya IT-system utvärderas alltid ur ett informationssäkerhetsperspektiv enligt fastställd process för anskaffning av IT-system. I inköpsprocessen används standardiserade IT-skyddsåtgärder ur en för myndigheten framtagna kravkatalog.

Universitetet har som strategi att välja de IT-tjänster som skapar det bästa värdet för myndighetens verksamhet. Denna strategi medför att myndigheten har valt flera olika leverantörer för sina IT-tjänster, vilket minskar den negativa påverkan för myndigheten vid störningar hos en enskild IT-tjänstleverantör.

För att säkerställa informationssäkerheten i systemen arbetar universitetet kontinuerligt med behörighetshantering, utbildning och relevant information för den erhållna behörigheten.

INFORMATIONSSÄKERHET I FORSKNING

Vid universitetet rekommenderas att all forskningsdata lagras och delas i ett säkert digitalt verktyg som tillhandahålls av myndigheten. Det finns även en förteckning av

de vanligaste IT-tjänster som ger ett stöd till bland annat forskare om vilken typ av information som kan hanteras i respektive IT-tjänst.

Universitetet har en forskningsetisk process med forskningsetiska rådgivare placerade på fakulteterna och en centralt organiserad forskningsetisk kommitté där bland annat informationssäkerhets- och integritetsskyddsfrågor bevakas. Hur lärosätet uppfyller sitt ansvar för att följa kraven i etikprövningslagen inom forskningsområdena humaniora och samhällsvetenskap har nyligen granskats av Överklagandenämnden för etikprövning. Tillsynsmyndigheten konstaterade att Karlstads universitet får anses uppvisa ett gott exempel på en gedigen organisation avseende etikprövningsfrågor.

ANALYS OCH UTVÄRDERING

Universitetet har uppdaterat och fastställt sin säkerhetsskyddsanalys. Bedömningar har gjorts utifrån verksamhet och forskning kopplat till det rådande omvärldsläget. Universitetet har genomfört MSB:s mätningar Infosäkkollen och IT-säkkollen, samt gjort en gapanalys utifrån MSB:s föreskrifter om säkerhetsåtgärder i informationssystem för statliga myndigheter. Vid en jämförelse med tidigare genomförd Infosäkkoll 2021 har resultatet förbättrats inom tre områden, där arbetet med upphandling av IT-tjänster når högsta nivå. Det har även skett en intern granskning av informationssäkerhetsarbetet ledd av internrevisionschefen. Syftet med granskningen var att undersöka om ledningssystemet för informationssäkerhet, fungerar tillfredsställande och att risker kopplade till informationssäkerhet hanteras systematiskt och förebyggande. Efter dessa utvärderingar har ett antal aktiviteter identifierats som universitetet arbetar med.

KOMPETENSHÖJANDE ÅTGÄRDER

Under de senaste åren har alla medarbetare fått mikro-utbildningar inom informationssäkerhet skickade till sin e-post. Varje månad har medarbetarna fått en kurs i viktiga ämnen för att höja medvetenheten om de hot som idag förekommer. För att förstärka lärandet har även simulerade nätfiskeattacker genomförts. Om en användare klickar på en sådan simulerad attack, får de en kort kurs i hur man känner igen och undviker nätfiske.

Utbildning görs även i andra former som till exempel information till alla nyanställda eller som information och kurser via myndighetens intranät. Det sker även riktade utbildningsinsatser till forskare och doktorander.

5

EKONOMI

EKONOMISK REDOVISNING

Trots en stramare ekonomisk situation är universitetets ekonomi stabil. Tidigare års överskott har möjliggjort att lärosätet kan hantera ett minskat anslag och kostnadsökningar på kort sikt och samtidigt fortsätta med beslutade strategiska satsningar.

VERKSAMHETSUTFALL

Ekonomi präglas av åtstramningar där universitetet anpassar sig till lägre anslagsnivåer i kombination med ökade kostnader. Till detta kommer osäkerheten kring framtidens ekonomiska utveckling. Verksamhetsåret 2024 har inneburit både prioriteringar på grund av kostnadsökningar samt en reell intäktsminskning då pris- och löneomräkning inte fullt ut täckte prisökningar på grund av inflationen samt att merparten av pandemisatsningarna har upphört.

Verksamhetsutfallet, vilket är detsamma som universitetets sammantagna resultat, uppgick till minus 13 mnkr för kalenderåret 2024, vilket kan jämföras med föregående års negativa utfall på 16 mnkr. Underskottet har sin grund i de styrelsebeslut som fattats om att ta myndighetskaper i anspråk till strategiska rekryteringar samt samfinansiering av Eunice-initiativet. Det totala verksamhetsutfallet visar ett lägre underskott än det som planerades enligt budget för 2024 och beror främst på att utvecklingsmedel från

uppdagsutbildning under året intäktsförts hos universitetet istället för i Karlstads universitets uppdags AB, Kuuab. Inspråktagandet av myndighetskaper tas från båda verksamhetsområdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå.

INTÄKTER OCH KOSTNADER

Enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor ska verksamhetens intäkter och kostnader redovisas uppdelat på de två områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå.

De totala intäkterna ökade med 66 mnkr och uppgick till 1 444 (1 378) mnkr. Detta var en ökning med 5 procent jämfört med 2023. Förändringen består främst av pris- och löneomräkning samt en ökning av avgiftsintäkter från uppdagsutbildningar.

Tabell 10. Intäkter och kostnader, tkr. (Källa: Raindance)

	Grund- och avancerad nivå			Forskning och forskarutbildning			Totalt		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Intäkter									
Anslag	768 128	773 533	799 624	284 126	288 308	297 147	1 052 254	1 061 841	1 096 771
Avgifter	73 366	84 838	100 389	10 478	8 023	13 540	83 844	92 861	113 929
Bidrag	43 076	46 312	45 058	158 073	159 978	170 516	201 149	206 290	215 574
Finansiella intäkter	2 265	10 100	8 103	1 595	7 123	9 506	3 860	17 223	17 609
Summa intäkter	886 835	914 783	953 174	454 272	463 432	490 709	1 341 107	1 378 215	1 443 883
Kostnader									
Personal	644 954	674 317	694 113	351 996	365 565	402 692	996 950	1 039 882	1 096 805
Lokaler	97 046	112 059	114 272	31 878	35 676	39 024	128 924	147 735	153 296
Övrig drift	128 233	127 683	127 226	47 710	49 969	54 326	175 943	177 652	181 552
Finansiella kostnader	1 334	3 082	1 485	1	43	1 660	1 335	3 125	3 145
Avskrivningar	16 952	18 089	16 952	9 030	7 880	5 436	25 982	25 969	22 388
Summa kostnader	888 519	935 230	954 048	440 615	459 133	503 138	1 329 134	1 394 363	1 457 186
Verksamhetsutfall	-1 684	-20 447	-874	13 657	4 299	-12 429	11 973	-16 148	-13 303

Verksamhetens totala kostnader uppgick till 1 457 (1 394) mnkr, en ökning med 63 mnkr jämfört med 2023. Personalkostnadsökningen om 57 mnkr förklaras av fler anställda, effekter av lönerevision samt ökade kostnader för premieavgifter.

Finansiella kostnader har ökat marginellt precis som finansiella intäkter. Avskrivningar däremot ligger markant lägre än 2023, vilket beror på avtagande investeringstakt.

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

I tabell 11 redovisas utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Uppdragsverksamheten, som är avgiftsfinansierad, redovisas separat.

Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå exklusive uppdragsverksamhet

Den största delen av universitetets utbildning på grundnivå och avancerad nivå finansieras via anslagsmedel. De totala intäkterna uppgick till 872 mnkr, en ökning med 24 mnkr eller 3 procent. Anslagsintäkterna ökade med 26 mnkr motsvarande 4 procent. Avgiftsintäkterna ökade med 1 mnkr, vilket motsvarar 4 procent, samtidigt som bidragsintäkterna minskat med 2 mnkr eller 3 procent.

De sammanlagda kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå var 882 mnkr, en ökning med 13 mnkr eller 1 procent. Personalkostnaderna ökade med 2 procent till 639 mnkr och lokalkostnaderna ökade med 1 procent till 110 mnkr samtidigt som övriga driftkostnader låg i linje med 2023. Verksamhetsutfallet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsverksamhet, uppgick 2024 till minus 9 mnkr.

Intäkter och kostnader för uppdragsverksamhet

Intäkter för universitetets uppdragsverksamhet uppgick 2024 till totalt 81 (66) mnkr. Detta utgörs nästan uteslutande av uppdragsutbildningar som förmedlas av Kuuab. Under året har bolaget förmedlat uppdragsutbildningar till ett värde av 80 (65) mnkr. Den största enskilda uppdragsgivaren var fortsatt Statens skolverk, där projekt som Rektorsprogrammet och Samverkan för bästa skola ingår. Intäktsökningen beror på de ackumulerade utvecklingsmedel som finns i Kuuab och som från och med 2024 successivt ska föras över till universitetet i enlighet med beslutad sexårsplan. Kostnaderna för uppdragsverksamheten uppgick till 73 (67) mnkr, vilket är en ökning med 9 procent. Uppdragsverksamheten uppvisade ett positivt verksamhetsutfall om 9 mnkr, vilket är ett resultat av att de överförda medlen inte blivit upparbetade i nivå med sexårsplanen.

Tabell 11. Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall fördelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr. (Källa: Raindance)

	Grund- och avancerad nivå, exkl. uppdragsverksamhet			Uppdragsverksamhet			Totalt		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Intäkter									
Anslag	768 128	773 533	799 624			0	768 128	773 533	799 624
Avgifter	13 430	18 496	19 262	59 936	66 342	81 127	73 366	84 838	100 389
Bidrag	43 076	46 312	45 058			0	43 076	46 312	45 058
Finansiella intäkter	2 265	10 100	8 103			0	2 265	10 100	8 103
Summa intäkter	826 899	848 441	872 047	59 936	66 342	81 127	886 835	914 783	953 174
Kostnader									
Personal	601 058	624 340	638 644	43 896	49 977	55 469	644 954	674 317	694 113
Lokaler	94 557	109 305	110 457	2 489	2 754	3 815	97 046	112 059	114 272
Övrig drift	114 749	114 131	114 294	13 484	13 552	12 932	128 233	127 683	127 226
Finansiella kostnader	1 334	3 082	1 484			1	1 334	3 082	1 485
Avskrivningar	16 746	17 800	16 627	206	289	325	16 952	18 089	16 952
Summa kostnader	828 444	868 658	881 506	60 075	66 572	72 542	888 519	935 230	954 048
Verksamhetsutfall	-1 545	-20 217	-9 459	-139	-230	8 585	-1 684	-20 447	-874

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

I tabell 12 redovisas forskning och utbildning på forskarnivå. Uppdragsforskningen som är avgiftsfinansierad redovisas separat.

Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå exklusive uppdragsforskning

De totala intäkterna till forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning, uppgick till 482 (457) mnkr. Detta motsvarade en ökning om 5 procent i förhållande till 2023. Anslagsintäkterna ökade med 9 mnkr och de externa intäkterna i form av avgifter och bidrag ökade med 13 mnkr, motsvarande 8 procent.

Kostnaderna uppgick till 494 (453) mnkr, vilket motsvarar en ökning om 9 procent. Personalkostnaderna ökade med 10 procent och uppgick till totalt 396 (361) mnkr. Övriga driftkostnader ökade med 6 procent jämfört med 2023 och det är framförallt kostnader för

egna konferenser som står för en stor del av ökningen. Kostnader för avskrivningar minskade med 30 procent jämfört med 2023.

Området forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning, uppvisade ett verksamhetsutfall om minus 12 mnkr.

Intäkter och kostnader för uppdragsforskning

Universitetet bedriver i mindre omfattning forskning på uppdrag från annan. Universitetet är skyldigt att ta ut en avgift för uppdraget som täcker universitetets kostnader. Intäkter avseende uppdragsforskning kommer främst från svenska företag, kommuner, statliga myndigheter och regioner. Intäkterna ökade med 49 procent jämfört med 2023 och uppgick till 9 mnkr. Även kostnaderna ökade i relation till intäkterna och uppgick till 9 mnkr. De största kostnadsposterna var personal och övriga driftkostnader. Uppdragsforskningen redovisade 2024 ett mindre överskott om 16 tkr.

Tabell 12. Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall fördelat på forskning, tkr. (Källa: Raindance)

	Forskning och forskarutbildning, exkl. uppdragsforskning			Uppdragsforskning			Totalt		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Intäkter									
Anslag	284 126	288 308	297 147			0	284 126	288 308	297 147
Avgifter	1 031	1 896	4 391	9 447	6 127	9 149	10 478	8 023	13 540
Bidrag	158 073	159 978	170 516			0	158 073	159 978	170 516
Finansiella intäkter	1 595	7 123	9 506			0	1 595	7 123	9 506
Summa intäkter	444 825	457 305	481 560	9 447	6 127	9 149	454 272	463 432	490 709
Kostnader									
Personal	344 399	360 516	395 998	7 597	5 049	6 694	351 996	365 565	402 692
Lokaler	31 351	35 286	38 570	527	390	454	31 878	35 676	39 024
Övrig drift	46 579	49 549	52 403	1 131	420	1 923	47 710	49 969	54 326
Finansiella kostnader	1	43	1 660	0	0	0	1	43	1 660
Avskrivningar	8 798	7 704	5 374	232	176	62	9 030	7 880	5 436
Summa kostnader	431 128	453 098	494 005	9 487	6 035	9 133	440 615	459 133	503 138
Verksamhetsutfall	13 697	4 207	-12 445	-40	92	16	13 657	4 299	-12 429

MYNDIGHETSKAPITAL

Myndighetskapitalet består av årets resultat, vilket är detsamma som årets kapitalförändring, samt den balanserade kapitalförändringen som utgörs av överskott som uppstår när universitetet inte förbrukat hela sina forsknings- och utbildningsanslag samt de eventuella överskott som uppstår från bidrags- eller avgiftsfinansierad verksamhet. I det totala myndighetskapitalet finns också det statskapital som främst avser Karlstads universitet Holding AB. Universitetets samlade myndighetskapital uppgick 2024 till 215 mnkr, inklusive statskapital på 6 mnkr. I relation till universitetets totala kostnader utgjorde myndighetskapitalet, exklusive statskapital, 14 procent, vilket är en något lägre andel än 2023.

Myndighetskapitalet uppstår inom universitetets olika verksamhetsgrenar och disponeras fullt ut av lärosätet efter beslut från styrelsen och används främst till strategiska

satsningar. Det ackumulerade myndighetskapitalet har ökat sedan 2016 men sedan 2023 har myndighetskapitalet minskat två år i rad. Detta beror på strategiska satsningar där myndighetskapitalet återinvesterats i kärnverksamheten. Då satsningarna är fleråriga väntas myndighetskapitalet minska även kommande år.

KAPITALFÖRÄNDRING PER OMRÅDE

Kapitalförändringen redovisas enligt regleringsbrevets anvisningar uppdelat per områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade sin andel av den ackumulerade kapitalförändringen till 52 (49) procent. Forskning och utbildning på forskarnivå minskade sin andel av det ackumulerade myndighetskapitalet till 48 (51) procent.

Tabell 13. Redovisning av myndighetskapital, exklusive statskapital, tkr. (Källa: Raindance)

	2020	2021	2022	2023	2024
Ackumulerat myndighetskapital	173 887	226 035	238 009	221 861	208 558
Årets totala kostnader	1 202 219	1 260 161	1 329 134	1 394 363	1 457 186
Myndighetskapitalets andel av totala kostnader	14%	18%	18%	16%	14%

Tabell 14. Kapitalförändring per område, exklusive statskapital, tkr. (Källa: Raindance)

Verksamhet	Balanserad kapitalförändring	Årets kapitalförändring	Ackumulerad kapitalförändring
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	108 295	-9 459	98 836
Uppdragsverksamhet ¹	610	8 585	9 195
Summa	108 905	-874	108 031
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	112 438	-12 445	99 993
Uppdragsverksamhet ²	518	16	534
Summa	112 956	-12 429	100 527
Totalt	221 861	-13 303	208 558

¹ Avser beställd utbildning och uppdragsutbildning.

² Avser uppdragsforskning.

BIDRAGSFINANSIERING

Universitetet erhåller bidragsmedel både från den offentliga sektorn och från andra aktörer och företag i Sverige och utomlands. De externa medlen finansierar projekt inom både utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. Majoriteten av de bidragsmedel som universitetet erhåller hänförs till forskning.

Oförbrukade bidrag består av externa bidragsmedel som erhållits i förväg, men som ännu inte upparbetats i verksamheten. De är direkt knutna till respektive projekt och kan endast användas för avsett ändamål. De oförbrukade bidragen uppgick till 213 mnkr 2024, en ökning med 13 mnkr eller 6 procent jämfört med 2023. Av de oförbrukade bidragen fanns 29 (30) procent inom utbildning på grund och avancerad nivå och 71 (70) procent inom forskning och utbildning på forskarnivå. Andelen oförbrukade bidrag i förhållande till inbetalade bidrag uppgick till 90 procent, vilket är något högre än 2023. Trenden är fortsatt stigande.

Under 2024 användes 14 (16) mnkr av anslagsmedel för samfinansiering av projekt inom bidragsfinansierad utbildning på grund och avancerad nivå. Samfinansieringens andel av total finansiering minskade från 26 till 23 procent.

Inbetalade forskningsbidrag uppgick till 183 (172) mnkr, vilket motsvarar en ökning med 6 procent. Inbetalningar

kan ske både i förskott och i efterskott, varför de inbetalda beloppen ofta skiljer sig från intäkten. Intäkter av forskningsbidrag motsvarar den del av bidraget som universitetet upparbetat under året och uppgick till 171 mnkr, vilket är en ökning med 7 procent jämfört med 2023.

Universitetet använde 92 (86) mnkr av anslagsmedel till samfinansiering av bidragsfinansierad forskning. Andelen samfinansiering av den totala projektfinansieringen var 35 procent och andel av forskningsanslaget var 31 procent, vilket ligger i linje med 2023.

REDOVISNING AV AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Statliga universitet och högskolor får bedriva vissa verksamheter mot avgift och disponera avgiftsinkomsterna. Redovisningen av intäkter för avgiftsbelagd verksamhet görs enligt anvisningar i regleringsbrevet. Avgifter som tagits ut enligt § 4 i avgiftsförordningen, exempelvis intäkter av lokalförhyring, ingår inte.

Avgifter från beställd utbildning

Universitetet har ett mindre ackumulerat överskott från beställd utbildning som vid utgången av 2023 uppgick till 275 tkr. Delar av överskottet har under 2024 har använts till utveckla ett nytt kursutvärderingssystem. Planer finns för att ta i anspråk ytterligare medel från det oförbrukade överskottet under 2025.

Tabell 15. Bidragsfinansiering och samfinansiering, tkr. (Källa: Raindance)

	Grund- och avancerad nivå			Forskning och forskarutbildning			Totalt		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Inbetalade bidrag	59 319	54 052	52 671	172 678	171 776	182 506	231 997	225 828	235 177
Oförbrukade bidrag	56 639	59 938	61 949	135 994	140 193	150 806	192 633	200 131	212 755
Intäkter bidrag	43 076	46 312	45 058	158 073	159 978	170 516	201 149	206 290	215 574
Samfinansiering	13 845	15 892	13 650	73 540	85 770	91 900	87 385	101 662	105 550
Samfinansieringens andel av projektens totala finansiering	24%	26%	23%	32%	35%	35%	30%	33%	33%
Samfinansieringens andel av anslag	2%	2%	2%	26%	30%	31%	8%	8%	10%

Avgifter från uppdragsutbildning

Majoriteten av de avgiftsintäkter som universitetet disponerar är hänförliga till uppdragsutbildning som bedrivs via det helägda dotterbolaget Kuuab. Vid kalkylering av uppdragsutbildning avsätts utvecklingsmedel för att förbättra uppdragsutbildning samt dess kvalitet. Utvecklingsmedlen har redovisats som intäkter i bolagets räkenskaper. Från och med 2024 intäktsförs utvecklingsmedlen i universitetets resultaträkning. Räkenskapsårets resultat balanseras därmed i ny räkning varje år. Det ackumulerade överskottet uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning avseende räkenskapsåret 2024.

I början av 2024 lämnades en handlingsplan till regeringen i samband med den årliga myndighetsdialogen med målet att under en sexårsperiod nyttja de ackumulerade utvecklingsmedlen till insatser som stödjer uppdragsutbildning. Universitetet fortsätter att följa beslutad plan med syfte att minska överskottet samt att vidta åtgärder för att undvika att stora överskott åter byggs upp. Under 2024 har det sammanlagda överskottet minskat till 57 procent av årets omsättning, att jämföra med 2023 då överskottet uppgick till 82 procent av årets omsättning.

Tabell 16. Avgiftsbelagd verksamhet år 2024 där intäkterna disponeras, tkr. (Källa: Raindance)

Verksamhet	Över-/underskott t o m 2022	Över-/underskott 2023	Intäkter	Kostnader	Över-/underskott 2024	Ack över-/underskott utgående 2024
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning	674	-137	0	262	-262	275
Uppdragsutbildning ¹	166	-93	79 611	70 764	8 847	8 920
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter ²	0	0	1 035	1 035	0	0
Övrigt	0	0	543	543	0	0
Summering	840	-230	81 189	72 604	8 585	9 195
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	426	92	8 580	8 564	16	534
Övrigt	0	0	113	113	0	0
Summering	426	92	8 693	8 677	16	534
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet			852	1 532	-680	
Tillhandahållande av bostadslägenheter			6 314	7 607	-1 293	
Biljett- och programintäkter			391	1 424	-1 033	
Summering			7 557	10 563	-3 006	

¹ Ej upparbetade intäkter avseende utvecklingsmedel för uppdragsutbildningar har till och med 2023 redovisats hos Karlstads universitets uppdrags AB. Se nedenstående tabell där totalt överskott redovisas i enlighet med 25a § avgiftsförordningen.

² Studieavgifternas storlek har beräknats mot bakgrund av kravet på full kostnadstäckning över tid och utgår ifrån regeringens tilldelning per utbildningsområde. Till detta tillkommer merkostnader för bland annat kommunikation, administration, urval och antagning samt hantering av studieavgifter.

Tabell 17. Redovisning av ackumulerat överskott i avgiftsbelagd verksamhet enligt 25a § avgiftsförordningen. (Källor: Raindance, Kuaab)

Uppdragsutbildning	2023	2024
Totala intäkter från avgiftsbelagd verksamhet där full kostnadstäckning gäller	73 375	89 882
– varav uppdragsutbildning	65 325	79 611
Ackumulerat överskott från avgiftsbelagd verksamhet Karlstads universitet	1 128	9 729
– varav uppdragsutbildning	73	8 920
Ackumulerat överskott avseende utvecklingsmedel Kuuab ¹	59 181	41 693
Totalt överskott	60 309	51 422
Totalt överskott i relation till totala intäkter	82%	57%

¹ Utvecklingsmedlen förs successivt tillbaka till universitetet enligt beslutad sexårsplan.

LOKALKOSTNADER

Sveriges universitets- och högskoleförbund har enats om att enhetligt redovisa alla kostnader och intäkter kopplat till lokaler. Syftet är att få jämförbarhet mellan lärosäten och fånga de totala kostnaderna. I uppgifterna ingår poster som bokförs under andra rubriker i resultaträkningen, exempelvis lokalvård i egen regi, kostnader för ombyggnationer och intäkter från externa hyresgäster. Universitetets totala kostnader för lokaler uppgick 2024 enligt denna definition till 161 mnkr, en ökning motsvarande 2 procent jämfört med 2023.

UTHYRNING AV BOSTÄDER TILL STUDENTER OCH GÄSTFORSKARE

Universitetet har enligt förordning (SFS 2022:1515) möjlighet att tillhandahålla bostäder och upplåta dem i

andra hand till vissa grupper av studenter och forskare. Syftet är att säkerställa internationaliseringen i högskolan och rörligheten bland forskare.

Universitetet hyrde 183 bostäder från det kommunala bostadsbolaget via ett så kallat blockhyresavtal. Uthyrningar sker normalt terminsvis och beläggningsgraden beräknas utifrån det totala antalet uthyrningar per år. Uthyrning görs enbart till utbytesstudenter.

Det finns utmaningar i denna bostadsuthyrning. De flesta utbytesstudenter läser endast en termin, vilket medför en hög omsättning av hyresgäster samt att de allra flesta rummen står outhyrda under sommaren. Vidare medför kursutbudet under vårterminen att beläggningen är väsentligt lägre jämfört med höstterminen. Detta sammantaget genererar kostnader som är svåra att få täckning för.

Tabell 18. Lokalkostnader enligt SUHF:s definition, tkr. (Källa: Raintance)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lokalhyra	118 936	118 731	118 953	130 759	136 318
Mediakostnad (el och fjärrvärme)	3 712	4 131	4 986	6 364	4 500
Reparationer och underhåll	1 774	1 415	1 888	1 744	1 496
Avskrivningar	5 869	6 255	6 440	6 617	6 061
Lokalvård	12 067	11 592	12 913	12 997	13 326
Bevakning	1 808	1 586	1 717	1 801	1 858
Larm och skalskydd	141	4	0	18	18
Lokaltillbehör	359	322	416	653	281
Kostnad egna fastigheter	0	0	0	0	0
Intäkter extern hyresgäst	-2 530	-1 887	-2 587	-2 204	-2 519
Kostnader för student- och gästforskarbostäder	0	0	0	5 628	7 607
Summa lokalkostnader	142 137	142 150	144 727	164 376	168 948
Summa lokalkostnader exkl. studentbostäder	142 137	142 150	144 727	158 749	161 341

Tabell 19. Uthyrning av bostäder till utbytesstudenter, tkr. (Källa: Raintance)

	2023	2024	Prognos 2025
Antal uthyrningar	233	269	275
Beläggningsgrad	79%	74%	75%
Intäkt, avgift	5 186	6 314	6 462
Kostnader	-5 628	-7 607	-7 462
Intäkt, anslag	442	1 293	1 000

ERSÄTTNING FÖR UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Universitetets takbelopp fastställs av regeringen och anger den maximala anslagsersättning för helårsstudenter och helårsprestationer som kan avräknas under ett budgetår. Enligt regelverket ska lärosäten överföra eventuell överproduktion eller outnyttjat takbelopp till ett värde av högst 15 respektive 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår.

Takbelopp för 2024 uppgick till 801 mnkr och vid årets inledning fanns sparad överproduktion till ett värde om 116 mnkr.

Universitetet kan för kalenderåret 2024 redovisa volymer inom anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå till ett värde om 812 mnkr, inklusive ersättning för satsningen på livslångt lärande. Därutöver tillkommer ersättning om 1,5 mnkr för icke tidigare redovisade helårsprestationer från december 2023.

Det totala värdet för utbildningsvolymen 2024 uppgick därmed till 813 mnkr, vilket innebär en överproduktion om 12,6 mnkr. Av beloppet kan 3,9 mnkr föras till sparade prestationer, medan produktion till ett värde om 8,7 mnkr förblev ofinansierad. Vid årets slut uppgick universitetets sparade överproduktion till 120 mnkr.

KOSTNAD PER HELÅRSSTUDENT OCH HELÅRSPRESTATION

Den genomsnittliga kostnaden per helårsstudent uppgick till 90 (88) tkr och fördelat på antalet helårsprestationer var den genomsnittliga kostnaden 110 (110) tkr. I beräkningen ingår, utöver studenter som finansieras via direkta anslag, även studieavgiftsskyldiga studenter. Den genomsnittliga kostnaden har ökat marginellt jämfört med 2023.

Tabell 20. Ersättning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr. (Källor: Ladok, Regleringsbrev)

	2020	2021	2022	2023	2024
Årets produktion					
Takbelopp enligt regleringsbrev	695 550	765 272	768 995	774 514	800 766
Värdet av årets helårsstudenter och helårsprestationer	728 050	802 635	779 910	776 073	811 856
Värdet av decemberprestationer från föregående år	1 547	1 066	1 174	1 942	1 536
Årets över- eller underproduktion	34 047	38 429	12 089	3 501	12 626
Maximal storlek på sparad överproduktion *	69 555	114 791	115 349	116 177	120 115
Sparad överproduktion					
Sparad överproduktion från föregående år	47 132	69 555	107 984	115 349	116 177
Tillförsel eller nyttjande av överproduktion	22 423	38 429	7 365	828	3 938
Utgående överproduktion	69 555	107 984	115 349	116 177	120 115
Ofinansierad överproduktion	11 624	0	4 724	2 673	8 688
Produktion i procent av takbeloppet	104,9%	105,0%	101,6%	100,5%	101,6%

* Lärosäten får fr.o.m. 2021 överföra sparade prestationer till efterföljande år motsvarande maximalt 15 % av takbeloppet.

Tabell 21. Kostnad per helårsstudent och helårsprestation, tkr. (Källor: Raindance, Ladok)

	2020	2021	2022	2023	2024
Kostnad per helårsstudent	76	76	82	88	90
Kostnad per helårsprestation	92	92	103	110	110

REDOVISNING AV ANTAL HELÅRSSTUDENTER (HST) OCH HELÅRSPRESTATIONER (HPR)

Utfall avseende perioden 2024-01-01 – 2024-12-31.

Enligt bilaga 2 till regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende universitet och högskolor redovisas följande:

- Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.
- Summan "Utfall total ersättning" avser den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för. Det vill säga oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.
- Utfall "HST LLL" avser den del av satsningen på Livslångt lärande som lärosätet väljer att endast avräkna mot HST.

Tabell 22. Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR). (Källor: Ladok, Regleringsbrev)

Utbildningsområde	Utfall HST LLL	Utfall HST exkl. LLL	Utfall HPR exkl. LLL	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	33	1 043	678	38 942	15 672	54 614
Juridik		535	515	18 993	11 907	30 900
Samhällsvetenskap	38	2 276	1 889	82 968	43 660	126 628
Naturvetenskap	34	1 235	933	79 725	47 597	127 322
Teknik		1 830	1 465	112 523	74 744	187 267
Vård		931	830	59 874	46 197	106 071
Medicin		372	346	26 742	30 228	56 969
Undervisning		515	484	22 204	21 887	44 091
Verksamhetsförlagd utb.		238	227	14 539	13 442	27 981
Övrigt		87	85	4 229	3 338	7 566
Musik		140	140	20 701	13 089	33 789
Idrott		50	43	6 220	2 463	8 682
Summa ¹	105	9 253	7 634	487 660	324 222	811 856
Takbelopp (tkr)						800 766
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)						11 090
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)						0

¹ Summan "Utfall total ersättning" har reducerats med 26 tkr med hänsyn till livslångt lärande (LLL).

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden:

Totalt antal utbildade helårsstudenter 297 inom musik. Högst får 140 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Tabell 23. Beräkning av anslagssparande och överproduktion, tkr.

BERÄKNING AV ANSLAGSSPARANDE OCH ÖVERPRODUKTION**A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)**

Årets takbelopp	800 766
+ Ev. ingående anslagssparande	0
Summa (A)	800 766

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	1 536
Utfall total ersättning enligt tabell 22	811 856
+ Ev. ingående överproduktion	116 177
Summa (B)	929 569

Summa (A-B)¹ **-128 803**

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

TABELL. ANSLAGSSPARANDE**Totalt utgående anslagssparande (A-B)**

- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²

Utgående anslagssparande **0**

TABELL. ÖVERPRODUKTION

Total utgående överproduktion **-128 803**

- Ev. överproduktion över 15 % av takbeloppet ² **-8 688**

Utgående överproduktion **-120 115**

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

RESULTATRÄKNING

Belopp anges i tkr.

	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	1 096 771	1 061 841
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	113 929	92 861
Intäkter av bidrag	3	215 574	206 290
Finansiella intäkter	4	17 609	17 223
Summa intäkter		1 443 883	1 378 215
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-1 096 805	-1 039 882
Kostnader för lokaler		-153 296	-147 735
Övriga driftkostnader	6	-181 552	-177 652
Finansiella kostnader	7	-3 145	-3 125
Avskrivningar		-22 388	-25 969
Summa kostnader		-1 457 186	-1 394 363
Verksamhetsutfall		-13 303	-16 148
Transfereringar	8		
Medel från statens budget för finansiering av bidrag	1	3 464	3 833
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag		33 427	33 678
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	9	5 903	5 170
Lämnade bidrag	10	-42 794	-42 681
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	11	-13 303	-16 148

BALANSRÄKNING

Belopp anges i tkr.

TILLGÅNGAR	Not	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	12		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		9 059	7 586
Summa immateriella anläggningstillgångar		9 059	7 586
Materiella anläggningstillgångar	13		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		29 337	33 848
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		40 666	45 493
Pågående nyanläggning		1 004	1 405
Summa materiella anläggningstillgångar		71 007	80 746
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	14	6 250	6 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	15	2 878	2 636
Summa finansiella anläggningstillgångar		9 128	8 636
Varulager m.m.	16		
Varulager och förråd		596	605
Summa varulager m.m.		596	605
Kortfristiga fordringar	17		
Kundfordringar		13 515	15 286
Fordringar hos andra myndigheter	18	20 765	21 283
Övriga kortfristiga fordringar		135	173
Summa kortfristiga fordringar		34 415	36 742
Periodavgränsningsposter	19		
Förutbetalda kostnader		46 743	48 365
Upplupna bidragsintäkter		32 792	25 191
Övriga upplupna intäkter		5 473	5 723
Summa periodavgränsningsposter		85 008	79 279
Avräkning med statsverket	20	0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	21	464 743	464 075
Kassa, bank m.m.	22	352	141
Summa kassa och bank		465 095	464 216
Summa tillgångar		674 308	677 810

Belopp anges i tkr.

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2024-12-31	2023-12-31
Myndighetskapital	23		
Statskapital	24	6 512	6 262
Balanserad kapitalförändring		221 861	238 009
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-13 303	-16 148
Summa myndighetskapital		215 070	228 123
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande	25	6 916	6 589
Övriga avsättningar	26	7 503	7 320
Summa avsättningar		14 419	13 909
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	27	71 401	78 215
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		38 998	35 946
Leverantörsskulder	28	34 411	37 746
Övriga kortfristiga skulder	29	20 809	22 316
Summa skulder m.m.		165 619	174 223
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	30	45 466	46 158
Oförbrukade bidrag	31, 32	212 755	200 131
Övriga förutbetalda intäkter	33	20 979	15 266
Summa periodavgränsningsposter		279 200	261 555
Summa kapital och skulder		674 308	677 810

Belopp anges i tkr.

ANSVARSFÖRBINDELSER	Not	2024-12-31	2023-12-31
Övriga ansvarsförbindelser		Inga	Inga

ANSLAGSREDOVISNING

Anslag anges i tkr.

Utbildning och universitetsforskning	Ingående överfört belopp	Årets tilldelning enligt RB	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överfört belopp
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå 16:02:021						
Takbelopp (ram) 16:02:021:001		778 616		778 616	778 616	0
Takbelopp RRF (ram) 16:02:021:002 ¹		22 150		22 150	22 150	0
Forskning och utbildning på forskarnivå 16:02:022						
Basresurs (ram) 16:02:022:004		297 629		297 629	297 629	0
Särskilda medel till universitet och högskolor 16:02:065						
Idébanksmedel (ram) 16:02:065:037		250		250	250	0
Medel för studenthälsa (ram) 16:02:065:082		805		805	805	0
Decentraliserad vårdutbildning (ram) 16:02:065:105		1 035		1 035	1 035	0
Summa anslag	0	1 100 485	0	1 100 485	1 100 485	0

¹ Delposten omfattar medel som hör till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förordning (2000:606) om myndigheters bokföring, anslagsförordning (2011:223) samt förordning (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Fordringar tas upp till de belopp de beräknas inflyta. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Skulder tas upp till de belopp som är säkra enligt faktura, avtal eller motsvarande underlag.

Brytdag för den löpande redovisningen avseende räkenskapsåret 2024 var den 5:e januari 2025. Som periodavgränsningspost avseende enstaka intäkter och kostnader, bokförs belopp överstigande 50 tkr. Mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynpunkt.

All nyanskaffning av persondatorer sker genom operationell leasing på tre år.

Tillgångar med ett anskaffningsvärde på 30 tkr eller mer och en livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Objekt som utgör en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till minst 30 tkr redovisas också som en anläggningstillgång. Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan, varvid linjär avskrivningsmetod tillämpas.

Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Det samma gäller för licenser och programvaror och egenutvecklade IT-system.

Universitetet använder sig av nedanstående avskrivningstider för immateriella och materiella anläggningstillgångar. Under 2024 har avskrivningsalternativen kompletterats avseende övriga datorer samt maskiner och utrustning. Denna förändring har gjorts för att bättre spegla nyttjandeperioden för vissa tillgångar.

AVSKRIVNINGSTIDER

• Immateriella anläggningstillgångar	5 år
• Persondatorer	3 år
• Övriga datorer	3 eller 5 år
• Maskiner och utrustning	3, 5 eller 10 år
• Möbler	10 år
• Fastighetsinventarier	10 år
• Antika möbler	25 år

Finansiella anläggningstillgångar värderas enligt kapitalandelsmetoden. Avsättningar för personalens framtida särskilda pensionsersättningar och delpension värderas enligt anvisningar från Statens tjänstepensionsverk (SPV).

Andelar i hel- och delägda företag värderas enligt anskaffningsvärdemetoden.

PROJEKTREDOVISNING

Externfinansierade pågående projekt redovisas så att intäkterna motsvarar de upparbetade kostnaderna under året. Erhållna medel som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som förskott från uppdragsgivare alternativt oförbrukade bidrag i balansräkningen. För projekt som avslutats under året redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som årets över-/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag/ersättning ännu inte erhållits bokförs som upplupna intäkter under periodavgränsningar.

FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ LOKALER

Förbättringsutgifter på lokaler, som har ett bestående värde för verksamheten, ska aktiveras som anläggningstillgångar. Den förväntade brukstiden ska vara minst tre år och de nedlagda kostnaderna ska uppgå till lägst 100 tkr. Reparationer ska alltid kostnadsföras.

UNDANTAG I REGLERINGSBREVET FRÅN VISSA BESTÄMMELSER I FÖRORDNINGAR

I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning mot anslag enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonto i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.

- Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter där det även framgår vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag som myndigheterna ska redovisa.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar enligt följande. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.
- Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet enligt följande. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

NOTER

Alla belopp i notförteckningen anges i tkr.

NOT 1. INTÄKTER AV ANSLAG	2024	2023
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (inklusive RRF)	798 302	771 731
Särskilda medel till universitet och högskolor,		
Decentraliserad vårdutbildning	1 035	1 014
Medel för studenthälsa	805	788
Forskning och utbildning på forskarnivå	296 629	288 308
Summa intäkter av anslag	1 096 771	1 061 841
 Anslagsmedel för finansiering av bidrag	3 464	3 833
Idébanksmedel för finansiering av kapitaltillskott i hel- och delägda företag	250	250
Summa utgifter under anslag enligt anslagsredovisning	1 100 485	1 065 924
 NOT 2. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	2024	2023
Uppdragsutbildning	80 154	65 831
Uppdragsforskning	8 693	6 291
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191)	15 107	12 105
Uthyrning studentbostäder förordning (2022:1515)	6 314	5 185
Högskoleprovet	852	860
Studieavgifter studenter från tredje land	1 035	1 253
Sponsring	100	355
Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	79	220
Övrigt	1 595	761
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	113 929	92 861
 Specifikation uppdragsutbildning		
Statliga myndigheter	39 677	35 873
Kommuner, regioner	8 201	9 342
Näringsliv	31 214	18 805
Svenska organisationer	1 060	1 811
Utländska företag och organisationer	2	0
Summa	80 154	65 831
 Specifikation uppdragsforskning		
Statliga myndigheter	2 224	2 630
Kommuner, regioner	1 324	631
Näringsliv	2 771	2 344
Svenska organisationer	1 823	188
Utländska företag och organisationer	551	498
Summa	8 693	6 291

NOT 2. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FORTSÄTTNING	2024	2023
Specifikation intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen		
Konferenser, seminarier	7 174	4 807
Försäljning tjänster	2 433	2 741
Offentlig inköps- och resurssamordning	1 521	1 050
Uthyrning lokaler	2 411	2 039
Kompendieförsäljning	732	991
Uthyrning av utrustning och labbmiljöer	835	494
Övrigt	1	-17
Summa	15 107	12 105
Varav tjänsteexport*		
Studieavgifter studenter från tredje land	1 035	1 253
Övrig tjänsteexport	2 816	791
Summa	3 851	2 044

* I summa intäkter av avgifter och andra ersättningar ingår tjänsteexport med redovisade belopp.

NOT 3. INTÄKTER AV BIDRAG	2024	2023
Statliga myndigheter	124 064	117 173
Kommuner, regioner	10 129	6 623
KK-stiftelsen	28 515	41 629
Övriga svenska organisationer	28 427	29 085
Näringsliv	6 294	4 532
Utländska företag och organisationer	17 563	7 099
Privatpersoner	582	149
Summa	215 574	206 290

NOT 4. FINANSIELLA INTÄKTER	2024	2023
Ränteintäkter Riksgäldskontoret	17 029	16 547
Orealiserad värdeökning finansiella instrument utomstatliga	242	286
Kursdifferens	173	268
Övriga ränteintäkter	165	122
Summa	17 609	17 223

Karlstads universitet har två fonder placerade i Kammarkollegiets ränte- och aktiekonsortium. Kapitalet används till stipendiemedel. Fondernas andelar värderas till verkligt värde, vilket gör att en realiserad värdeförändring uppstår. För 2024 är det en värdeökning, se även not 7.

NOT 5. KOSTNADER FÖR PERSONAL	2024	2023
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	698 467	668 699
Varav arvode till styrelse, kommittéer och ej anställd personal	369	463

Antalet årsarbetskrafter har ökat med 12 jämfört med 2023. Jämförelsetalen avseende 2023 har justerats.

NOT 6. ÖVRIGA DRIFTKOSTNADER	2024	2023
Tjänster	91 393	92 828
Varor, licenser samt datatillbehöver	55 162	51 919
Resor	30 241	28 169
Övrigt	4 756	4 736
Summa	181 552	177 652

NOT 7. FINANSIELLA KOSTNADER

	2024	2023
Räntekostnader Riksgäldskontoret	2 850	2 939
Kursdifferens	251	136
Övriga finansiella kostnader	44	50
Summa	3 145	3 125

Karlstads universitet innehar två fonder som förvaltas av Kammarkollegiet. Fondernas kapital är placerat i Kammarkollegiets ränte- och aktiekonsortium. Kapitalet används till stipendiemedel. Fondernas andelar värderas till verkligt värde, vilket gör att en orealiserad värdeförändring uppstår. För 2024 finns ingen värdeminskning utan en värdeökning, se not 4.

NOT 8. TRANSFERERINGAR

Transfereringar är transaktioner av medel till extern part där universitetets egen verksamhet inte får någon direkt motprestation. Exempel på transfereringar inom universitetet är stipendier, resebidrag och utbildningsbidrag för kompletterande pedagogisk utbildning, samt i de fall universitetet agerar koordinator i ett projekt och betalar del av projektmedlen vidare till annan part i projektet.

NOT 9. ÖVRIGA ERHÅLLNA MEDEL FÖR FINANSIERING AV BIDRAG

	2024	2023
KK-stiftelsen	2 799	963
Övriga svenska organisationer	2 688	3 336
Privatpersoner	75	75
Övriga	341	796
Summa	5 903	5 170

NOT 10. LÄMNAD E BIDRAG

	2024	2023
Statliga myndigheter	-24 606	-25 736
Kommuner, regioner	-2 063	-1 446
Övriga svenska organisationer	-3 714	-4 313
Näringsliv	-3 408	-2 651
Privatpersoner	-5 725	-5 038
Utländska företag och organisationer	-3 278	-3 497
Summa	-42 794	-42 681

NOT 11. ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING

	2024	2023
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-874	-20 447
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-9 073	-20 748
Bidragsfinansierad grundutbildning	-386	531
Uppdragsutbildning	8 846	-93
Beställd utbildning	-261	-137
Forskning och utbildning på forskarnivå	-12 429	4 299
Forskning och utbildning på forskarnivå	-11 991	4 299
Bidragsfinansierad forskning	-454	-92
Uppdragsforskning	16	92
Summa	-13 303	-16 148

NOT 12. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2024	2023
IB anskaffningsvärde	27 632	24 955
Årets anskaffningar	3 470	2 713
Utrangeringar/försäljningar	-3 420	-36
Summa	27 682	27 632
IB ackumulerade avskrivningar	20 046	17 918
Årets avskrivningar	1 997	2 164
Utrangeringar/försäljningar	-3 420	-36
Summa	18 623	20 046
Restvärde	9 059	7 586

NOT 13. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Förbättringsutgifter annans fastighet		Maskiner/ inventarier		Pågående nyanläggningar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
IB anskaffningsvärde	84 973	97 317	259 708	268 225	1 405	953
Årets anskaffningar	1 550	3 090	8 673	13 532	474	645
Årets överföringar från pågående nyanläggningar			874	193	-875	-193
Utrangeringar/försäljningar	-281	-15 434	-7 352	-22 242*		
Summa	86 242	84 973	261 903	259 708	1 004	1 405
IB ackumulerade avskrivningar	51 125	59 942	214 215	219 256		
Årets avskrivningar	6 061	6 617	14 330	17 188		
Utrangeringar/försäljningar	-281	-15 434	-7 308	-22 229*		
Summa	56 905	51 125	221 237	214 215	0	0
Restvärde	29 337	33 848	40 666	45 493	1 004	1 405

Som pågående nyanläggning redovisas utgifter för projektering av kommande och pågående byggnationer.

* Jämförelsetalen avseende utrangering/försäljning för maskiner/inventarier har justerats. Restvärdet påverkas inte.

NOT 14. ANDELAR I HEL- OCH DELÄGDA FÖRETAG

	2024	2023
Anskaffningsvärde	6 250	6 000
Bokfört värde andelar i hel- och delägda företag	6 250	6 000

Karlstads universitet Holding AB (556636-7164) ägs till 100 % av Karlstads universitet. 1 000 aktier finns à 100 kr styck i nominellt värde. Resultatandelarna redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. År 2024 tillfördes Karlstads universitet Holding AB 250 tkr i kapitaltillskott via anslagsposten idébanksmedel.

NOT 15. ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	UB Verkligt värde	Varav realiserade värdeförändringar
Räntekonsortiet	229	-19
Svenska aktiekonsortiet	1 695	1 056
Utländska aktieindexkonsortiet	954	754
Summa	2 878	1 791

Karlstads universitet innehar två fonder som förvaltas av Kammarkollegiet. Fondernas kapital är placerat i Kammarkollegiets ränte- och aktiekonsortium. Kapitalet används till stipendiemedel. Fondernas andelar värderas till verkligt värde, vilket gör att en realiserad värdeförändring uppstår.

NOT 16. VARULAGER	2024	2023
Varulager m.m.	596	605
Varulagret består av tryckerimaterial och produkter för försäljning i universitetets välkomstcenter.		

NOT 17. KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Posten "Kortfristiga fordringar" avser, förutom mervärdesskattfordran, främst fakturor utställda till kunder där betalning ännu ej erhållits.

NOT 18. FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2024	2023
Kundfordringar hos andra myndigheter	7 221	7 674
Mervärdesskattfordran	13 544	13 609
Summa	20 765	21 283

NOT 19. PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2024	2023
Förutbetalda kostnader	46 743	48 365
Hyrer	34 971	35 896
Övriga förutbetalda kostnader, statliga	652	1 103
Övriga förutbetalda kostnader, övriga	11 120	11 366
Upplupna bidragsintäkter	32 792	25 191
Övriga upplupna bidragsintäkter, statliga	14 488	9 117
Övriga upplupna bidragsintäkter, övriga	18 304	16 074
Övriga upplupna intäkter	5 473	5 723
Summa	85 008	79 279

NOT 20. SPECIFIKATION AVRÄKNING MED STATSVERKET	2024	2023
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	0	-4
Redovisat mot anslaget	1 100 485	1 065 924
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-1 100 485	-1 065 924
Indragning av anslagsmedel (idébanksmedel)	0	4
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	0	0

NOT 21. BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET	2024	2023
Beviljad räntekontokredit	0	0
Lägsta saldo under året	403 542	411 730

NOT 22. KASSA, BANK M.M.	2024	2023
Bankmedel donationsmedel	136	141
Inrapporteringsdifferens mellan Danske Bank och Riksgäldskontoret	216	0
Summa	352	141

NOT 23. FÖRÄNDRING AV MYNDIGHETSKAPITALET

	Stats- kapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring bidragsfinansierad verksamhet	Kapital- förändring enligt resul- taträkning	Summa
Utgående balans 2023	6 262	234 745	1 265	1 999	-16 148	228 123
Ingående balans 2024	6 262	234 745	1 265	1 999	-16 148	228 123
Föregående års kapital- förändring		-16 449	-138	439	16 148	0
Kapitaltillskott Karlstads universitet Holding AB	250					250
Årets kapitalförändring					-13 303	-13 303
Summa årets förändring	250	-16 449	-138	439	2 845	-13 053
Utgående balans 2024	6 512	218 296	1 127	2 438	-13 303	215 070

NOT 24. STATSKAPITAL

	2024	2023
Karlstads universitet Holding AB	6 250	6 000
Konstverk, två stensulpturer inköpta 2006	200	200
Konstverk, del av glasskulptur Kunskapens träd	62	62
Summa	6 512	6 262

Universitetet erhöll i december 2002 fem miljoner kronor från regeringen för bildande av holdingbolag. Bolaget, Karlstads universitet Holding AB, bildades i januari 2003. Inget avkastningskrav finns på statskapitalet. År 2024 tillfördes Karlstads universitet Holding AB 250 tkr i kapitaltillskott via anslagsposten idébanksmedel.

NOT 25. AVSÄTTNINGAR

	2024	2023
Ingående avsättning	6 589	4 958
Årets pensionskostnad	3 170	3 809
Årets pensionsutbetalningar	-2 843	-2 178
Utgående avsättning	6 916	6 589

Avser pensions- och delpensionsersättningar. Den sammanlagda framtida pensionsutbetalningen för dessa anställda redovisas i bokslutet som en skuld.

NOT 26. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	2024	2023
Ingående avsättning	7 320	7 290
Årets förändring	183	30
Utgående avsättning	7 503	7 320

Avser avsättning omställningsmedel.

NOT 27. LÅN RIKSGÄLDSKONTORET

	2024	2023
IB skuld Riksgäldskontoret	78 215	86 977
Nya lån under året	12 808	13 626
Årets amorteringar	-19 622	-22 388
Utgående skuld Riksgäldskontoret	71 401	78 215
Beviljad låneram	110 000	110 000

Universitetet finansierar sina investeringar i anläggningstillgångar via lån hos Riksgäldskontoret.

NOT 28. LEVERANTÖRSSKULDER	2024	2023
Leverantörsskulder svenska	33 215	37 086
Leverantörsskulder utländska	1 196	660
Summa	34 411	37 746

NOT 29. ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER	2024	2023
Innehållen skatt personal	17 760	18 057
Övriga kortfristiga skulder	3 027	4 259
Utlandsskuld	22	0
Summa	20 809	22 316

NOT 30. UPPLUPNA KOSTNADER	2024	2023
Upplupen semesterlöneskuld	28 503	25 834
Upplupna lönekostnader	6 390	9 411
Upplupna kostnader verksamhetsförlagd utbildning	7 765	6 973
Övriga upplupna kostnader	2 808	3 940
Summa	45 466	46 158

NOT 31. OFÖRBRUKADE BIDRAG	2024	2023
Statliga myndigheter	130 864	126 098
Övriga	81 891	74 033
Summa	212 755	200 131

Ökningen av oförbrukade bidrag är en effekt av stora förskottsbetalningar, i kombination med försenad projektstart, ofta pga fördröjda rekryteringar. I vissa fall är Karlstads universitet koordinator och beroende av upparbetning och rekvisition från andra lärosäten.

Efter balansdagen kommer 1 828 tkr av oförbrukat bidrag återbetalats till finanssär. 1 298 tkr avser icke statliga medel och 530 tkr statliga medel. Återbetalning icke statliga medel avser KK-finansierat projekt där upparbetning ej nådde upp till budget.

NOT 32. FÖRBRUKNING OFÖRBRUKADE BIDRAG STATLIGA MYNDIGHETER

	< 3 månad	3–12 månad	1–3 år	> 3 år	Summa
Förbrukning statliga oförbrukade bidrag	31 739	95 217	3 908		130 864
Summa	31 739	95 217	3 908	0	130 864

Noten har tagits fram i enlighet med HfR redovisningsråds uppdaterade rekommendation för 2024. Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

NOT 33. ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER	2024	2023
Statliga myndigheter	6 626	5 345
Övriga	14 353	9 921
Summa	20 979	15 266

Stor del av ökningen mot f.g. år beror på utvecklingsmedel kopplat till pågående uppdragsutbildningar.

STYRELSENS ERSÄTTNINGAR OCH UPPDRAG

Utbetald ersättning 2024 till styrelseledamöter och ledande befattningshavare samt uppgifter om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Period	Ersättning, kr	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot
Universitetsstyrelsens ledamöter – utsedda av regeringen			
Pam Fredman – ordförande	jan. – dec.	76 000	Ordförande, Fredman Academic Development AB
Jerker Moodysson – rektor	jan. – dec.	1 604 547	Inga
Fredrik Almqvist	jan. – dec.	32 250	Ledamot, Almquest Holding&Innovation AB Ledamot, QureTech Bio AB
Anders Fredriksson	jan. – dec.	32 250	Ledamot, Kaffehuset i Karlstad AB Ledamot och VD, Aktiebolaget Anders Löfberg Ledamot, Livsmedelsföretagen Service i Sverige AB Ledamot, Löfberg i Karlstad Aktiebolag Ledamot, Kaffehuset i Karlstad Lager och Trading AB
Ann Fust	jan. – dec.	32 250	Ledamot, Insynsrådet Polarforskningssektariatet Ledamot, Ann Fust organisation och utredning AB
Mikael Liljestrand	jan. – dec.	32 250	Ledamot, Industriellt UtvecklingsCentrum Wermland AB
Minna Martikainen	jan. – dec.	32 250	Ledamot, Nordea Mortgage Bank Plc, 6
Stefan Olsson	jan. – dec.	32 250	Ledamot, Svensk Friidrott Produktion AB
Victoria Svanberg	jan. – dec.	32 250	Arbetande vice ordförande, NWT Gruppen AB Suppleant, Branäsgruppen AB Ordförande, NWT Media AB Ledamot, NWT Distribution AB Ledamot, Cityfastigheter i Karlstad AB Ledamot, Värmlands Folkblad Drift AB Ledamot, Clarahälsan AB Ledamot, Stadslägenheter i Karlstad AB Ledamot, NLT Huset AB Ledamot, Fastighets-Kuriren AB Ordförande, NWT Invest AB Ledamot, ALOVUS AB Suppleant, Färjestad Arenastad AB Ledamot, Skaraborgsbygden AB Ledamot, NWT Fastigheter AB Suppleant, Branäs Exploatering AB Ledamot, Vilam Holding AB
Företrädare för verksamheten			
Anna Josse Eklund	jan. – dec.	*)	Inga
Anna Forssberg		**)	Inga
Niklas Gericke	jan. – dec.	*)	Ledamot, Gericke Education AB Ledamot, Skolforskningsinstitutets vetenskapliga råd
Maria Hjalmarsson	jan. – dec.	*)	Inga
Företrädare för studenterna			
Daniel Vamos	jan. – juni	14 000	Inga
Moa Andersen	jan. – juni	14 000	Inga
Johanna Tangnäs	jan. – juni	*)	Inga
Viktor Strömwall	juli – dec.	18 250	Inga
Jonathan Strömberg	juli – dec.	18 250	Inga
Sofia Hallerbäck	sept. – dec.	*)	Inga

* Lärar- och doktorandrepresentant med uppdrag som ledamot i universitetsstyrelsen erhåller inget arvode utan tjänsteplaneras med 7 procent av motsvarande heltid.

** Företrädare för verksamheten från och med 2025-01-01 och som därmed är påskrivande av årsredovisningen.

6

VÄSENTLIGA UPPGIFTER, UNDERSKRIFTER MED MERA

VÄSENTLIGA UPPGIFTER

Tabell 26. Väsentliga uppgifter¹

	2024	2023	2022	2021	2020
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ^{2,3}	9 358	9 365	9 594	9 942	9 423
– varav kvinnor	62%	63%	63%	63%	63%
– varav män	38%	37%	37%	37%	37%
Kostnad per helårsstudent	90	88	82	76	76
Totalt antal helårsprestationer ^{2,3}	7 682	7 545	7 689	8 184	7 825
– varav kvinnor	64%	65%	65%	65%	64%
– varav män	36%	35%	35%	35%	36%
Kostnad per helårsprestation	110	110	103	92	92
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter) ⁴	6	12	15	12	19
– varav kvinnor	33%	29%	27%	25%	26%
– varav män	67%	71%	73%	75%	74%
Totalt antal nyantagna doktorander	48	29	26	37	58
– varav kvinnor	44%	52%	62%	51%	59%
– varav män	56%	48%	38%	49%	41%
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	252	239	241	241	242
– varav kvinnor	56%	57%	58%	56%	52%
– varav män	44%	43%	42%	44%	48%
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarbetskrafter)	105	99	99	98	84
– varav kvinnor	53%	54%	53%	51%	49%
– varav män	47%	46%	47%	49%	51%
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁵	4,0	4,5	5,0	4,5	5,5
– kvinnor	4,5	-	5,0	4,5	5,5
– män	4,0	4,5	4,5	6,0	5,5
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁵	5,5	7,3	7,3	6,3	6,0
– kvinnor	6,0	6,3	7,0	7,0	7,5
– män	5,3	7,5	7,5	6,0	6,0
Totalt antal doktorsexamina	27	20	18	22	32
– varav kvinnor	48%	60%	50%	50%	31%
– varav män	52%	40%	50%	50%	69%
Totalt antal licentiatexamina	7	4	5	3	7
– varav kvinnor	57%	0%	60%	33%	43%
– varav män	43%	100%	40%	67%	57%
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁶	-	507	460	455	408
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation ⁶	-	905	958	935	990

	2024	2023	2022	2021	2020
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	1 171	1 159	1 149	1 123	1 086
– varav kvinnor	57%	57%	57%	57%	56%
– varav män	43%	43%	43%	43%	44%
Medelantal anställda	1 388	1 384	1 375	1 334	1 293
– varav kvinnor	57%	57%	57%	56%	56%
– varav män	43%	43%	43%	44%	44%
Totalt antal lärare (årsarbetskrafter)	653	650	640	620	604
– varav kvinnor	51%	50%	50%	50%	49%
– varav män	49%	50%	50%	50%	51%
Antal disputerade lärare (årsarbetskrafter)	423	419	407	393	377
– varav kvinnor	44%	44%	44%	45%	45%
– varav män	56%	56%	56%	55%	55%
Antal professorer (årsarbetskrafter)	97	91	95	93	87
– varav kvinnor	36%	32%	33%	32%	32%
– varav män	64%	68%	67%	68%	68%
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr)	1 444	1 378	1 341	1 312	1 215
<i>Varav</i>					
– utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	953	915	887	862	807
– andel anslag (%)	84%	85%	87%	89%	86%
– andel externa intäkter (%)	16%	15%	13%	11%	14%
– forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	491	463	454	450	404
– andel anslag (%)	60%	62%	63%	62%	63%
– andel externa intäkter (%)	40%	38%	37%	38%	37%
Kostnader totalt (mnkr)	1 457	1 394	1 329	1 260	1 202
<i>Varav</i>					
– andel personal	75%	75%	75%	76%	75%
– andel lokaler	11%	11%	10%	10%	11%
Lokalkostnader per kvm (kr) ⁷	1 862	1 831	1 669	1 639	1 651
– andel av justerade totala kostnader (%)	11%	11%	11%	11%	12%
Balansomslutning (mnkr)	674	678	731	658	552
<i>Varav</i>					
– oförbrukade bidrag	213	200	193	165	143
– årets kapitalförändring	-13	-16	12	52	13
– myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	215	228	244	232	179
– inom utbildning grundnivå och avancerad nivå	108	109	129	137	104
– inom forskning och utbildning på forskarnivå	101	113	109	95	70

¹ All individbaderad statistik redovisas för det totala antalet samt uppdelat på kön om det inte finns särskilda skäl som talar mot detta.

² Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

³ Inklusive Livslångt lärande.

⁴ Exklusive beställd utbildning.

⁵ Median bruttostudietid uttryckt i år.

⁶ Uppgifter för år 2024 lämnas i årsredovisning 2025.

⁷ Redovisas i enlighet med Sveriges universitets- och högskoleförbunds rekommendationer om lokalkostnader.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Regeringen ställer i myndighetsförordningen respektive högskoleförordningen krav på att det ska finnas en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Universitetet omfattas även av förordningen om intern styrning och kontroll.

PROCESSEN FÖR INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Processen för intern styrning och kontroll innefattar att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel. Därför behöver universitetets ledning säkerställa att det finns en intern styrning och kontroll i myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt och att verksamheten bedrivs effektivt. Universitetets redovisning ska vara tillförlitlig och rättvisande.

Myndighetsledningen ska säkerställa att det inom universitetet finns en god intern miljö som skapar förutsättningar för en väl fungerande process för intern styrning och kontroll.

Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten inte utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri eller andra oegentligheter. Karlstads universitet har under 2024 arbetat med intern styrning och kontroll i enlighet med kraven. Innan beslut om denna årsredovisning får styrelsen en mer omfattande rapport avseende arbetet. Nedan följer en sammanfattning från delar av innehållet i rapporten samt universitetets arbete med intern styrning och kontroll.

INTERN STYRNING

Universitetet har en övergripande arbetsordning samt separata arbetsordningar för styrelse, fakultetsnämnder, lärarutbildningsnämnd, centrala stödfunktioner, forskningscentrum samt olika nämnder och kommittéer. Arbetsordningarna beskriver uppdrag, sammansättning, ordning för beredning och handläggning inför beslut, studentinflytande, jäv och övriga förvaltningsrättsliga frågor.

Universitetet har en delegationsordning som utgår från rektor och som fördelar ansvar till fakultetsnämnder, dekaner, universitetsdirektör och förvaltningens chefer. Arbetsordningar samt delegationsordningen finns publicerade på intranätet så att de finns tillgängliga för chefer och medarbetare.

Styrdokument finns för olika områden, bland annat antagningsordning, examensordning, regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, anställningsordning, inköpspolicy, policy för studentinflytande, representationspolicy samt policy för bisysslor. Universitetets rutiner

och kontroller är organiserade med syftet att minimera risken för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

KVALITETSSYSTEM

Ett sammanhållet kvalitetssystem tillämpas vid universitetet. Modellen ger en tydlig styrning av kvalitetsarbetet. Vikten av en kvalitetskultur poängteras samt kontrollaktiviteter genomförs i form av utvärderingar samt lärande. Universitetets kvalitetssystem samt genomförda kvalitetsgranskningar beskrivs på sidan 47–48.

RISKANALYS FÖR VERKSAMHETSÅR 2025

Universitetet har genomfört riskanalyser samt under året arbetat med aktiviteter kopplat till de identifierade riskerna. Utgångspunkt för riskanalyserna är skeenden i omvärlden som kan påverka universitetets möjligheter att fullgöra sin serviceskyldighet som myndighet samt risken för att universitetet inte når upp till de mål som regeringen har satt upp för verksamheten. Fakulteter, lärarutbildningsnämnd och avdelningar vid centrala stödfunktioner har genomfört analyser för respektive verksamhet.

Riskanalyserna dokumenteras i ett webbaserat verktyg som ger koppling mellan verksamhetsmål, verksamhetsplanering och riskanalyser. Riskanalyserna utgår från universitetets vision och strategi som styrelsen beslutat om. Kopplat till vision och strategi finns sex strategiska mål som också är utgångspunkten för verksamhetsplanering och riskanalysarbete.

Utifrån riskdokumentationerna har universitetsledningen fört in ett övergripande perspektiv. Omvärldsläget har förvärrats de senaste åren och universitetet har en mer utmanande ekonomisk situation.

Risker förknippade med ekonomiska prioriteringar, krisberedskap och potentiella hotbilder återspeglas i universitetets riskanalys. Ledningen lyfter fortsatt fram områden som man bedömer som viktiga att bevaka och följa upp med åtgärder under kommande år till följd av detta. Det handlar om risk för ekonomiska prioriteringar, sabotage/intrång/störningar i datatrafiken, omvärldshot samt hot och trakasserier riktade mot medarbetare. Dessa områden har arbetats in under de övergripande riskerna som universitetsledningen har enats om.

De övergripande riskerna är:

- Risker kring studentrekrytering, kompetensförsörjning och omställning.
- Risker förknippat med en bristande arbets- och studiemiljö inklusive säkerhetsarbete.
- Risk för bristande kvalitet inom utbildning och forskning.
- Risker förknippade med forskningsresurser och externa medel.

Styrelsen informerades i slutet av november 2024 om riskanalysarbetet samt planerade åtgärder avseende år 2025.

INTERN- OCH EXTERNREVISIONENS GRANSKNINGAR

Internrevisionen granskar och lämnar rapporter till styrelsen enligt beslutad årlig revisionsplan. Vid eventuella brister och rekommendationer beslutar styrelsen om återrapporering av dessa. Universitetsdirektören säkerställer att återrapporering sker av beslutade åtgärder.

Under 2024 har internrevisionen lämnat tre granskningsrapporter till universitetets styrelse. Rapporterna har behandlat intern styrning och kontroll vid Karlstads universitet, representation m.m. samt införande av ett ledningssystem för informationssäkerhet. Fem rekommendationer har under året lämnats till styrelsen för beslut om åtgärder. Rekommendationerna har bland annat handlat om att tydliggöra gränsdragningar mellan första och andra ansvarslinjen, säkerställa att andra ansvarslinjen genomför internkontroller samt att fortsätta arbetet med att bygga upp ett ledningssystem för informationssäkerhet.

Styrelsen har beslutat om åtgärder i enlighet med lämnade rekommendationer och gett i uppdrag till rektor att återrapporera till universitetsstyrelsen i särskild ordning.

I internrevisionens årsrapport görs bedömningen att det vid internrevisionens granskningar under 2024 inte framkommit något som tyder på att den interna styrningen och kontrollen vid Karlstads universitet inte skulle vara betryggande.

Riksrevisionen granskade under slutet av 2023 universitetets utvecklingsmedel från uppdragsutbildning. Granskningen av årsredovisningen 2023 ledde till en avvikande revisionsberättelse samt att dessa iakttagelser avrapporteras i en rapport. Universitetet har därefter vidtagit åtgärder med anledning av revisionens iakttagelser och ändrat redovisningsprincip för utvecklingsmedlen. Riksrevisionen har följt upp universitetets vidtagna åtgärder under 2024 utan ytterligare synpunkter.

Riksrevisionens övriga granskning av bokslut och årsredovisning 2023, samt övrig granskning som har genomförts under 2024, har inte resulterat i några väsentliga iakttagelser, utan Riksrevisionen har rapporterat muntligt samt med minnesanteckningar.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Universitetet har en process för att säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, når verksamhetens mål samt uppfyller de krav på en god intern styrning och kontroll som står i myndighetsförordningen och högskoleförordningen. Risker identifieras och värderas, åtgärder genomförs samt arbetet följs upp och dokumenteras. Kontinuerligt genomförs insatser för att upprätthålla och ytterligare förstärka den interna kontrollmiljön.

Med utgångspunkt i genomförd uppföljning gör universitetet bedömningen att den interna styrningen och kontrollen varit betryggande under 2024 samt att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

STYRELSENS UNDERSKRIFTER

Universitetsstyrelsen har vid sammanträdet den 20 februari 2025 fastställt årsredovisningen för år 2024. Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Pam Fredman

Jerker Moodysson

Fredrik Almqvist

Anders Fredriksson

Ann Fust

Mikael Liljestrand

Minna Martikainen

Stefan Olsson

Victoria Svanberg

Anna Josse Eklund

Anna Forssberg

Viktor Strömwall

Jonathan Strömberg

Sofia Hallerbäck

